

Home>Gerechtelijke stappen>Rechtssystemen – EU en lidstaten>**Nationale gewone rechtbanken**

Nationale gewone rechtbanken

De gewone rechtbanken vormen de kern van de rechtssystemen van de lidstaten. Een belangrijk deel van de gerechtelijke procedures wordt hier afgehandeld. Hun bevoegdheden lopen sterk uiteen. U vindt hier informatie over de gewone rechtbanken en hun bevoegdheden in de verschillende lidstaten.

In de meeste lidstaten worden in de gewone rechtbanken twee belangrijke soorten procedures gevoerd:

procedures in strafzaken, oftewel procedures inzake strafbare feiten als diefstal, vandalisme, fraude, e.d.; deze rechtbanken kunnen straffen opleggen en worden vaak "**strafrechtbanken**" genoemd,

procedures in civiele zaken, oftewel geschillen tussen burgers en/of ondernemingen (bijvoorbeeld over problemen met huur, een dienstverleningsovereenkomst, een scheiding, enz.); deze rechtbanken worden vaak "**civiele rechtbanken**" genoemd.

Klik op een van de vlaggen voor landspecifieke informatie.

Laatste update: 17/11/2021

Deze pagina wordt beheerd door de Europese Commissie. De informatie op deze pagina geeft niet noodzakelijk het officiële standpunt van de Europese Commissie weer. De Commissie aanvaardt geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens waarnaar in dit document wordt verwezen. Gelieve de juridische mededeling te raadplegen voor de auteursrechtelijke regeling voor Europese pagina's.

Nationale gewone rechtbanken - België

Op deze pagina vindt u een overzicht van de gewone rechtbanken in België.

Gewone rechtbanken - inleiding

Het hoogste gerechtshof

Het Hof van Cassatie is het hoogste rechtscollege - de "rechtbank der rechtbanken" - en is gevestigd in Brussel.

Het hof van assisen

Er is **één hof van assisen** in elk van de tien provincies en één in het administratieve arrondissement van Brussel-Hoofdstad. Het hof van assisen is geen permanente rechtbank, maar wordt telkens opnieuw samengesteld wanneer beschuldigen voor het hof moeten verschijnen.

De beroepsgerechten

In België zijn er vijf **hoven van beroep**:

Brussel (voor het gerechtelijke arrondissementen Waals-Brabant, Leuven en Brussel),

Luik (voor het gerechtelijke arrondissementen Luik, Eupen, Namen en Luxemburg),

Bergen (voor het gerechtelijk arrondissement Henegouwen),

Gent (voor het gerechtelijke arrondissementen West-Vlaanderen en Oost-Vlaanderen),

Antwerpen (voor het provincies Antwerpen en Limburg).

In België zijn er **vijf arbeidshoven**. De arbeidshoven zijn hoven van beroep gespecialiseerd in het arbeidsrecht. Zij zetelen in de voornoemde hoven van beroep.

De gerechten van eerste aanleg

De rechtbanken van eerste aanleg: er zijn er 13 in België (één per gerechtelijk arrondissement, en twee in het arrondissement Brussel; 1 NL en 1 FR).

De arbeidsrechtbanken: er zijn er 9 in België (in principe één per rechtsgebied van hof van beroep, met uitzondering van het rechtsgebied van het Hof van beroep van Brussel waar er de arbeidsrechtbanken blijven in Leuven en Nijvel, en twee arbeidsrechtbanken in Brussel(1NL en 1 FR) en met uitzondering van het gerechtelijk arrondissement Eupen).

De ondernemingsrechtbanken: er zijn er 9 in België (in principe één per rechtsgebied van hof van beroep, met uitzondering van het rechtsgebied van het Hof van beroep van Brussel waar er de ondernemingsrechtbanken blijven in Leuven en Nijvel, en twee ondernemingsrechtbanken in Brussel(1NL en 1 FR) en met uitzondering van het gerechtelijk arrondissement Eupen).

De lagere rechtbanken

De vrederechten: er zijn er 187 in België (één per gerechtelijk kanton).

De politierechtbanken: er zijn er 15 in België, één per gerechtelijk arrondissement, en vier in het arrondissement Brussel.

Bevoegdheid van de rechtbanken

Vrederecht

De vrederechter behandelt alle vorderingen onder de 5000 euro die niet exclusief aan een andere rechtbank zijn toegewezen. De vrederechter is onder meer ook bevoegd voor geschillen inzake huur, tussen burens, over erfdienstbaarheid of onteigening, ongeacht het bedrag van het geschil, en voor voorlopige maatregelen tussen echtgenoten. Behalve wanneer een uitspraak wordt gedaan over een vordering waarvan het bedrag niet hoger is dan 2.000 EUR, kunnen de vonnissen van de vrederechter worden aangevochten bij de rechtbank van eerste aanleg.

Politierechtbank

De politierechtbank is **een strafrecht en een burgerlijk gerecht** en behandelt overtredingen, wanbedrijven die gecontraventionaliseerd worden, inbreuken op bijzondere wetten (bv. veldwetboek, boswetboek), de vorderingen tot vergoeding van schade ontstaan uit een verkeersongeval en verkeersmisdrijven. Tegen de vonnissen van de politierechtbank kan **hoger beroep** worden ingesteld bij de rechtbank van eerste aanleg behalve in die zaken opgesomd in het gerechtelijk wetboek wanneer een uitspraak wordt gedaan over een vordering waarvan het bedrag niet hoger is dan 1 240 EUR.

Rechtbank van eerste aanleg

De rechtbank van eerste aanleg is bevoegd voor alle geschillen, behalve die welke de wet aan andere gerechten heeft toevertrouwd. Dit wordt de **residuele bevoegdheid** van de rechtbank van eerste aanleg genoemd.

De rechtbank van eerste aanleg heeft drie afdelingen: de **burgerlijke rechtbank**, de **correctionele rechtbank**, de **familierechtbank** en de **jeugdrechtbank**.

Binnen de rechtbanken van eerste aanleg in Antwerpen, Brussel, Oost-Vlaanderen, Luik en Henegouwen werden in 2007 **strafuitvoeringsrechtbanken** opgericht.

De burgerlijke rechtbank

De **burgerlijke rechtbank** behandelt **zaken die de staat van een persoon aangaan** (bv. echtscheiding, afstamming, adoptie). Zij is ook bevoegd voor geschillen waarvan het bedrag hoger is dan 1 860 EUR, voor geschillen over erfrechten of auteursrechten en voor beroepen ingesteld tegen vonnissen van de vrederechter.

De correctionele rechtbank

De **correctionele rechtbank** is een strafrecht dat belast is met de bestraffing van alle **wanbedrijven** en de **gecorrectionaliseerde misdaden**, zoals oplichting, fraude, onopzettelijke doodslag, diefstal met braak, diefstal met geweld. Die rechtbank is tevens de beroepsinstantie voor de vonnissen gewezen door de politierechtbank.

Een zaak kan voor de correctionele rechtbank worden gebracht na rechtstreekse dagvaarding door het openbaar ministerie of de burgerlijke partij, of bij beschikking van de raadkamer, die na afloop van het gerechtelijk onderzoek bepaalt of de beklaagde al dan niet naar de correctionele rechtbank wordt verwezen.

De **raadkamer** is een onderzoeksgerecht dat bestaat uit een alleenzettelende rechter in de rechtbank van eerste aanleg, die onderzoekt of er redenen zijn om de zaak naar de correctionele rechtbank te verwijzen of beslist om de beklaagde buiten vervolging te stellen (buitenvervolginstelling). De raadkamer beslist ook over het behoud van de voorlopige hechtenis of de vrijlating van de beklaagde, eventueel onder voorwaarden, ofwel van maand tot maand, ofwel om de drie maanden wanneer het om een niet-gecorrectionaliseerde misdaad gaat.

De **voorlopige hechtenis** is een veiligheidsmaatregel waardoor de persoon die ervan verdacht wordt een wanbedrijf of een misdaad te hebben gepleegd, wordt opgesloten in afwachting van zijn proces. Deze maatregel wordt opgelegd om te voorkomen dat de verdachte spoorloos zou zijn op het moment dat hij voor de rechter moet verschijnen, dat hij ondertussen andere misdrijven zou plegen, dat hij bewijzen zou proberen te laten verdwijnen of dat hij contact zou hebben met derden (bv. beïnvloeding van getuigen of medeverdachten). De verdachte die uiteindelijk wordt vrijgesproken of buiten vervolging wordt gesteld, kan aan de minister van Justitie een vergoeding vragen voor de periode die hij onterecht in de gevangenis heeft doorgebracht. Dit is de vergoeding wegens onwerkzame hechtenis. Om deze vergoeding te krijgen, moet worden voldaan aan twee voorwaarden: de voorlopige hechtenis moet langer dan acht dagen geduurd hebben en de hechtenis of de handhaving van de hechtenis mag niet veroorzaakt zijn door het persoonlijk gedrag van de verdachte. De minister is heel streng bij het beoordelen van de tweede voorwaarde.

Tegen beslissingen van de raadkamer kan **hoger beroep** worden ingesteld bij de kamer van inbeschuldigingstelling. Dat is het onderzoeksgerecht op het niveau van het hof van beroep.

De jeugdrechtbank

De jeugdkamers die de **jeugdrechtbank** vormen zijn bevoegd voor zaken waarin minderjarigen in gevaar zijn en voor zaken waarin minderjarigen strafbare feiten hebben gepleegd.

Alleen het Openbaar Ministerie kan beslissen of een zaak al dan niet voor de jeugdrechtbank wordt gebracht. U kunt niet zelf naar de rechter stappen zoals bijvoorbeeld in burgerlijke zaken. Er zijn twee gevallen waarin een jongere voor de jeugdrechtbank kan worden gebracht:

Als een jongere een strafbaar feit heeft gepleegd, geeft de politie zijn of haar naam door aan het Openbaar Ministerie. Dat beslist dan of de feiten al dan niet zwaar genoeg zijn om ze aan de jeugdrechter voor te leggen.

Als een jongere zich thuis in een moeilijke situatie bevindt, heeft deze waarschijnlijk al contact gehad met een comité voor bijzondere jeugdzorg (CBJ). Indien geen oplossing voor zijn of haar situatie kan worden gevonden, bezorgt het CBJ het betreffende dossier aan een bemiddelingscommissie voor bijzondere jeugdbijstand. Deze bemiddelingscommissie kan indien nodig vragen aan het Openbaar Ministerie om de zaak voor te leggen aan de jeugdrechtbank zodat een passende maatregel kan worden genomen.

De familierechtbank

De **familierechtbanken** zijn bevoegd voor zowat alle familiegebonden aangelegenheden.

De bevoegdheden van de familierechtbank zijn vermeld in de artikelen 572bis en 577, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek.

In de regel is de rechtbank, ongeacht het bedrag van het geschil, bevoegd voor:

alle vorderingen over de staat van personen en de gevolgen daarvan: conflicten inzake het huwelijk of de verplichtingen ervan, de echtscheiding en de vermogensrechtelijke gevolgen ervan, de vaststelling en betwisting van de afstamming, betwistingen van bepaalde beslissingen van de ambtenaren van de burgerlijke stand, enz.;

alle vorderingen over het wettelijk samenwonen en de gevolgen daarvan: maatregelen over het vermogen van de samenwonenden, de nietigverklaring van de wettelijke samenwoning, enz.;

alle vorderingen over kinderen: bepaling van de nadere regels voor de uitoefening van het ouderlijk gezag en/of de verblijfsregeling, bepaling van recht op persoonlijk contact, enz.;

alle vorderingen over onderhoudsverplichtingen: vaststelling of wijziging van alimentatie in het voordeel van een ex-echtgenoot of een ouder, bepaling of aanpassing van een onderhoudsbijdrage, enz.;

bepaalde vorderingen die verband houden met de kinderbijslag: bepaling van de rechthebbende van de kinderbijslag of betwisting van de uitbetaling ervan aan de rechthebbende;

alle vorderingen over het vermogen van een familie: giften van goederen uit een familiaal vermogen, vereffening van een vermogen dat toebehoort aan de echtgenoten, conflicten inzake erfopvolging (vb. afstand van erfenis), enz.;

alle vorderingen over het tijdelijk huisverbod in geval van huiselijk geweld.

De rechtbank is ook bevoegd om voorlopige en dringende maatregelen te nemen.

Tot slot is de rechtbank bevoegd om beroepsprocedures te behandelen tegen beslissingen van vrederechters over onbekwaam verklaarde personen.

De strafuitvoeringsrechtbanken

De **strafuitvoeringsrechtbanken** nemen beslissingen inzake de externe rechtspositie van personen die zijn veroordeeld tot een vrijheidsstraf. Zo beslissen zij over de toekenning van **bepaalde detentie**, **elektronisch toezicht**, **voorwaardelijke invrijheidsstelling** en **voorlopige invrijheidsstelling** met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering. Het openbaar ministerie en de veroordeelden kunnen cassatieberoep instellen tegen de beslissingen van de strafuitvoeringskamers.

Beroep tegen de beslissingen van de rechtbank van eerste aanleg

Wanneer een van de partijen of de openbare aanklager zich niet kan neerleggen bij een vonnis gewezen door een rechtbank van eerste aanleg kan hij/zij hiertegen **beroep** instellen, met uitzondering evenwel van de beslissingen gewezen door de strafuitvoeringsrechtbanken. Voorwaarde is wel dat het vonnis in eerste aanleg werd gewezen en de rechtbank zich dus niet als beroepsinstantie heeft uitgesproken over een vonnis van de politie- of vrederechter. In dat geval onderzoekt het hof van beroep de zaak, los van het gegeven of deze ressorteert onder de burgerlijke rechtbank, de correctionele rechtbank of de jeugdrechtbank.

De arbeidsrechtbank

De arbeidsrechtbank is bevoegd voor **sociale aangelegenheden**, zoals geschillen over de sociale zekerheid (bv. pensioen, werkloosheid), arbeidsgeschillen (bv. arbeidsovereenkomsten, arbeidsreglementen) en arbeidsongevallen. De arbeidsrechtbank is ook bevoegd om zich uit te spreken over de verzoeken inzake **collectieve schuldenregeling** ingediend door particulieren.

De arbeidsrechtbank bestaat uit **verschillende kamers**. Tenzij in het gerechtelijk wetboek anders is bepaald, is elke kamer samengesteld uit een beroepsmagistraat die de kamer voorziet en twee rechters in sociale zaken. Afhankelijk van het geschil dat de rechtbank behandelt, vertegenwoordigen de sociale rechters werknemers, werkgevers of zelfstandigen. Deze personen worden voorgedragen door organisaties uit het werkveld (werkgevers, werknemers, arbeiders of zelfstandigen). Het openbaar ministerie wordt hier arbeidsauditoraat genoemd en de procureur noemt men de arbeidsauditeur. Wanneer de partijen het niet eens zijn met het vonnis van de arbeidsrechtbank, kunnen zij **hoger beroep** instellen bij het arbeidshof.

De ondernemingsrechtbank

De ondernemingsrechtbank is bevoegd voor alle geschillen tussen ondernemingen en dit ongeacht de waarde van het geschil.

Een vordering van een particulier tegen een onderneming kan eveneens voor de ondernemingsrechtbank worden gebracht.

Geschillen tussen ondernemingen.

De ondernemingsrechtbank behandelt geschillen tussen ondernemingen, namelijk tussen alle natuurlijke personen die zelfstandig een beroepsactiviteit uitoefenen (handelaars, vrije beroepen en bestuurders), de rechtspersonen (vennootschappen, verenigingen en stichtingen) en organisaties zonder rechtspersoonlijkheid. Het geschil mag evenwel niet vallen onder de bijzondere bevoegdheid van andere rechtscolleges en die, wat natuurlijke personen betreft, geen betrekking hebben op een handeling die kennelijk vreemd is aan de onderneming.

De ondernemingsrechtbank bestaat uit één of meer kamers waarin een beroepsrechter en twee rechters in ondernemingszaken (= lekenrechters) zetelen. De rechters in ondernemingszaken zijn geen beroepsrechters maar ondernemers, bestuursleden, boekhouders, bedrijfsrevisoren enz. Zij helpen de beroepsrechter met hun ervaring uit de bedrijfswereld.

In een beperkt aantal gevallen wordt het Openbaar Ministerie waargenomen door de procureur des Konings, één of meer eerste substituten en één of meer substituten.

Wanneer partijen de beslissing van de rechtbank van koophandel willen betwisten, stellen zij **hoger beroep** in bij het hof van beroep.

De hoven van beroep en de arbeidshoven

Het hof van beroep bestaat uit meerdere kamers:

de burgerlijke kamers behandelen het beroep tegen de vonnissen die in eerste aanleg zijn uitgesproken door de burgerlijke afdelingen van de rechtbanken van eerste aanleg en door de rechtbanken van koophandel;

de correctionele kamers behandelen het beroep tegen de vonnissen die in eerste aanleg zijn uitgesproken door de correctionele rechtbanken;

de jeugdkamers behandelen het beroep tegen vonnissen in eerste aanleg van de jeugdrechtbanken;

de kamer van inbeschuldigingstelling is het onderzoeksgerecht dat het beroep behandelt tegen de beslissingen van de raadkamer. Het is ook de kamer die een verdachte kan doorverwijzen naar het hof van assisen, omdat hij een misdaad, een drukpersmisdrijf of een politiek misdrijf zou hebben gepleegd.

Het arbeidshof is, net als de **arbeidsrechtbank**, samengesteld uit een beroepsrechter, die raadsheer wordt genoemd en twee of vier raadsheren in sociale zaken. Het arbeidshof behandelt het beroep tegen vonnissen van de arbeidsrechtbanken.

Het hof van assisen

Misdaden

Wanneer iemand **beschuldigd wordt van een niet-correctionaliseerbare of niet-gecorrectionaliseerde misdaad**, moet hij verschijnen voor het hof van assisen zodat een **volksjury** over hem kan oordelen.

Het hof wordt voorgezeten door een beroepsmagistraat, bijgestaan door twee bijzitters, die eveneens beroepsrechters zijn. Zij spreken zich niet uit over de schuld of onschuld van de beschuldigde. Het zijn de juryleden, ook gezworenen genoemd, die moeten uitmaken of de beschuldigde al dan niet een strafbaar feit heeft gepleegd. **De juryleden** worden bij loting uit de bevolking aangewezen. Elke Belg tussen 28 en 65 jaar, in het bezit van zijn politieke rechten en burgerrechten, die kan lezen en schrijven en nog nooit een strafrechtelijke veroordeling met een gevangenisstraf van meer dan 4 maanden of een werkstraf van meer dan 60 uur heeft opgelopen, komt in aanmerking als jurylid.

Het **assisenproces** begint met het voorlezen van de akte van beschuldiging; dat is een samenvatting van het onderzoek en bestaat uit de belangrijkste gegevens die zijn verzameld tijdens het gerechtelijk onderzoek. Dan worden de getuigen en de personen die betrokken waren bij het gerechtelijk onderzoek gehoord. Zo kunnen de juryleden, die geen inzage hebben gehad in het dossier, zich een eigen mening vormen. Daarna spreekt het openbaar ministerie zijn vordering uit, krijgen de burgerlijke partijen het woord en houden de advocaten hun pleidooi. Ook de beschuldigde wordt gehoord. Hij antwoordt op de vragen van de voorzitter, geeft uitleg over wat is gebeurd en kan ook onschuldig pleiten. Na afloop van de debatten trekken **de 12 juryleden** zich terug achter gesloten deuren. Zij **moeten zich uitspreken over de schuld of onschuld van de beschuldigde**. Zij beslissen bij stemming en hun beslissing kan genuanceerd zijn. Zij kunnen de beschuldigde bijvoorbeeld schuldig achten, maar toch erkennen dat er verzachtende omstandigheden zijn. Indien de beschuldigde schuldig wordt geacht, beraadslagen de beroepsrechters en de juryleden samen over de op te leggen straf. Deze beslissing wordt genomen bij volstrekte meerderheid van stemmen. De beslissing over de schuld moet met redenen worden omkleed.

Tegen de arresten van het hof van assisen is in principe geen hoger beroep mogelijk. De veroordeelde, de burgerlijke partij en het openbaar ministerie kunnen wel cassatieberoep instellen bij het **Hof van Cassatie**. Wanneer een veroordeling wordt verbroken, d.w.z. vernietigd door het Hof van Cassatie, wordt de zaak naar een ander hof van assisen verwezen, dat opnieuw uitspraak zal moeten doen.

Drukpersmisdrijf en politiek misdrijf

Om van een drukpersmisdrijf te kunnen spreken moet er sprake zijn van een strafbare meningsuiting, waarbij het gaat om teksten die door middel van een technisch procédé ruim werden verspreid. Een politiek misdrijf is een misdrijf gepleegd uit politieke beweegredenen en met een politiek doel. Het hof van assisen neemt kennis van de strafvordering inzake politieke misdrijven en drukpersmisdrijven, behalve voor drukpersmisdrijven die door racisme of xenofobie ingegeven zijn.

Het Hof van Cassatie

Het Hof van Cassatie **staat borg voor de eerbiediging van het recht door hoven en rechtbanken**. Zijn bevoegdheid strekt zich uit over het volledige land. Het Hof van Cassatie spreekt zich niet uit over feiten, maar enkel over juridische vragen. Het cassatieberoep mag enkel **op juridische gronden** worden aangewend, dus bij schending van de wet of van een algemeen rechtsbeginsel. Cassatieberoep is enkel mogelijk tegen arresten die in laatste aanleg zijn gewezen, met andere woorden tegen beslissingen waartegen geen hoger beroep meer kan worden ingesteld.

Het Hof van Cassatie is samengesteld uit een eerste voorzitter, een voorzitter, afdelingsvoorzitters en raadsheren. Het openbaar ministerie wordt uitgeoefend door de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie of door een advocaat-generaal. Het Hof bestaat uit **drie kamers**: de eerste kamer behandelt burgerlijke, commerciële, fiscale en disciplinaire dossiers, de tweede kamer strafrechtelijke dossiers en de derde kamer dossiers over arbeidsrecht en sociale zekerheid. Elke kamer bestaat uit een Nederlandse en een Franse afdeling. In elke afdeling zetelen in de regel vijf magistraten.

Alvorens zich uit te spreken horen de magistraten de conclusies van het **openbaar ministerie** bij het Hof van Cassatie. Het Hof van Cassatie kan beslissen tot verwerping van het cassatieberoep. Indien de aangevoerde argumenten worden afgewezen, wordt het beroep verworpen en wordt het bestreden arrest definitief. Indien het Hof van Cassatie van oordeel is dat de bestreden beslissing is genomen met miskenning van de wet, wordt deze beslissing, geheel of gedeeltelijk, vernietigd, met of zonder verwijzing. Wanneer er aanleiding is om de zaak opnieuw ten gronde te beoordelen, is er cassatie met verwijzing naar

een hof of een rechtbank van dezelfde hoedanigheid als de rechtbank die de bestreden beslissing heeft genomen. De zaak wordt dus nooit opnieuw voor hetzelfde gerecht gebracht.

Opmerking

Er moet worden opgemerkt dat de correctionele kamers van het hof van beroep, het hof van assisen, de correctionele kamers van de rechtbank van eerste aanleg (correctionele rechtbank) en de politierechtbank (die zitting houdt in strafzaken), naast de burgerlijke rechtbanken, ook kennis kunnen nemen van burgerlijke vorderingen (vooral in geval van schadevergoedingen) ingesteld door de burgerlijke partijen, d.w.z. de slachtoffers van strafbare feiten in ruime zin.

Juridische gegevensbanken

Op [de portaalsite van de rechterlijke macht van België](#) vindt u meer informatie over de hoven en rechtbanken in België.

Is de toegang tot deze gegevensbank gratis?

Ja, de toegang tot de gegevensbank is **gratis**.

Links

[Federale Overheidsdienst Justitie](#)

Laatste update: 28/07/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Bulgarije

In deze rubriek vindt u nadere informatie over de rechterlijke macht in Bulgarije.

Organisatie van de rechtspraak – de rechterlijke macht

Gerechten van eerste aanleg in civiel- en strafrechtelijke zaken

Kantongerechten

In eerste aanleg is de belangrijkste rechtbank het kantongerecht. Het neemt kennis van alle zaken behalve van zaken die bij wet aan andere rechtbanken zijn toegewezen. Het neemt kennis van civiel-, straf- en bestuursrechtelijke zaken. Tegen beslissingen van kantongerechten kan bij de bevoegde arrondissementsrechtbank beroep worden ingesteld.

Het kantongerecht bestaat uit rechters en wordt voorgezeten door een voorzitter.

Arrondissementsrechtbanken

Wanneer zij optreedt als **rechtbank van eerste aanleg**, neemt de arrondissementsrechtbank kennis van:

civielrechtelijke zaken – vorderingen tot het vaststellen van afstamming, het beëindigen van adoptieve verwantschap, verklaringen tot ondercuratelestelling of de opheffing daarvan; vorderingen tot het vaststellen van eigendom van of zakelijke rechten op eigendom indien de vordering een bedrag van meer dan 50 000 BGN betreft; civielrechtelijke of handelsgeschillen over een bedrag van meer dan 25 000 BGN (met uitzondering van alimentatievorderingen, vorderingen op grond van het arbeidsrecht of terugvordering van niet-toegestane uitgaven); procedures met betrekking tot een onrechtmatige, nietige of onjuiste registratie van een maatschappij waarvoor volgens de wet de arrondissementsrechtbanken in eerste aanleg bevoegd zijn; geschillen die op grond van andere wetgeving door een arrondissementsrechtbank moeten worden behandeld;

strafrechtelijke zaken – zaken in verband met strafbare feiten in de zin van de artikelen 95 - 110, 115, 116, 118, 119, 123, 124, 131(2)(1) en (2), 142, 149(5), 152(4), 196a, 199, 203, 206(4), 212(5), 213a(3) en (4), 214(2), 219, 224, 225b, 225c, 242, 243 - 246, 248 - 250, 252 - 260, 277a - 278e, 282 - 283b, 287a, 301 - 307a, 319a - 319f, 330(2) en (3), 333, 334, 340 - 342, 343(1)(c), (3)(b) en (4), 349(2) en (3), 350(2), 354a(1) en (2), 354b, 356f - 356i, 357 - 360 en 407 - 419a van het wetboek van strafrecht, met uitzondering van zaken die vallen onder de bevoegdheid van de gespecialiseerde strafrechtbank in de zin van artikel 411a van het [wetboek van strafrecht](#).

In Sofia is er een stadsrechtbank met de bevoegdheden van een arrondissementsrechtbank gevestigd. De stadsrechtbank treedt op als gerecht van eerste aanleg voor zaken in verband met strafbare feiten van algemene aard die zijn gepleegd door personen die immuniteit genieten, of leden van de raad van ministers.

De arrondissementsrechtbanken zijn in de verschillende arrondissementen gevestigd. Binnen het arrondissement van de arrondissementsrechtbank bestaan er een of meerdere kantongerechten.

Gerechten van tweede aanleg in civiel- en strafrechtelijke zaken

De arrondissementsrechtbanken die optreden als **gerecht van tweede aanleg**, nemen kennis van handelingen waartegen beroep is ingesteld in zaken van kantongerechten alsmede van andere zaken die bij wet aan hen zijn toegewezen.

De hoven van beroep nemen als gerecht van tweede aanleg kennis van handelingen waartegen beroep is ingesteld in zaken van arrondissementsrechtbanken alsmede van andere zaken die bij wet aan hen zijn toegewezen.

Gerechten van derde aanleg in civiel- en strafrechtelijke zaken

Het hoogste gerechtshof treedt in derde en laatste aanleg op in alle civiel- en strafrechtelijke zaken. De jurisdictie van het hoogste gerechtshof beslaat het gehele grondgebied van de Republiek Bulgarije.

Juridische gegevensbank

Iedere rechtbank in Bulgarije onderhoudt een website ten behoeve van burgers, rechtspersonen en overheidsinstanties. Deze websites bevatten informatie over de structuur en de activiteiten van de rechtbanken, alsook over lopende en afgesloten zaken.

Naam en URL van de verschillende databanken

De website van de [hoge raad voor de magistratuur](#) bevat een gedetailleerde lijst van de rechtbanken, met hun adres en internetadres (alleen in het Bulgaars).

Laatste update: 29/06/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Tsjechië

Het Tsjechische gerechtelijke apparaat bestaat uit 89 districtsrechtbanken, acht regionale rechtbanken en het Hooggerechtshof.

Gewone rechtbanken – inleiding

Rechtsbevoegdheid in civielrechtelijke zaken

Districtsrechtbanken, regionale rechtbanken, gerechtshoven en het Hooggerechtshof van de Tsjechische Republiek doen uitspraak over civielrechtelijke zaken.

Rechtbanken van eerste aanleg

Districtsrechtbanken behandelen en doen uitspraak over geschillen en andere juridische zaken die voortvloeien uit civielrechtelijke, arbeidsrechtelijke, familierechtelijke en handelsrechtelijke betrekkingen wanneer geen ander gerecht ter zake materieel bevoegd is.

Andere zaken die niet onder het privaatrecht vallen (bv. over de benoeming of afzetting van arbiters, over de nietigverklaring van een arbitraal vonnis enz.) worden door de districtsrechtbanken behandeld in het kader van civielrechtelijke procedures, indien de wet dit voorschrijft.

Over rechtszaken die onder de bevoegdheid van een districtsrechtbank vallen, wordt doorgaans uitspraak gedaan door een alleensprekende rechter.

Indien de wet dit voorschrijft, worden arbeidsrechtelijke en andere zaken behandeld door een kamer bestaande uit één rechter en twee lekenrechters.

Regionale rechtbanken fungeren als rechtbanken van eerste aanleg in de in artikel 9, lid 2, en artikel 9 bis van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering genoemde zaken en geschillen.

Procedures die worden ingesteld bij een regionale rechtbank die fungeert als rechtbank van eerste aanleg, worden behandeld door een alleensprekende rechter; indien de wet dit voorschrijft, worden procedures in eerste aanleg behandeld door een kamer bestaande uit een president en twee andere rechters.

Het Hooggerechtshof doet uitspraak in eerste aanleg op grond van artikel 51 van wet nr. 91/2012 betreffende internationaal privaatrecht. In het kader van die wet erkent het Hooggerechtshof definitieve uitspraken van buitenlandse rechtbanken.

Het Hooggerechtshof spreekt recht in een kamer of een grote kamer.

Tweede aanleg

Wanneer districtsrechtbanken een zaak in eerste aanleg hebben behandeld, fungeren de regionale rechtbanken als hoven van beroep (gerecht van tweede aanleg).

Wanneer regionale rechtbanken een zaak in eerste aanleg hebben behandeld, fungeren de gerechtshoven als hoven van beroep.

Het gerechtshof houdt zitting in een kamer bestaande uit een president en twee andere rechters, tenzij in afzonderlijke wettelijke bepalingen anders is vastgesteld.

Juridische gegevensbanken

De Tsjechische wetgeving is te vinden via het [officiële portaal van de Tsjechische regering](#) (alleen in het Tsjechisch).

Is de toegang tot de juridische gegevensbank kosteloos?

Ja, alleen via dit portaal zijn wetteksten kosteloos beschikbaar.

Rechtsbevoegdheid in strafrechtelijke zaken

Districtsrechtbanken, regionale rechtbanken, gerechtshoven en het Hooggerechtshof van de Tsjechische Republiek zijn verantwoordelijk voor de behandeling van strafrechtelijke zaken.

Rechtbanken van eerste aanleg

Tenzij in wet nr. 141/1961 betreffende strafprocessen anders is bepaald, vinden zaken in eerste aanleg plaats in de districtsrechtbank.

Gerechtelijke strafprocessen worden behandeld door een kamer van rechters of door een alleensprekende rechter; wanneer dit uitdrukkelijk in de wet is bepaald, beslist de president van de kamer of de alleensprekende rechter alleen. Kamers van districtsrechtbanken bestaan uit een president en twee lekenrechters. De president van een kamer of een rechter kan als alleensprekende rechter optreden. Enkel een rechter kan als president van een kamer optreden.

Regionale rechtbanken behandelen procedures in eerste aanleg met betrekking tot strafbare feiten waarvoor de wet voorziet in een gevangenisstraf van vijf jaar of meer of waarbij een uitzonderlijke straf kan worden opgelegd. Regionale rechtbanken fungeren ook als rechtbank van eerste aanleg bij de in artikel 17, lid 1, van de strafproceswet genoemde strafbare feiten, ook wanneer de minimumgevangenisstraf lager is.

Regionale rechtbanken houden zitting in kamers. Een alleensprekende rechter doet uitspraak over de in de wetgeving betreffende gerechtelijke procedures vermelde zaken.

Kamers van regionale rechtbanken bestaan uit:

een president en twee lekenrechters, als ze als rechtbank van eerste aanleg fungeren in strafzaken;

een president en twee rechters in andere zaken.

De president van een kamer of een rechter kan als alleensprekende rechter optreden. Enkel een rechter kan als president van een kamer optreden.

Tweede aanleg

De hogere regionale rechtbanken behandelen beroepen tegen beslissingen van districtsrechtbanken. De hogere gerechtshoven behandelen beroepen tegen beslissingen van regionale rechtbanken in eerste aanleg.

Het gerechtshof houdt zitting in een kamer bestaande uit een president en twee andere rechters, tenzij in afzonderlijke wettelijke bepalingen anders is vastgesteld.

Rechtsbevoegdheid in bestuursrechtelijke zaken

De rol van de rechtspraak in bestuursrechtelijke zaken is het beschermen van de individuele rechten van natuurlijke en rechtspersonen in het kader van het publiekrecht.

Deze rol wordt vervuld door **administratieve rechtbanken**. Dit zijn gespecialiseerde kamers binnen regionale rechtbanken die als rechtbanken van eerste aanleg fungeren.

Administratieve rechtbanken bestaan uit: de president van de regionale rechtbank, vicepresidenten en rechters. Individuele rechtszaken worden behandeld door een kamer bestaande uit drie rechters.

Administratieve rechtbanken spreken recht over:

klachten tegen bestuursrechtelijke besluiten van een uitvoerend orgaan, een lokale of regionale overheidsinstantie, een natuurlijke of rechtspersoon of een ander orgaan met de bevoegdheid om besluiten te nemen over de rechten en verplichtingen van natuurlijke en rechtspersonen in administratieve aangelegenheden (hierna "een bestuursorgaan" genoemd);

bescherming tegen nalatigheid van een bestuursorgaan;

bescherming tegen onwettig ingrijpen door een bestuursorgaan;

vorderingen in verband met bevoegdheidskwesties;

zaken in verband met verkiezingen en lokale of regionale referenda;

zaken in verband met politieke partijen en politieke bewegingen;

de (gedeeltelijke) intrekking van een maatregel van algemene aard die in strijd is met de wet;

disciplinaire zaken in verband met rechters, gerechtsambtenaren, openbare aanklagers en gerechtsdeurwaarders;

zaken in verband met bepaalde beroepsgedragsregels.

Het **Administratieve Hooggerechtshof** is de administratieve rechtbank van laatste aanleg en bestaat uit de president van het Administratieve Hooggerechtshof, de vicepresidenten en rechters. Individuele rechtszaken worden gewoonlijk behandeld door een kamer bestaande uit drie rechters. Naast beroepszaken behandelt het Administratieve Hooggerechtshof zaken betreffende de ontbinding van politieke partijen of politieke bewegingen, de schorsing of hervatting van hun activiteiten, bevoegdheidsconflicten en de (gedeeltelijke) intrekking van maatregelen van algemene aard. De verdere materiële bevoegdheden van het Administratieve Hooggerechtshof zijn vastgesteld in specifieke wetgeving.

Nadere gegevens zijn te vinden op de website: [📄 Europese justitiële atlas voor burgerlijke zaken – Rechtbankenstelsel in Tsjechië](#).

Zie voor meer informatie de website: [📄 Nejvyšší správní soud](#) (Administratieve Hooggerechtshof).

Links

[📄 Stelsel van rechtbanken](#)

Laatste update: 09/11/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Denemarken

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gewone rechtbanken in Denemarken.

Gewone rechtbanken – inleiding

Hooggerechtshof (Højesteret)

Het **Hooggerechtshof** is de hoogste beroepsinstantie in Denemarken en bevindt zich in Kopenhagen. Het hof toetst vonnissen en bevelen van:

het gerechtshof van Oostelijk Denemarken;

het gerechtshof van Westelijk Denemarken;

het Zeevaart- en handelsgerecht (Kopenhagen).

Het Hooggerechtshof toetst zowel civiele als strafzaken en fungeert als hoogste beroepsinstantie (derde aanleg) in erfrecht, faillissements-, executie- en kadastrale procedures.

Het Hooggerechtshof houdt zich niet bezig met de herziening van de schuldvraag in strafzaken. Slechts in uitzonderlijke gevallen is er een recht van beroep (derde aanleg) bij het Hooggerechtshof (zie onder). Er hebben geen lekenrechters zitting in het Hooggerechtshof.

Oostelijk gerechtshof (Østre Landsret) en Westelijk gerechtshof (Vestre Landsret)

Denemarken heeft **twee gerechtshoven**: het gerechtshof van Westelijk Denemarken en het gerechtshof van Oostelijk Denemarken. De gerechtshoven behandelen beroepen van zaken in de arrondissementsrechtbanken.

Civiele en strafzaken komen voor de arrondissementsrechtbanken (eerste aanleg). Onder bepaalde voorwaarden kan een civiele zaak worden doorverwezen naar een gerechtshof.

Arrondissementsrechtbanken (Byretterne)

Arrondissementsrechtbanken behandelen civiele, straf-, executie-, erfrecht- en faillissementsprocedures. Ook notariële akten vallen onder de bevoegdheid van de arrondissementsrechtbanken. In bepaalde arrondissementen blijven de arrondissementsrechtbanken zich bezighouden met kadastrale procedures, totdat deze worden overgenomen door de kadastrale rechtbank.

Juridische gegevensbanken

Raadpleeg voor meer informatie het [📄 organogram van het Deense rechtssysteem](#).

Laatste update: 05/05/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Duitsland

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gewone rechtbanken in Duitsland.

Gewone rechtbanken – inleiding

Jurisdictie in civiele zaken

De **Amtsgerichte** (kantongerechten) zijn als gerechten van eerste aanleg bevoegd in civiele zaken – vooral in zaken met een proceswaarde van maximaal 5 000 EUR. Ze zijn ook bevoegd in kwesties die niet afhankelijk zijn van de waarde van de procesvoering, zoals huurgeschillen en familie- en alimentatiezaken.

Zaken voor **Amtsgerichte** worden door één rechter behandeld.

De **Landgerichte** (arrondissementsrechtbanken) zijn als gerechten van eerste aanleg bevoegd in civielrechtelijke zaken die betrekking hebben op alle geschillen die niet onder de **Amtsgerichte** vallen. Dit zijn meestal geschillen met een proceswaarde van meer dan 5 000 EUR.

In beginsel worden rechtszaken voor de **Landgerichte** ook behandeld door één rechter. In complexe zaken en zaken van fundamenteel belang wordt echter uitspraak gedaan door een kamer bestaande uit drie beroepsrechters.

Landgerichte van tweede aanleg behandelen beroepen tegen uitspraken in civiele zaken van de **Amtsgerichte**. Beroepen worden behandeld door een kamer die meestal uit drie rechters bestaat.

Daarnaast kunnen er **kamers voor handelszaken** gevestigd zijn bij **Landgerichte**. Deze nemen kennis van handelsgeschillen van eerste en tweede aanleg. Deze kamers bestaan uit één presiderend rechter en twee lekenrechters die handelaren zijn.

De **Oberlandesgerichte** (hogere arrondissementsrechtbanken) zijn meestal gerechten van tweede aanleg. In civielrechtelijke zaken behandelen zij beroepen tegen uitspraken van de **Landgerichte** en beroepen tegen uitspraken van de **Amtsgerichte** in familiezaken.

De colleges (*Senate*) van de **Oberlandesgerichte** bestaan gewoonlijk uit drie beroepsrechters. Civiele zaken die geen bijzondere moeilijkheden opleveren en niet van fundamenteel belang zijn, kunnen ook worden behandeld door één rechter.

De hoogste algemene rechtbank is het [📄 federaal hooggerechtshof \(Bundesgerichtshof\)](#), dat het gerecht van laatste aanleg vormt en uitsluitend beroepen over rechtsvragen behandelt. De colleges van het **Bundesgerichtshof** bestaan uit vijf beroepsrechters.

Jurisdictie in strafzaken

Rechtbanken van eerste aanleg

De **wet inzake de rechterlijke macht** (*Gerichtsverfassungsgesetz – GVG*) bepaalt de jurisdictie van rechtbanken in strafzaken. Het **Amtsgericht** is het gerecht van eerste aanleg in strafzaken, tenzij de jurisdictie van het **Landgericht** of het **Oberlandesgericht** is vastgesteld (§ 24, lid 1, punten 1 tot 3, GVG). Een strafrechter doet uitspraak over een strafbaar feit (§ 25 GVG) als:

er een particuliere aanklager is

of een zwaardere straf dan een gevangenisstraf van twee jaar niet te verwachten is.

In alle overige zaken wordt er een rechtbank met lekenrechters (*Schöffengericht*) ingesteld (§ 28 GVG); Deze bestaat uit één beroepsrechter en twee lekenrechters.

Deze rechtbank behandelt misdrijven van gemiddelde ernst, waarvoor het *Amtsgericht* bevoegd is (§ 24, lid 1, GVG), tenzij deze zijn toegewezen aan een strafrechter (§ 25 GVG). Het gaat dan om zaken waarvoor de verwachte straf een gevangenisstraf van twee tot vier jaar is. De rechtbank kan op verzoek van de openbaar aanklager (§ 29, lid 2, GVG) worden uitgebreid als de openbaar aanklager en de rechter van mening zijn dat er vanwege de omvang van de zaak een tweede rechter bij betrokken moet worden.

De jurisdictie van het *Landgericht* is vastgelegd in § 74, lid 1, GVG. Hierin is bepaald dat het *Landgericht* alle misdrijven behandelt die niet onder de verantwoordelijkheid van het *Amtsgericht* of het *Oberlandesgericht* vallen, d.w.z. waarvoor een langere gevangenisstraf wordt verwacht.

Het Duitse wetboek van strafrecht (*Strafgesetzbuch*) maakt onderscheid tussen een strafbaar feit (*Vergehen*) en een misdrijf (*Verbrechen*). Een *Verbrechen* is een delict waarop een gevangenisstraf van ten minste één jaar staat, en is dus ernstiger dan een *Vergehen*.

Het *Landgericht* behandelt alle misdrijven waarvoor de verwachte straf meer dan vier jaar bedraagt (§ 74, lid 1, eerste deel van zin 2, GVG). Deze rechtbank is ook bevoegd als de aanklager besluit een zaak waar het *Amtsgericht* voor bevoegd is voor het *Landgericht* te brengen vanwege het bijzondere belang van de zaak.

Rechtszaken voor het *Landgericht* worden in eerste aanleg behandeld door de grote strafkamer (*Große Strafkammer*), die doorgaans bestaat uit drie beroepsrechters en twee lekenrechters. Onder de in § 76, lid 2, GVG bepaalde voorwaarden kan een grote strafkamer aan het begin van een rechtszaak besluiten dat de zaak kan worden behandeld door slechts twee beroepsrechters en twee lekenrechters.

Het *Oberlandesgericht* is het gerecht van eerste aanleg voor de delicten die zijn genoemd in § 120, leden 1 en 2, GVG, waarvan de meeste betrekking hebben op een bedreiging van de veiligheid/het voortbestaan van de Bondsrepubliek Duitsland. Het college voor strafzaken (*Strafsenat*) van het *Bundesgerichtshof* kan zijn samengesteld uit vijf rechters, met inbegrip van de voorzitter. Bij het openen van de rechtszaak kan het college echter beslissen dat de zaak kan worden behandeld door drie beroepsrechters, onder wie de voorzitter, tenzij de omvang of complexiteit van de kwestie ertoe noopt nog twee beroepsrechters bij de zaak te betrekken (§ 122, lid 2, eerste en tweede zin, GVG).

Rechtsmiddelen

Het *Landgericht* behandelt een beroep tegen een uitspraak van een *Amtsgericht* (§ 312 van het wetboek van strafvordering [*Strafprozessordnung*, StPO]), waar het beroep wordt behandeld door de zogenoemde kleine strafkamer (*Kleine Strafkammer*) (§ 76, lid 1, GVG). Deze bestaat uit één beroepsrechter en twee lekenrechters. In het geval van een beroep tegen een uitspraak van een uitgebreide rechtbank met lekenrechters wordt een tweede beroepsrechter toegevoegd (§ 76, lid 6, GVG). Een uitspraak kan behalve door middel van een gewoon rechtsmiddel ook worden aangevochten via een beroep over een rechtsvraag, het zogenoemd "sprongberoep" (*Sprungrevision*), waarin § 335 StPO voorziet.

Een **beroep over een rechtsvraag** (*Revision*) kan worden aangetekend tegen alle uitspraken in eerste aanleg van het *Landgericht* of het *Oberlandesgericht* (§ 333 StPO). Het *Bundesgerichtshof* is het hof van beroep (*Revisionsinstanz*) voor alle uitspraken van het *Oberlandesgericht* en de grote strafkamers van het *Landgericht* (§ 135, lid 1, GVG). De colleges van het *Bundesgerichtshof* buigen zich over beroepszaken met vijf beroepsrechters, onder wie de voorzitter. Beroepszaken tegen (overige) uitspraken van het *Landgericht* worden behandeld door het *Oberlandesgericht*.

Links

 [Bundesgerichtshof](#)

Laatste update: 14/05/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Estland

Op deze pagina wordt informatie verstrekt over de organisatie van de gewone rechtbanken in Estland.

Gewone rechtbanken – inleiding

Kantonrechtbanken zijn gewone rechtbanken van **eerste aanleg** die civiele zaken, strafzaken en overtredingen (kleine criminaliteit) behandelen en andere procedures voeren die rechtens onder hun jurisdictie vallen. De juridische procedures in de kantonrechtbanken zijn geregeld in de volgende wetten: het wetboek van burgerlijke rechtsvordering in civiele zaken, het wetboek van strafvordering in strafzaken en het wetboek van strafvordering inzake overtredingen in zaken van kleine criminaliteit.

Arrondissementsrechtbanken buigen zich als rechtbanken van tweede aanleg over uitspraken van kantonrechtbanken op basis van beroepen tegen vonnissen en beslissingen. De procedures in de administratieve rechtbanken zijn geregeld in dezelfde wetten als voor de procedures in de rechtbanken van eerste aanleg.

Rechtbanken van eerste aanleg

Er zijn vier kantonrechtbanken in Estland. Deze rechtbanken zetelen in verscheidene gerechtsgebouwen.

Kantonrechtbanken:

kantonrechtbank Harju (Harju Maakohus):

gerechtsgebouw van Tallinn

kantonrechtbank Viru (Viru Maakohus):

gerechtsgebouw van Jõhvi

gerechtsgebouw van Narva

gerechtsgebouw van Rakvere

kantonrechtbank Pärnu (Pärnu Maakohus):

gerechtsgebouw van Pärnu

gerechtsgebouw van Haapsalu

gerechtsgebouw van Kuressaare

gerechtsgebouw van Rapla

gerechtsgebouw van Paide

De kantonrechtbank van Pärnu heeft tevens een afdeling voor betalingsbevelen. Deze afdeling behandelt verzoeken om de versnelde procedure voor betalingsbevelen.

Kantonrechtbank Tartu (Tartu Maakohus):

gerechtsgebouw van Tartu
gerechtsgebouw van Jõgeva
gerechtsgebouw van Viljandi
gerechtsgebouw van Valga
gerechtsgebouw van Võru

De kantonrechtbank van Tartu heeft ook afdelingen registers en kadaster. Het kadaster en het scheepsregister worden bijgehouden door de afdeling kadaster. Het handelsregister, het register van verenigingen en stichtingen zonder winstoogmerk en het commercieel pandregister worden bijgehouden door de afdeling registers.

Rechtbanken van tweede aanleg

Er zijn twee arrondissementsrechtbanken in Estland.

Arrondissementsrechtbanken:

arrondissementsrechtbank van Tallinn
arrondissementsrechtbank van Tartu

Juridische gegevensbanken

De contactgegevens van Estse rechtbanken zijn beschikbaar op de [website van de rechterlijke organisatie](#). De gegevensbank is kosteloos te gebruiken. Laatste update: 01/10/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Ierland

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gewone rechtbanken in Ierland.

Gewone rechtbanken

Het Ierse rechtsstelsel heeft zijn wortels in de grondwet van 1922, die voorzag in de oprichting van nieuwe rechtbanken ter vervanging van die welke onder Brits bestuur tot stand waren gekomen. De nieuwe rechtbanken zijn in 1924 opgericht bij de Courts of Justice Act, 1924 (wet op de rechtbanken), waarin de rechtsgrondslag voor het gerechtelijke apparaat is vastgesteld.

De huidige rechtbanken zijn opgericht bij de Courts (Establishment and Constitution) Act 1961 (wet op de rechtbanken (oprichting en structuur)), overeenkomstig artikel 34 van de grondwet zoals aangenomen door het Ierse volk in 1937. Het Court of Appeal (hogere hof van beroep) is op 29 oktober 2014 opgericht na een in 2013 gehouden referendum.

De artikelen 34 tot en met 37 van de grondwet regelen het beheer van de rechtspraak in het algemeen. In artikel 34, lid 1, is bepaald dat “recht moet worden gesproken in bij wet opgerichte rechtbanken”. In de grondwet wordt de structuur van het gerechtelijke apparaat omschreven. Het is samengesteld uit een hoogste beroepsinstantie, het Supreme Court (hooggerechtshof), het Court of Appeal (hogere hof van beroep), dat bevoegd is in strafzaken en civiele zaken, en rechtbanken van eerste aanleg, waaronder een High Court (hof van beroep), dat bevoegd is in alle strafzaken en civiele zaken en rechtbanken met een beperkte jurisdictie, namelijk het Circuit Court (arrondissementsrechtbank) en de District Court (districtsrechtbank), die op regionale basis zijn georganiseerd.

Civiele rechtbanken

Supreme Court (hooggerechtshof)

Met het op 28 oktober 2014 in werking getreden drieëndertigste amendement van de grondwet, waarbij het Court of Appeal is opgericht, is de bevoegdheid in hoger beroep van het [Supreme Court](#) ingrijpend gewijzigd. Met ingang van die dag van oprichting is het Supreme Court bevoegd om in hoger beroep uitspraak te doen inzake

- a) een beslissing van het Court of Appeal indien naar het oordeel van het Supreme Court vaststaat dat het bij die beslissing gaat om een aangelegenheid van algemeen belang, of dat het in het belang van het recht noodzakelijk is dat er een hoger beroep dient voor het Supreme Court, en;
 - b) een beslissing van het High Court indien naar het oordeel van het Supreme Court vaststaat dat een rechtstreeks beroep bij het hooggerechtshof gerechtvaardigd is wegens uitzonderlijke omstandigheden, die zich volgens het Supreme Court voordoen als er sprake is van een van de volgende, of beide, factoren: het gaat bij die beslissing om een aangelegenheid van algemeen belang, of het belang van het recht is in het geding.
- Beroepen tegen beslissingen in civiele procedures van het High Court die vóór het drieëndertigste amendement voor het Supreme Court zouden hebben gediend, worden nu ingesteld bij het Court of Appeal, met uitzondering van zaken waarin het Supreme Court ermee heeft ingestemd dat een hoger beroep voor hem dient als het volgens dit hof voldoet aan de in artikel 34, lid 5, onder 4), van de grondwet genoemde drempelwaarde. Daarnaast wordt over rechtsvragen die voortvloeien uit het Circuit Court aan het Supreme Court konden worden voorgelegd ter beoordeling door dit hof (“case stated”) nu een oordeel uitgesproken door het Court of Appeal.

Het drieëndertigste amendement heeft geen invloed op de oorspronkelijke bevoegdheid van het Supreme Court, die feitelijk bestaat uit de taak die het krachtens artikel 26 van de grondwet uitoefent. In artikel 26 is bepaald dat het Supreme Court bevoegd is om op verzoek van de President te beoordelen of een wetsvoorstel (of een of meerdere bepalingen hiervan) dat door beide kamers van de Oireachtas (parlement) is goedgekeurd en ter ondertekening aan de President wordt voorgelegd voordat het tot wet wordt verheven, in strijd is met de grondwet. In geval van blijvende ongeschiktheid van de President moet het Supreme Court hierover uitspraak doen.

Het Supreme Court is gewoonlijk samengesteld uit drie of vijf rechters, en in uitzonderlijke gevallen zeven rechters. Zaken betreffende de grondwettigheid van een wet van de Oireachtas moeten uit hoofde van de grondwet door ten minste vijf rechters worden behandeld. Dit geldt ook wanneer het Supreme Court om advies wordt gevraagd over de grondwettigheid van een wetsvoorstel dat door de Oireachtas is goedgekeurd en door de Ierse President aan het hooggerechtshof is voorgelegd krachtens artikel 26 van de grondwet. Wanneer het Supreme Court overeenkomstig artikel 12 van de grondwet moet bepalen of er sprake is van blijvende ongeschiktheid van de President, is eveneens een minimum van vijf rechters vereist. De Chief Justice of een rechter van het Supreme Court kan optreden als alleensprekende rechter bij de behandeling van bepaalde voorlopige en procedurele verzoeken.

Court of Appeal (hogere hof van beroep)

Het Court of Appeal is op 29 oktober 2014 opgericht na een in 2013 gehouden referendum. Evenals andere hogere rechtbanken ontleent het Court of Appeal zijn bevoegdheid deels aan de grondwet en deels aan gewone wetgeving. Dit hof neemt binnen de hiërarchie van het hoger beroep de plaats in tussen het High Court en het Supreme Court.

Het Court of Appeal is bevoegd voor het behandelen van die beroepen tegen beslissingen in civiele procedures van het High Court die vóór het drieëndertigste amendement van de grondwet voor het Supreme Court zouden hebben gediend, met uitzondering van zaken waarin het Supreme Court ermee heeft ingestemd dat een hoger beroep voor hem dient als het volgens dit hof voldoet aan de in artikel 34, lid 5, onder 4), van de grondwet genoemde drempelwaarde. Het Court of Appeal kan ook beroepen behandelen in zaken waarin het High Court zich heeft uitgesproken over het al dan niet grondwettige karakter van een wet. In de grondwet is bepaald dat er geen wetten mogen worden aangenomen die deze bevoegdheid van het Court of Appeal inperken.

Het Court of Appeal bestaat uit een voorzitter en negen gewone rechters. De Chief Justice en de voorzitter van het High Court zijn ambtshalve rechters van het Court of Appeal. Het hof kan rechtspreken in kamers van drie rechters. Sommige voorlopige en procedurele verzoeken kunnen worden behandeld door de voorzitter alleen of door een andere, door de voorzitter aangewezen rechter.

High Court (hof van beroep)

In de grondwet is bepaald dat het High Court bevoegd is om ten gronde uitspraak te doen over alle aangelegenheden en rechtsvragen in civiele en strafzaken. Het High Court heeft exclusieve bevoegdheid inzake adoptie van kinderen en verzoeken om uitlevering. Het High Court is bevoegd om de geldigheid van wettelijke bepalingen te beoordelen, getoetst aan de bepalingen van de grondwet (met uitzondering van de wetten die al door de Ierse President aan het Supreme Court zijn voorgelegd). De meeste zaken van het High Court worden door een enkele rechter behandeld, hoewel de wet bepaalt dat sommige zaken, bijvoorbeeld vorderingen op grond van smaad, bedreigingen en wederrechtelijke vrijheidsberoving, door een rechter én een jury worden behandeld. Zaken van uitzonderlijk belang kunnen door twee of meer rechters worden behandeld, die dan als Divisional Court (afdeling) zetelen.

Het High Court doet in hoger beroep uitspraak over beslissingen van het Circuit Court in civiele zaken. Daarnaast is het High Court ook bevoegd om de beslissingen van alle lagere rechtbanken te herzien door het uitvaardigen van prerogatieve beschikkingen van Mandamus, Prohibition en Certiorari. Deze beschikkingen hebben geen betrekking op de grond van de door de lagere rechtbanken gewezen beslissingen, maar op de vraag of hun bevoegdheid is overschreden.

Het High Court kan uitspraak doen over door het District Court voorgelegde rechtsvragen. Het behandelt tevens verzoeken om vrijlating op borgtocht in geval van beschuldiging van moord of wanneer de betrokkene om een wijziging van de door het District Court opgelegde voorwaarden verzoekt.

Het High Court zetelt normaal in Dublin. Het zetelt tevens in een aantal arrondissementen voor de behandeling van vorderingen tot schadevergoeding bij gevallen van schade met lichamelijk letsel of dodelijke afloop. Het High Court on Circuit zetelt in de arrondissementen voor de behandeling van tegen beslissingen van de Circuit Courts ingestelde beroepen.

Circuit Court (arrondissementsrechtbank)

Het **Circuit Court** heeft in civiele zaken slechts een beperkte bevoegdheid, tenzij alle partijen bij een geschil akkoord gaan: in dat geval is de bevoegdheid onbeperkt. De bevoegdheid van deze rechtbank beperkt zich in hoofdzaak tot vorderingen van maximaal 75 000 EUR (60 000 EUR bij vorderingen in verband met lichamelijk letsel).

Het Circuit Court is bevoegd voor de behandeling van vorderingen inzake met de verificatie van testamenten verband houdende aangelegenheden en inzake de eigendom van of zakelijke rechten op onroerende goederen met een geraamde waarde van maximaal 253,95 EUR. Het Circuit Court is tevens bevoegd voor vorderingen inzake familierecht, zoals scheiding van tafel en bed, echtscheiding, nietigverklaring en hoger beroep tegen beslissingen van het District Court.

Civielrechtelijke zaken in het Circuit Court worden behandeld door een rechter zonder jury. Het Circuit Court doet uitspraak in hoger beroep tegen beslissingen van het District Court in civiele en strafzaken. In hoger beroep wordt de zaak opnieuw behandeld. De beslissing van het Circuit Court is definitief: er staat geen verder beroep tegen open.

Het Circuit Court doet tevens uitspraak over aanvragen betreffende vergunningen voor de verkoop van alcoholhoudende dranken voor consumptie ter plaatse en oordeelt in hoger beroep over beslissingen van rechtbanken zoals de Director of Equality Investigations (bevoegd om uitspraak te doen over gevallen van discriminatie).

District Court (districtsrechtbank)

Het **District Court** heeft een plaatselijke en beperkte bevoegdheid. In familiezaken kan deze rechtbank beschikkingen geven inzake alimentatie, uitsluiting, hoederecht, omgangsrecht en verwantschap.

Het District Court doet uitspraak over civiele vorderingen inzake overeenkomsten, huurkoop of verkoop op krediet, onrechtmatige daad en het niet betalen van huur of onrechtmatig onder zich houden van goederen, waarvan het geldelijk belang maximaal 15 000 EUR bedraagt. Het is tevens bevoegd met betrekking tot de tenuitvoerlegging in het algemeen van beslissingen inzake schuldvorderingen van andere rechtbanken, alsmede met betrekking tot een groot aantal reglementen inzake vergunningen, bijvoorbeeld betreffende de verkoop van alcoholhoudende dranken, en met betrekking tot vorderingen wegens opzettelijk toegebrachte schade waarvan het geldelijk belang maximaal 15 000 EUR bedraagt.

Het District Court zetelt in 24 districten in het hele land: het district van de agglomeratie Dublin en 23 andere districten. De plaats waar een zaak wordt behandeld, hangt in de regel af van de plaats waar een overeenkomst werd gesloten of waar de verwerende partij verblijft of handel drijft of, inzake vergunningen, van de plaats waar de vergunde instelling is gevestigd.

Strafrechtbanken

Supreme Court (hoogerechtshof)

Het Supreme Court behandelt beroepen die tegen beslissingen van het Court of Appeal zijn ingesteld in zaken waar een rechtsvraag van uitzonderlijk openbaar belang aan de orde is.

Court of Appeal (hogere hof van beroep)

Krachtens de Court of Appeal Act 2014 (wet inzake het hogere hof van beroep) is aan het Court of Appeal de bevoegdheid in hoger beroep verleend die voorheen werd uitgeoefend door het Court of Criminal Appeal.

Beroepen ingesteld door personen die zijn veroordeeld door het Circuit Court of het Central Criminal Court en van de desbetreffende rechter een verklaring verkrijgen dat de zaak voor beroep vatbaar is, dienen nu voor het Court of Appeal. Als tegen het niet-afgeven van deze verklaring bezwaar wordt aangetekend, kan het Court of Appeal zelf hoger beroep toestaan.

Daarnaast kan de Director of Public Prosecutions (directeur van het openbaar ministerie) bij het Court of Appeal krachtens artikel 2 van de Criminal Justice Act 1993 (wet op de strafrechtspleging) beroep instellen wegens ongerechtvaardigde mildheid van het vonnis. In geval van een vermeende gerechtelijke dwaling kan beroep worden ingesteld krachtens artikel 2 van de Criminal Procedure Act 1993 (wet op de strafvordering).

Het Court of Appeal is tevens bevoegd voor de behandeling van door de Director of Public Prosecutions ingestelde beroepen betreffende rechtsvragen die worden opgeworpen door strafzaken die tot vrijspraak hebben geleid. De beslissing van het Court of Appeal is niet van invloed op het vrijspraak inhoudende vonnis in dergelijke zaken.

Beroepen die door de Director of Public Prosecutions worden ingesteld tegen een vrijspraakvonnis of tegen een beslissing om geen nieuw proces te openen, dienen eveneens voor het Court of Appeal. Krachtens de Court of Appeal Act 2014 is aan het Court of Appeal de bevoegdheid in hoger beroep verleend die voorheen werd uitgeoefend door het Courts-Martial Appeal Court (hof van beroep in militaire aangelegenheden). Dit betekent dat beroepen van personen die zijn veroordeeld door een militaire rechtbank, voortaan door het Court of Appeal worden behandeld.

Court of Criminal Appeal (hof van beroep voor strafzaken)

Krachtens de Court of Appeal Act 2014 is de bevoegdheid in hoger beroep van het **Court of Criminal Appeal** overgegaan naar het Court of Appeal.

Special Criminal Court (bijzondere strafrechtbank)

Het **Special Criminal Court** is opgericht met het oog op de behandeling van strafzaken waarvoor de gewone rechtbanken over ontoereikende bevoegdheden beschikken om garanties te kunnen bieden voor een effectieve rechtsbedeling en doeltreffende handhaving van de openbare orde. De rechtbank is samengesteld uit drie rechters en maakt geen gebruik van een jury.

Central Criminal Court (centrale strafrechtbank)

Het **Central Criminal Court** is de afdeling strafzaken van het High Court. Die rechtbank behandelt ernstige strafzaken met inbegrip van moord, verkrachting, verraad, piraterij en strafzaken die onder de Competition Act, 2002 (wet op de mededinging) vallen. De rechtbank is samengesteld uit één rechter en een jury.

Circuit Criminal Court (arrondissementsrechtbank voor strafzaken)

Het Circuit Criminal Court behandelt de strafzaken die niet door de centrale strafrechtbank kunnen worden behandeld. De rechtbank is samengesteld uit één rechter en een jury en behandelt beroepen die tegen beslissingen van het District Court zijn ingesteld.

District Court (districtsrechtbank)

Het District Court behandelt lichte overtredingen (meestal krachtens geschreven recht) en sommige overtredingen waarvoor een strafsancie geldt. De rechtbank is slechts samengesteld uit één rechter.

Laatste update: 18/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Griekenland

Civiele rechtbanken

Civiele rechtbanken zijn bevoegd in alle gedingen, met name die welke oneigenlijke rechtspraak betreffen en aan hen zijn toegewezen bij wet.

Civiele rechtbanken zijn:

het hof van cassatie,

het hof van beroep,

de rechtbank van eerste aanleg met een meervoudige kamer,

de rechtbank van eerste aanleg met een enkelvoudige kamer,

de rechtbank van eerste aanleg voorgezeten door een vrederechter.

Strafrechtbanken

Deze rechtbanken zijn bevoegd in strafzaken.

Strafrechtbanken zijn:

het hof van cassatie,

hoven van beroep met een meervoudige kamer van vijf rechters,

rechtbanken met een gemengde jury,

hoven van beroep met een gemengde jury,

hoven van beroep met een meervoudige kamer van drie rechters,

correctionele rechtbanken met een meervoudige kamer van drie rechters,

correctionele rechtbanken met een enkelvoudige kamer,

politierechtbanken,

rechtbanken voor minderjarigen.

Op grond van speciale wetgeving wordt strafrechtelijke bevoegdheid ook uitgeoefend door:

de militaire rechtbank,

de rechtbank van de marine,

de rechtbank van de luchtmacht.

Deze rechtbanken zijn bevoegd als speciale strafrechtbanken.

Zij behandelen strafbare feiten gepleegd door leden van de land-, zee- of luchtmacht.

Administratieve rechtbanken

De **raad van state** is een van de drie hoogste gerechtshoven van Griekenland (samen met het hof van cassatie en de rekenkamer).

Samengevat beslist de raad van state over:

beroepen tot nietigverklaring van administratieve besluiten wegens schending van de wet, misbruik of oneigenlijk gebruik van bevoegdheid, onbevoegdheid of vormfout;

beroepen ingesteld door overheidsambtenaren, militairen, gemeenteambtenaren en anderen tegen besluiten die door raden van bestuur zijn genomen op het gebied van bevordering, ontslag, demotie enz.;

beroepen tot nietigverklaring van beslissingen van administratieve rechtbanken. Administratieve rechtbanken zijn bevoegd om uitspraak te doen in administratieve geschillen tussen bestuurlijke overheidsinstanties en burgers.

De **rekenkamer** heeft zowel rechterlijke als bestuurlijke bevoegdheden en is bijgevolg tweeledig van aard. De rekenkamer is belast met het toezicht op de overheidsuitgaven, zowel die van de staat als die van plaatselijke overheden. Ook ziet de rekenkamer toe op en bepaalt de verantwoordelijkheid van overheidsambtenaren. In bepaalde zaken in verband met de salariëring van ambtenaren heeft de kamer rechterlijke bevoegdheden.

Gewone administratieve rechtbanken zijn administratieve rechtbanken van eerste aanleg en administratieve beroepshoven.

De zittingen van **administratieve rechtbanken van eerste aanleg** vinden plaats ten overstaan van één of drie rechters, al naar gelang het door het geschil vertegenwoordigde bedrag. Deze rechtbanken behandelen belastingzaken, geschillen tussen particulieren en organen voor sociale zekerheid of sociaal beleid, evenals administratieve geschillen tussen burgers en de overheid op nationaal en plaatselijk niveau.

Administratieve rechtbanken van eerste aanleg met een meervoudige kamer van drie rechters zijn tevens bevoegd voor beslissingen in beroepen tegen uitspraken van administratieve rechtbanken met een enkelvoudige kamer.

Administratieve beroepshoven zijn bevoegd voor beslissingen in beroepen tegen uitspraken van administratieve rechtbanken met een meervoudige kamer van drie rechters. Deze hoven behandelen ook in eerste aanleg vorderingen tot nietigverklaring van administratieve besluiten in verband met het dienstverband van ambtenaren (ontslag, niet-benoeming of niet-bevordering enz.).

Juridische gegevensbanken

Website van de **raad van state**. Toegang tot de gegevensbank is **gratis**.

Website van het **hof van cassatie**. Toegang tot de gegevensbank is **gratis**.

Links

- [Hof van cassatie](#)
- [Raad van state en administratieve rechtspraak](#)
- [Rekenkamer](#)
- [Rechtbank van eerste aanleg van Athene](#)
- [Rechtbank van eerste aanleg van Thessaloniki](#)
- [Rechtbank van eerste aanleg van Piraeus](#)
- [Rechtbank van eerste aanleg van Patras](#)
- [Rechtbank van eerste aanleg van Tripolis](#)
- [Rechtbank van eerste aanleg van Amfissa](#)
- [Vrederecht van Patras](#)
- [Vrederecht van Nikaia](#)
- [Vrederecht van Korinthe](#)

Laatste update: 04/07/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Spanje

In artikel 117 van de Spaanse Grondwet van 1978 wordt verklaard dat het beginsel van eenheid van de rechterlijke macht de basis is van de organisatie en de werking van de rechtbanken.

Dit beginsel resulteert in het bestaan van één korps van rechters en magistraten, die gezamenlijk de gewone rechtbanken vormen.

Er bestaan talrijke rechtbanken, die het werk verdelen op basis van criteria waarmee de bevoegdheid wordt bepaald (onderwerp, in het geding zijnde bedrag, persoon, functie of grondgebied), aangezien de eenheid van de rechterlijke macht niet strijdig is met het bestaan van verschillende rechtbanken met diverse bevoegdheden.

In de Spaanse Grondwet van 1978 wordt bepaald dat Spanje een sociale en democratische rechtsstaat is die als hoogste waarden van de rechtsorde de vrijheid, de gerechtigheid, de gelijkheid en het politiek pluralisme bevordert. Titel VI van de Grondwet is gewijd aan de rechterlijke macht en in artikel 117 is neergelegd dat het beginsel van eenheid van de rechterlijke macht (*unidad jurisdiccional*) de basis van de organisatie en de werking van de rechtbanken vormt.

Al deze beginselen liggen ten grondslag aan de organisatie van de rechtbanken in Spanje en komen tot uitdrukking in het bestaan van één enkel apparaat van rechters die tezamen de rechterlijke macht vormen en die onafhankelijk zijn, niet uit hun functie kunnen worden ontheven, verantwoordelijkheid dragen en slechts onderworpen zijn aan de Grondwet en de rechtsstaat.

De bij wet en internationale verdragen opgerichte rechtbanken zijn exclusief bevoegd tot uitoefening van het rechtelijk gezag door het nemen en ten uitvoer leggen van vonnissen.

Gewone rechtbanken – Inleiding

Er bestaan talrijke rechtbanken, die het werk verdelen volgens de verschillende criteria die de bij wet vastgestelde bevoegdheden bepalen (onderwerp, in het geding zijnde bedrag, persoon, functie of grondgebied), aangezien de eenheid van de rechterlijke macht niet in strijd is met het bestaan van verschillende rechtbanken met verschillende bevoegdheden. De rechtbanken oefenen hun rechterlijke macht exclusief uit in zaken die bij wet aan hen zijn toegewezen. Conform artikel 122 van de Spaanse Grondwet van 1978 wordt in de Organieke Wet op de rechterlijke macht de formatie, de werking en het bestuur van de rechtbanken geregeld.

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen drie fundamentele aspecten:

het territoriale aspect;

het verschil tussen enkelvoudige en meervoudige rechtspraak;

de jurisdictie.

Het territoriale aspect

Volgens de toelichting bij de Organieke Wet op de rechterlijke macht 6/1985 van 1 juli 1985 is de staat voor gerechtelijke doeleinden **territoriaal** georganiseerd in gemeenten, arrondissementen (*partidos*), provincies en autonome gemeenschappen.

De uitoefening van de rechterlijke macht is toegewezen aan de volgende rechtbanken: kantongerechten (*Juzgados de Paz*), rechtbanken van eerste aanleg en instructie (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), handelsrechtbanken (*Juzgados de lo Mercantil*), rechtbanken inzake geweldpleging tegen vrouwen (*Juzgados de Violencia sobre la Mujer*), strafrechtbanken (*Juzgados de lo Penal*), bestuursrechtbanken (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), sociale rechtbanken (*Juzgados de lo Social*), jeugdrechtbanken (*Juzgados de Menores*), rechtbanken met bijzondere plichten inzake strafvonnissen (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*), provinciale rechtbanken (*Audiencias Provinciales*), arrondissementsrechtbanken in de autonome gebieden (*Tribunales Superiores de Justicia*), het nationale gerechtshof (*Audiencia Nacional*) en het hooggerechtshof (*Tribunal Supremo*).

De volgende instanties hebben jurisdictie op het gehele grondgebied van Spanje: het nationale gerechtshof, het hooggerechtshof, de centrale strafgerichten (*Juzgados Centrales de Instrucción*) en de centrale bestuursrechtbanken (*Juzgados Centrales de lo Contencioso-administrativo*).

Het verschil tussen enkelvoudige en meervoudige rechtspraak

In alle rechtbanken wordt recht gesproken door **één rechter** behalve in het hooggerechtshof, het nationale gerechtshof, de arrondissementsrechtbanken en de provinciale rechtbanken.

Het **hooggerechtshof, gevestigd in Madrid en het hoogste rechtscollege in de hiërarchie van gerechtelijke instanties, is onderworpen aan de bepalingen inzake de grondwettelijke waarborgen**. Het hooggerechtshof bestaat uit de voorzitter, de voorzitters van de kamers (*presidentes de sala*) en de magistraten (*magistrados*) die krachtens de wet aan elk van de kamers en afdelingen zijn verbonden.

Het hooggerechtshof is samengesteld uit de volgende kamers:

de eerste kamer: voor civielrechtelijke zaken;

de tweede kamer: voor strafzaken;

de derde kamer: voor administratieve geschillen;

de vierde kamer: voor het arbeidsrecht;

de vijfde kamer: voor militaire aangelegenheden. De militaire kamer is onderworpen aan haar specifieke wetgeving en (op aanvullende basis) aan de Organieke Wet op de rechterlijke macht alsook aan dezelfde regels als die gelden voor de andere kamers van het hooggerechtshof.

Het **nationale gerechtshof**, dat gevestigd is in Madrid, heeft jurisdictie op het gehele grondgebied van Spanje. Dit hof bestaat uit een voorzitter, de voorzitters van de kamers en magistraten die krachtens de wet zijn verbonden aan elk van de kamers en afdelingen (beroepszaken, strafzaken, administratieve geschillen en arbeidskwesties).

Elke autonome gemeenschap kent één **arrondissementsrechtbank** die binnen de territoriale werkingssfeer van die gemeenschap het hoogste rechtscollege vormt. De arrondissementsrechtbank, die is onderworpen aan de bevoegdheid van het hooggerechtshof, heeft de naam van de autonome gemeenschap binnen de territoriale werkingssfeer waarin zij haar bevoegdheid uitoefent.

De arrondissementsrechtbanken bestaan uit drie kamers: een voor civielrechtelijke en strafzaken, een voor administratieve geschillen en een voor arbeidskwesties.

Ze bestaan uit een voorzitter, die ook voorzitter is van de kamer voor civielrechtelijke en strafzaken, de voorzitters van de overige kamers en de magistraten die krachtens de wet aan elk van de kamers en, indien van toepassing, aan elk van de afdelingen binnen de kamers zijn verbonden.

De **provinciale rechtbanken** zijn gevestigd in en hebben de naam van de provinciale hoofdsteden. Hun jurisdictie strekt zich in de regel uit tot de gehele provincie. Ze bestaan uit een voorzitter en twee of meer magistraten en kunnen ook afdelingen met dezelfde samenstelling hebben. In dat geval zit de voorzitter van de rechtbank een van de afdelingen van de kamer voor.

De provinciale rechtbanken behandelen civielrechtelijke en strafzaken.

Het secretariaat van de rechtbank (*Oficina Judicial*)

In de Organieke Wet op de rechterlijke macht wordt het secretariaat van de rechtbank (*Oficina Judicial*) omschreven als een administratieve organisatie die fungeert als ondersteuning voor het juridische werk van rechters en rechtbanken.

Het is opgezet om de efficiëntie en doeltreffendheid van gerechtelijke organen en de transparantie van gerechtelijke procedures te verbeteren, de afhandeling van zaken te stroomlijnen en de samenwerking en coördinatie tussen de verschillende diensten en eenheden die tezamen het secretariaat van de rechtbank vormen, te bevorderen. De lancering van dit secretariaat is dus bedoeld om bij te dragen aan het streven een hoogwaardige en toegankelijke publieke dienstverlening te waarborgen die overeenstemt met constitutionele waarden en beantwoordt aan de daadwerkelijke behoeften van burgers.

Het is een nieuw organisatie-model dat moderne managementtechnieken introduceert op basis van een combinatie van verschillende administratieve eenheden: eenheden die voor juridische procedures directe ondersteuning leveren die gelijkwaardig is aan die voor de vroegere (*juzgados*), en waarbij rechters worden ondersteund bij hun gerechtelijke taken, en gemeenschappelijk procedurele diensten die worden verricht door griffiers (*Letrados de la Administración de Justicia*), die belast zijn met de uitvoering en afhandeling van alle taken die niet strikt juridisch van aard zijn, zoals het in ontvangst nemen van documenten, het behandelen van dagvaardingen, het ten uitvoer leggen van beslissingen en niet-gerechtelijke procedures (handhaving), het ontvankelijk verklaren van verzoeken om het aanhangig maken van rechtszaken, het verzorgen van de kennisgeving aan partijen, het corrigeren van procedurele fouten enz.

Er zijn drie soorten gemeenschappelijke procedurele diensten:

- gemeenschappelijke algemene dienst;
- gemeenschappelijke zaakbeheerdienst;
- gemeenschappelijke handhavingdienst.

De jurisdictie

Naast het territoriale aspect zijn de onderwerpen of aangelegenheden die in rechtszaken aan bod komen van verschillende aard; zij worden behandeld door **vier soorten rechtbanken**.

Civiele rechtbanken: behalve kwesties die onder hun bevoegdheid vallen, behandelen zij ook geschillen waarvan de behandeling niet uitdrukkelijk aan een andere soort rechtbank is toegewezen. Deze rechtbanken kunnen derhalve als gewone rechtbanken worden beschouwd.

Strafrechtbanken: strafrechtelijke zaken en procedures moeten door strafrechtbanken worden behandeld, met uitzondering van zaken en procedures die onder militaire jurisdictie vallen. Binnen het Spaanse rechtsstelsel is het echter mogelijk om een civiele zaak die voortvloeit uit een strafbaar feit tegelijk met de strafzaak aanhangig te maken. In een dergelijk geval bepaalt de strafrechter de hoogte van de schadevergoeding voor de als gevolg van het delict of de overtreding geleden schade.

Bestuursrechtbanken: in de Spaanse Grondwet wordt bepaald dat de rechtbanken toezien op de regelgevende autoriteit en het wetmatig bestuur, en toetsen of administratieve bestuurshandelingen beantwoorden aan de ter rechtvaardiging ervan aangevoerde doelstellingen. Bestuursrechtbanken onderzoeken de rechtmatigheid van handelingen die door autoriteiten worden verricht, met inbegrip van financiële vorderingen die tegen hen worden ingesteld. De reden is dat personen onder de in de wet gestelde voorwaarden het recht hebben schadeloos te worden gesteld bij verliezen die zij lijden ten aanzien van bezittingen en rechten (overmacht uitgezonderd), mits het verlies te wijten is aan het functioneren van overheidsdiensten.

Sociale rechtbanken: zij beslissen over sociaalrechtelijke vorderingen in verband met hetzij individuele geschillen hetzij collectieve geschillen, evenals vorderingen op het gebied van de sociale zekerheid of tegen de staat wanneer deze krachtens de arbeidswetgeving aansprakelijk is.

Naast deze vier soorten rechtbanken zijn er ook **militaire rechtbanken** in Spanje.

De militaire rechtbanken vormen een uitzondering op het beginsel van eenheid van de rechterlijke macht.

In de Grondwet zijn de beginselen vastgelegd die ten grondslag liggen aan de werkzaamheden van de rechterlijke macht en de basis vormen voor de eenheid van de rechterlijke macht. De organisatie en werking van de militaire rechtbanken, die deel uitmaken van de rechterlijke macht, berusten op het beginsel van eenheid van de rechterlijke macht. Zij spreken recht in louter militaire zaken en, voor zover van toepassing, in kwesties met betrekking tot de afkondiging van de staat van beleg overeenkomstig de Grondwet en de bepalingen van het strafrecht, het strafprocesrecht en de tucht- en militairrechtelijke regelgeving.

De jurisdictie van de militaire rechtbanken beperkt zich in vreedstijd strikt tot de militaire sfeer, dat wil zeggen tot de behandeling van gedragingen die in het militaire strafwetboek (*Código Penal Militar*) als delict zijn omschreven, waarbij de bevoegdheid zich uitstrekt tot elke type delict wanneer er zich troepen in het buitenland bevinden. In tijden van oorlog voorziet de Organieke Wet 4/1987 betreffende de bevoegdheid en organisatie van de militaire rechtbanken in een wijziging van deze werkingssfeer, hoewel het aan het Parlement (*Cortes Generales*) is om daarover een besluit te nemen, en indien deze hiertoe is gemachtigd, aan de regering.

In het civiele systeem zijn de militaire rechtbanken verantwoordelijk voor het voorbereiden van procedures inzake erfopvolging ab intestato of testamentaire erfopvolging voor leden van de krijgsmacht die in tijden van oorlog zijn gevallen in de strijd te land of ter zee. Zij beperken zich tot de verlening van steun bij de teraardebestelling van de gevallen en de inventarisering en voorlopige veiligstelling van hun bezittingen, waarbij de bevoegde civielrechtelijke autoriteit steeds op de hoogte wordt gehouden.

De militaire rechtbanken bestaan uit beroepsmilitairen, leden van de strijdkrachten en vertegenwoordigers van het ministerie van Defensie.

De volgende rechtbanken vormen gezamenlijk het militaire gerechtelijke apparaat: de territoriale magistraten (*Juzgados Togados Territoriales*), de centrale magistraten (*Juzgados Togados Centrales*), de regionale militaire rechtbanken (*Tribunales Militares Territoriales*) en de centrale militaire rechtbank (*Tribunal Militar Central*). De hoogste militaire rechtbank is echter de vijfde kamer van het hooggerechtshof.

De centrale magistraten zijn gevestigd in Madrid en hebben jurisdictie op het gehele nationale grondgebied. Tezamen vormen zij een gecentraliseerde rechtbank die zich bezighoudt met zaken die aan dit gerecht zijn toegewezen bij Organieke Wet 4/1987 van 15 juli 1987 betreffende de bevoegdheid en organisatie van de militaire rechtbanken.

Procedures voor onderzoek van militaire strafzaken vallen onder de verantwoordelijkheid van de regionale magistraten, terwijl de behandeling van dergelijke procedures onder de verantwoordelijkheid van de regionale militaire rechtbanken valt; de regionale militaire rechtbanken houden ook toezicht op de uitvoering van strafvonnissen met betrekking tot, onder andere, militaire penitentiaire inrichtingen en de gedetineerden daarvan.

De instelling van een kamer voor militaire aangelegenheden in het hooggerechtshof, waarvan het systeem en het statuut van de leden zijn onderworpen aan dezelfde regels als de andere kamers, zorgt voor eenheid in de top van de twee rechterlijke structuren, die samen de rechterlijke macht vormen.

De samenstelling van de genoemde kamer, die uit magistraten uit de gewone rechterlijke macht en uit magistraten uit de militaire rechtsmacht bestaat, vormt een garantie voor een gerechtelijk handelen van het hoogste niveau, waarbij deze kamer normaliter cassatie- en herzieningszaken behandelt, ook al wordt er logischerwijs eveneens gebruik gemaakt van externe functionarissen die bepaalde hoge militaire functies bekleden en verantwoordelijk zijn voor het militaire personeel waarvan het gedrag door deze kamer wordt beoordeeld.

In Spanje bestaan er geen buitengewone rechtbanken, maar wel zijn er binnen de genoemde juridische systemen **gespecialiseerde rechtbanken in het leven geroepen voor bepaalde onderwerpen. Voorbeelden zijn de rechtbanken die met name zaken behandelen betreffende geweldpleging tegen vrouwen, rechtbanken met bijzondere plichten inzake strafvonnissen en jeugdrechtbanken. Dit zijn gewone rechtbanken die echter in bepaalde onderwerpen gespecialiseerd zijn. Zie voor meer informatie het onderdeel over gespecialiseerde rechtbanken in Spanje.**

Om de vier bestaande soorten recht te analyseren, kijken we eerst naar de bevoegdheid van de verschillende rechtbanken op deze terreinen.

Het civiel recht

Op het gebied van het civiel recht zijn de volgende rechtbanken bevoegd: de eerste kamer van het hooggerechtshof (*Sala I del Tribunal Supremo*), de kamer voor civielrechtelijke en strafzaken van de arrondissementsrechtbanken (*Sala de lo Civil y Penal de los Tribunales Superiores de Justicia*), de civiele afdelingen van de provinciale rechtbanken (*Secciones Civiles de las Audiencias Provinciales*), de rechtbanken van eerste aanleg (*Juzgados de Primera Instancia*), de kantongerechten en bepaalde gespecialiseerde rechtbanken (familierechtbanken (*Juzgados de Familia*), handelsrechtbanken, rechtbanken inzake het Gemeenschapsmerk (*Juzgados de Marca Comunitaria*) en rechtbanken inzake geweldpleging tegen vrouwen).

De handelsrechtbanken, de rechtbanken inzake het Gemeenschapsmerk en de rechtbanken inzake geweldpleging tegen vrouwen worden behandeld in het onderdeel over gespecialiseerde rechtbanken in Spanje.

Het strafrecht

Op het gebied van het strafrecht zijn de volgende rechtbanken bevoegd: de tweede kamer van het hooggerechtshof (*Sala 2ª del Tribunal Supremo*), de kamer voor strafzaken van het nationale gerechtshof (*Sala de lo Penal de la Audiencia Nacional*), de kamer voor civielrechtelijke en strafzaken van de arrondissementsrechtbanken (*Sala de lo Civil y Penal de los Tribunales Superiores de Justicia*), de strafrechtelijke afdelingen van de provinciale rechtbanken (*Secciones Penales de las Audiencias Provinciales*), de strafrechtbanken, de lokale strafrechtbanken (*Juzgados de Instrucción*), de jeugdrechtbanken, de rechtbanken met bijzondere plichten inzake strafvonnissen, de rechtbanken inzake geweldpleging tegen vrouwen en de kantongerechten.

De jeugdrechtbanken, de rechtbanken met bijzondere plichten inzake strafvonnissen en de rechtbanken inzake geweldpleging tegen vrouwen worden behandeld in het onderdeel over gespecialiseerde rechtbanken in Spanje.

Het bestuursrecht

Op het gebied van het bestuursrecht zijn de volgende rechtbanken bevoegd: de derde kamer van het hooggerechtshof (*Sala 3ª del Tribunal Supremo*), de kamer voor administratieve geschillen van het nationaal gerechtshof (*Sala de lo Contencioso-Administrativo de la Audiencia Nacional*), de kamer voor administratieve geschillen van de arrondissementsrechtbanken (*Sala de lo Contencioso-Administrativo de los Tribunales Superiores de Justicia*), de centrale bestuursrechtbanken en de bestuursrechtbanken.

Het sociaal en arbeidsrecht

Op het gebied van het sociaal en arbeidsrecht zijn de volgende rechtbanken bevoegd: de vierde kamer van het hooggerechtshof (*Sala 4ª del Tribunal Supremo*), de kamer voor arbeidsszaken van het nationale gerechtshof (*Sala de lo Social de la Audiencia Nacional*), de kamer voor arbeidsszaken van de arrondissementsrechtbanken (*Sala de lo Social de los Tribunales Superiores de Justicia*) en de sociale rechtbanken.

De bevoegdheden van alle hierboven genoemde gerechtelijke instanties zijn vastgelegd in de [Organieke Wet op de rechterlijke macht](#).

Links

 [Algemene raad van de rechterlijke macht \(Consejo General del Poder Judicial\)](#)

 [Organieke Wet op de rechterlijke macht](#)

Laatste update: 17/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Frankrijk

Op deze pagina vindt u een overzicht van de gewone rechtbanken in Frankrijk.

Gewone rechtbanken - inleiding

Rechtbanken van eerste aanleg

Jurisdictie in burgerlijke zaken

1. Arrondissementsrechtbank (*Tribunal de grande instance*)

De arrondissementsrechtbank doet uitspraak in geschillen tussen particulieren (**burgerlijke en handelszaken**) waarbij de waarde van het geschil meer dan **10 000 EUR bedraagt**.

Tevens is zij, ongeacht het gevorderde bedrag, **bevoegd op de volgende terreinen**:

burgerlijke staat van personen: huwelijk, afstamming, adoptie, verklaring van afwezigheid;

correctie van akten van de burgerlijke stand;

nalatenschappen;

burgerlijke boetes in hoofde van ambtenaren van de burgerlijke stand;

vorderingen inzake onroerende goederen tot vaststelling van eigendom en bezit;

industriële beloningen;

vereffening van verenigingen;

bescherming, surseance van betaling onder toezicht van de rechtbank en gerechtelijke vereffening wanneer de schuldenaar geen handelaar is en niet in het repertorium van beroepen is opgenomen;

beroepsziekte- en ongevallenverzekering voor niet-loontrekkenden in de landbouwsector;

registratierechten, belasting op kadastrale openbaarmaking, zegelrechten en indirecte contributies en met deze rechten, belastingen of contributies gelijkgestelde taken;

handelshuren met uitzondering van geschillen betreffende de vaststelling van de prijs van een herzien of verlengd huurcontract, huurcontracten voor ruimten waar een vrij beroep wordt beoefend, en overeenkomsten van bezetting ter bede in handelszaken;

procedures wegens valsheid in geschrifte bij authentieke akten;

burgerlijke rechtsvorderingen voor eerroof of mondelinge of schriftelijke, openbare of niet-openbare beledigingen;

geschillen betreffende de betaling, zekerheidstelling of terugbetaling van alle soorten vorderingen die door de douaneadministratie worden geïnd en andere douanezaken, in de gevallen en onder de voorwaarden die zijn vastgesteld in het douanewetboek.

De arrondissementsrechtbank is samengesteld uit beroepsrechters: president, vicepresidenten, rechters, **procureur van de Republiek**, viceprocureurs, substituten.

Sommige van deze rechters zijn gespecialiseerde rechters, die voornamelijk strafzaken behandelen, zoals:

de kinderrechter (*juge des enfants*) die bevoegd is om beschermende maatregelen te treffen ten aanzien van minderjarigen die in gevaar verkeren, en vergripen (overtredingen van de vijfde categorie en delicten) door minderjarigen te beoordelen. In strafzaken kan hij, in geval van een zitting achter gesloten deuren, slechts educatieve maatregelen opleggen; als president van de kinderrechtbank zetelt hij met twee lekenassessoren en deze rechtbank mag zowel educatieve sancties als straffen opleggen;

de rechter die toeziet op de uitvoering van straffen (*juge de l'application des peines*), is belast met de vaststelling van de belangrijkste voorwaarden van de uitvoering van vrijheidsberovende straffen; in een «gesloten» milieu, d.w.z. in geval van een gevangenisstraf, is hij bevoegd om straffen aan te passen (bv. plaatsing buiten de gevangenis, semivrijheid, voorwaardelijke invrijheidsstelling, plaatsing onder elektronisch toezicht); in een open milieu moet hij de veroordeelde gedurende diens strafdijd volgen en controleren (bv. voorwaardelijke gevangenisstraf met proeftijd, taakstraf, sociaaljuridisch toezicht);

de onderzoeksrechter (*juge d'instruction*) dient onder toezicht van de onderzoekskamer (*chambre de l'instruction*) van het hof van beroep (*cour d'appel*) alle stappen te ondernemen die nodig zijn om de waarheid boven tafel te krijgen; hij verzamelt alle belastende en ontlastende gegevens; wanneer hij van oordeel is dat zijn onderzoek is afgerond, kan hij buitenvervolginstelling bevelen of de betrokkene voor een uitspraak naar de rechtbank verwijzen. De onderzoeksrechter kan een zaak niet ambtshalve aanhangig maken. Dat moet gebeuren door de procureur van de Republiek of het slachtoffer in het kader van een klacht met burgerlijke partijstelling.

De arrondissementsrechtbank is doorgaans in de **hoofdplaats van een departement gevestigd**, maar kan ook in andere gemeenten gevestigd zijn. Op 1 januari 2017 waren er 164 arrondissementsrechtbanken.

2. Het kantongerecht (*Tribunal d'instance*)

Het **kantongerecht** doet uitspraak in geschillen tussen particulieren (burgerlijke zaken) **waarbij de waarde van het geschil maximaal 10 000 EUR bedraagt (het kantongerecht heeft bepaalde exclusieve bevoegdheden, ongeacht het bedrag van de vordering, zoals vorderingen tot afbakening van grenzen of tot uitzetting van huurders).**

Het kantongerecht heeft ook **gerechtelijke bevoegdheden** (bv. loonbeslag, lijfrente, verkiezingszaken, woninghuur) en **administratieve bevoegdheden**; zo is de directeur van de griffie van het kantongerecht bevoegd om nationaliteitsbewijzen af te geven.

Verder treedt de kantonrechter op als **voogdijsrechter** (*juge des tutelles*) (met uitzondering van het voogdijerschap over minderjarigen, dat sinds een wet van 12 mei 2009 onder de bevoegdheid van de rechter voor familiezaken van de arrondissementsrechtbank valt): d.w.z. dat hij belast is met de bescherming van kwetsbare meerderjarigen door met name toezicht te houden op het beheer van hun vermogen.

Het kantongerecht is samengesteld uit een of meer rechters, maar de zaken worden behandeld door één rechter.

Het kantongerecht is doorgaans in de **hoofdplaats van een arrondissement** gevestigd. Op 1 januari 2017 waren er 307 kantongerechten.

3. Buurrechter (*jurisdiction de proximité*)

De **buurrechters** doen uitspraak in **burgerlijke geschillen** tussen particulieren **waarbij de waarde van het geschil minder dan 4 000 EUR bedraagt**.

Sinds 1 juli 2017 zijn de buurrechters afgeschaft (wet nr. 2011-1862 van 13 december 2011) en zijn de bevoegdheden ervan overgenomen door de kantongerechten.

4. De handelsrechtbank (*Tribunal de commerce*)

De **handelsrechtbank** is bevoegd voor **geschillen** over afspraken tussen handelaars, tussen kredietinstellingen of tussen handelaars en kredietinstellingen, en voor geschillen met betrekking tot handelsvennootschappen of commerciële transacties tussen personen. Zij is eveneens bevoegd voor **procedures betreffende ondernemingen in moeilijkheden**.

De handelsrechtbank is samengesteld uit lekenrechters (vrijwilligers - handelaars of bedrijfsleiders). Zij worden bij de eerste verkiezing voor twee jaar gekozen, en vervolgens voor vier jaar aan het einde van de eerste termijn, door een kiescollege dat bestaat uit rechters en oud-rechters van de handelsrechtbank en afgevaardigden van handelaars. Deze laatste zijn handelaars of bedrijfsleiders die om de vijf jaar worden gekozen in het rechtsgebied van de handelsrechtbank. Hun taak is om elk jaar deel te nemen aan de verkiezing van de rechters van de handelsrechtbank.

Op 1 januari 2017 waren er **134 handelsrechtbanken in Europees Frankrijk, 7 handelskamers (*chambres commerciales*) in de regio Elzas-Moezel en 9 gemengde handelsrechtbanken in de Franse overzeese gebieden**.

De handelsrechtbank bestaat uit ten minste drie rechters, tenzij anders is bepaald.

Het openbaar ministerie behartigt in de handelsrechtbanken de belangen van de samenleving. Het openbaar ministerie moet worden betrokken bij alle zaken betreffende ondernemingen in moeilijkheden.

De griffie van de handelsrechtbank wordt geleid door een griffier (een overheidsfunctionaris).

5. De arbeidsrechtbank (*Conseil de prud'hommes*)

De **arbeidsrechtbank** behandelt geschillen tussen werknemers en werkgevers in verband met een arbeidsovereenkomst (loon, werktijden, intimidatie, sancties enz.). Zij is een paritaire rechtbank die bestaat uit lekenrechters die werkgevers en werknemers vertegenwoordigen.

De arbeidsrechtbank is in vijf gespecialiseerde sectoren verdeeld (kader, industrie, handel en commerciële diensten, landbouw, diverse activiteiten). Bij staking van stemmen tussen de vier rechters, wordt de arbeidsrechtbank voorgezeten door een rechter die wordt aangewezen door de president van de arrondissementsrechtbank; die aangewezen rechter heeft dan de beslissende stem.

Er zijn een of meerdere arbeidsrechtbanken per departement en in elk rechtsgebied van een arrondissementsrechtbank is er minstens een arbeidsrechtbank. Er zijn 210 arbeidsrechtbanken.

Als gevolg van de hervorming van de arbeidsrechtbanken in 2017, zullen de rechters niet langer worden gekozen, maar wel worden aangewezen op voordracht van de representatieve vakbonds- en werkgeversorganisaties. Zij zullen worden benoemd voor een termijn van vier jaar.

6. De socialezekerheidsrechtbank (*Tribunal des affaires de la sécurité sociale - TASS*)

De **socialezekerheidsrechtbank** behandelt de geschillen tussen de socialezekerheidsfondsen en de gebruikers daarvan (bv. problemen met de inschrijving bij een fonds, de toewijzing en de betaling van uitkeringen enz.).

Zij is samengesteld uit een president (een rechter van de arrondissementsrechtbank of een ererechter), een assessor die de werknemers vertegenwoordigt en een assessor die de werkgevers of zelfstandigen vertegenwoordigt (die beiden voor drie jaar worden aangewezen door de eerste president van het hof van beroep aan de hand van een lijst die binnen het rechtsgebied van elke socialezekerheidsrechtbank wordt opgesteld door de regionale directeur voor jeugd, sport en sociale cohesie op voordracht van de meest representatieve vakbonds- en werkgeversorganisaties).

Er zijn 114 socialezekerheidsrechtbanken.

7. De rechtbank voor geschillen in verband met arbeidsongeschiktheid (*Tribunal du contentieux de l'incapacité - TCI*)

De rechtbank voor geschillen in verband met arbeidsongeschiktheid is bevoegd om geschillen te behandelen met betrekking tot de invaliditeit of de arbeidsongeschiktheid van een sociaal verzekerde, d.w.z. de toestand of mate van arbeidsongeschiktheid in geval van arbeidsgerelateerde ziekten of ongevallen, of de toestand of mate van invaliditeit in geval van niet-arbidsgerelateerde ziekten of ongevallen.

Deze rechtbank is samengesteld uit een president (ererechter of een gekwalificeerde persoon) die wordt aangewezen bij besluit van de grootzegelbewaarder, een assessor die de werknemers vertegenwoordigt en een assessor die de werkgevers of zelfstandigen vertegenwoordigt (die beiden voor drie jaar worden aangewezen door de eerste president van het hof van beroep van het rechtsgebied van de rechtbank aan de hand van een lijst die is opgesteld door de regionale directeur voor jeugd, sport en sociale cohesie op voordracht van de meest representatieve beroepsorganisaties).

Er zijn 26 rechtbanken voor geschillen in verband met arbeidsongeschiktheid.

Op 1 januari 2019 zijn de geschillen van de TASS en de TCI en een deel van de geschillen van de departementale commissies voor sociale bijstand (*commissions départementales d'aide sociale*) overgedragen aan de sociale afdelingen van de arrondissementsrechtbanken. Deze gespecialiseerde rechtbanken zijn bijgevolg afgeschaft.

8. Het paritair gerecht voor pachtzaken (*Tribunal paritaire des baux ruraux*)

Het **paritair gerecht voor pachtzaken** is bevoegd om kennis te nemen van geschillen tussen pachters en eigenaars betreffende pachtovereenkomsten over de status van pacht en deelpacht, veepacht, erfpacht, contracten voor het gebruik van weidegronden en de specifieke Franse vormen van pacht *bail à domaine congéable* (pachter geniet de eigendom van alle (bouw)werken op de betreffende grond) en *bail à complants* (alleen van toepassing in de wijnbouw, met recht van overplanting voor de pachter).

De kantonrechter is de president van het paritair gerecht voor pachtzaken. Hij wordt bijgestaan door vier verkozen lekenassessoren: twee eigenaars en twee pachters die voor zes jaar worden gekozen aan de hand van de kieslijsten die door de prefect op voordracht van de commissie ter voorbereiding van de kieslijsten worden opgesteld.

Als gevolg van de hervorming van de paritaire gerechten voor pachtzaken in 2018, zullen de assessoren niet langer worden gekozen, maar wel worden aangewezen op voordracht van de meest representatieve beroepsorganisaties. Zij zullen worden benoemd voor een termijn van zes jaar.

Jurisdictie in strafzaken

1. Hof van assisen (*Cour d'Assises*)

Het hof van assisen is bevoegd om uitspraak te doen over misdaden, d.w.z. zeer ernstige vergrijpen waarvoor een gevangenisstraf tussen tien jaar en levenslang kan worden opgelegd.

Het is een departementale rechtbank, die niet permanent zetelt. De startdata van de zittingen worden vastgelegd wanneer dit noodzakelijk is. In de grootste departementen kunnen echter vrijwel het gehele jaar door zaken bij dit hof aanhangig worden gemaakt.

Het hof bestaat uit drie beroepsrechters: een president (kamerpresident of raadshere van het hof van beroep), twee assessoren (raadsheren van het hof van beroep of rechters van de arrondissementsrechtbank in het desbetreffende departement) en een jury (zes burgers die door loting zijn aangewezen). Het hof pleegt tevens juryrechtspraak in geval van misdrijven die door minderjarigen zijn begaan. De professionele assessoren zijn dan kinderrechters.

Bepaalde misdrijven die te maken hebben met antiterrorismewetgeving of militaire wetgeving of met drugshandel, worden uitsluitend door beroepsrechters beoordeeld.

Het openbaar ministerie wordt vertegenwoordigd door een advocaat-generaal.

2. Correctionele rechtbank (*Tribunal correctionnel*)

De correctionele rechtbank is bevoegd om uitspraak te doen over wanbedrijven, d.w.z. strafbare feiten die met maximaal tien jaar gevangenisstraf of een geldboete van ten minste 3 750 EUR kunnen worden bestraft. De correctionele rechtbank is verbonden aan de arrondissementsrechtbank. In principe bestaat de correctionele rechtbank uit drie beroepsrechters, tenzij het gaat om strafbare feiten die aan één enkele rechter worden toegewezen.

Het openbaar ministerie wordt vertegenwoordigd door de procureur van de Republiek of één van zijn substituten.

3. Politierechtbank (*Tribunal de police*)

Tot 1 juli 2017 was de politierechtbank bevoegd om uitspraak te doen over overtredingen van de vijfde categorie, was zij verbonden aan het kantongerecht en werd zij voorgezeten door de kantonrechter als alleensprekende rechter. Sinds 1 juli 2017 is de politierechtbank bevoegd om uitspraak te doen over alle overtredingen, is zij verbonden aan de arrondissementsrechtbank en is zij samengesteld uit een rechter van de arrondissementsrechtbank.

Het openbaar ministerie wordt vertegenwoordigd door de procureur van de Republiek of één van zijn substituten.

4. Buurtrechter (*Jurisdiction de proximité*)

Tot 1 juli 2017 was de buurtrechter bevoegd om uitspraak te doen over overtredingen van de eerste tot en met de vierde categorie. De buurtrechter was verbonden aan het kantongerecht. De buurtrechter/president fungeert als alleensprekende rechter.

De functies van het openbaar ministerie worden gewoonlijk uitgeoefend door een politiecommissaris. Met ingang van 1 juli 2017 werd de buurtrechter afgeschaft en werden zijn bevoegdheden overgedragen aan de politierechtbank, die zelf vanaf die datum werd verbonden aan de arrondissementsrechtbank.

5. Gespecialiseerde rechtbanken

Er bestaan ook rechtbanken die in bepaalde strafrechtelijke geschillen zijn gespecialiseerd, zoals de maritieme handelsrechtbanken. Er zijn momenteel zes dergelijke rechtbanken en ze zijn bevoegd om over bepaalde maritieme delicten te oordelen.

Rechtbanken van tweede aanleg

Het hof van beroep behandelt zaken in tweede aanleg, d.w.z. dat het zaken waarover reeds in eerste aanleg uitspraak is gedaan, opnieuw toetst aan de feiten en het recht.

Het hof van beroep bestaat uitsluitend uit beroepsrechters: een eerste president, kamerpresidenten en raadsheren (uitgezonderd het assisenhof van beroep, zie hieronder).

Elk hof is onderverdeeld in een variabel aantal kamers, waaronder enkele gespecialiseerde kamers (voor burgerlijke, sociale, handelsrechtelijke en strafrechtelijke zaken).

De beslissingen van de hoven van assisen worden in hoger beroep beoordeeld door een ander hof van assisen dat door de strafkamer van het hof van cassatie (*Cour de cassation*) wordt aangewezen. **Het assisenhof van beroep** (*Cour d'assises d'appel*) bestaat onder meer uit negen juryrechters. Verder is **het nationaal hof voor geschillen in verband met arbeidsongeschiktheid en de berekening van premies voor bedrijfsongevallenverzekeringen** (*Cour nationale de l'incapacité et de la tarification de l'assurance des accidents du travail*) de beroepsinstantie voor de rechtbanken voor geschillen in verband met arbeidsongeschiktheid. Dat hof behandelt ook in eerste en laatste aanleg geschillen over de berekening van premies voor bedrijfsongevallenverzekeringen. Het openbaar ministerie wordt vertegenwoordigd door de procureur-generaal of één van zijn advocaten-generaal of substituten-generaal. Ook dit hof werd met ingang van 1 januari 2019 afgeschaft.

Hof van cassatie (*Cour de cassation*)

Het hof van cassatie is **het hoogste rechtscollege in de structuur van de gewone rechtbanken**. Het hof is gevestigd in Parijs. Het **toetst de uitspraken** van de rechtbanken en hoven aan de rechtsregels, maar beoordeelt de feiten niet opnieuw. Het hof van cassatie is dus geen rechtbank van derde aanleg, maar zorgt voor **eenheid in de rechtspraak**; het **reguleert het recht en ziet erop toe dat de legaliteit wordt geëerbiedigd**.

De rechter kan zich tot dit hof wenden om «een advies» te verkrijgen over een nieuwe rechtsvraag die een ernstig probleem vormt en in veel geschillen aan de orde wordt gesteld.

Het hof moet vooral uitspraak doen over **«cassatieberoep»**, dat wordt ingesteld door een persoon tegen wie een rechterlijke beslissing is uitgesproken, of door het openbaar ministerie.

Wanneer het hof van oordeel is dat de bestreden beslissing niet in overeenstemming is met de rechtsregels, wordt **«de beslissing gecasseerd»**. Vervolgens wordt de zaak voor een nieuwe behandeling naar een gerecht verwezen.

Een andere mogelijkheid is dat het hof **het cassatieberoep afwijst**, waarmee de bestreden beslissing definitief wordt.

In uitzonderlijke gevallen is **cassatie zonder verwijzing** mogelijk wanneer niet opnieuw een uitspraak ten gronde hoeft te worden gedaan. Het hof kan ook ten gronde beslissen in burgerlijke zaken wanneer het belang van een goede rechtsbedeling dit rechtvaardigt. In strafzaken kan het hof overgaan tot cassatie zonder verwijzing en de zaak zelf beslechten, wanneer het in staat is de passende rechtsregel toe te passen op grond van de feiten die soeverein door de bodemrechter zijn vastgesteld en beoordeeld.

Het hof van cassatie is onderverdeeld in kamers (drie civiele kamers, één handelskamer, één kamer voor sociale zaken en één strafkamer), die alle zijn samengesteld uit zittende beroepsrechters, een president en een aantal raadsheren. Afhankelijk van de aard van de zaak kan het hof uitspraak doen in gemengde kamers (kamer met rechters uit ten minste drie kamers) of in plenaire zitting (de eerste president, de presidenten en de langstzittende rechters van de kamers en een gewone rechter van elke kamer).

Het openbaar ministerie wordt vertegenwoordigd door de **procureur-generaal** en de advocaten-generaal.

Juridische gegevensbanken

De juridische gegevensbanken in Frankrijk worden gefaciliteerd door de overheidsdienst voor de verspreiding van het recht via internet. De site **Légifrance** bevat de arresten van het hof van cassatie en de hoven van beroep.

De gegevensbank «CASS» bevat de gepubliceerde arresten van het hof van cassatie.

De gegevensbank «INCA» bevat nog niet gepubliceerde beslissingen.

De gegevensbank «CAPP» bevat arresten van de hoven van beroep.

Is de toegang tot de gegevensbanken kosteloos?

Ja, de toegang is **kosteloos**.

Korte beschrijving van de inhoud

De arresten zijn beschikbaar in het Frans en **sommige arresten** zijn vertaald in het **Engels, Arabisch en Mandarijn**.

De gegevensbank «CASS» bevat 120 000 arresten en elk jaar komen er 2 100 bij.

De gegevensbank «INCA» bevat 246 000 beslissingen en elk jaar komen er 10 000 bij.

De gegevensbank «CAPP» bevat 19 000 arresten en elk jaar komen er 20 000 bij.

Links

Bevoegdheid van de rechtbanken - Frankrijk

Laatste update: 14/04/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Kroatië

De gewone rechtbanken zijn de gemeentelijke rechtbanken en de districtsrechtbanken.

Gemeentelijke rechtbanken:

behandelen litigieuze, niet-litigieuze en tenuitvoerleggingszaken;

behandelen erfrechtelijke zaken en kadastrale zaken, en beheren de kadasters;

behandelen strafzaken, met uitzondering van die welke op grond van de wet onder de bevoegdheid van een andere rechtbank vallen;

behandelen zaken betreffende overtredingen, met uitzondering van die welke op grond van de wet onder de bevoegdheid van een ander orgaan vallen;

beslissen over de erkenning en tenuitvoerlegging van uitspraken van buitenlandse rechtbanken en beslissingen van andere organen die gelijkwaardig zijn aan gerechtelijke uitspraken in het land waar zij zijn gegeven;

verrichten taken op het gebied van internationale rechtsbijstand in procedures die onder hun bevoegdheid vallen;

onderhouden de justitiële samenwerking met de lidstaten van de EU in zaken die onder hun bevoegdheid vallen;

verrichten andere in de wet bepaalde taken.

Gemeentelijke rechtbanken in de Republiek Kroatië

Districtsrechtbanken:

behandelen beroepen tegen uitspraken van gemeentelijke rechtbanken, tenzij de wet anders bepaalt;

behandelen zaken in eerste aanleg waarvoor zij op grond van de wet bevoegd zijn;

verrichten onderzoek en voeren notariële tuchtprocedures uit betreffende tuchtrechtelijke strafbare feiten, en beslissen daarover in eerste aanleg, waar dit in de wet is bepaald;

beslissen over beroepen tegen beslissingen die zijn gegeven in tuchtprocedures wegens onprofessioneel gedrag van een notaris, waar dit in de wet is bepaald;

verrichten taken op het gebied van internationale rechtsbijstand in procedures die onder hun bevoegdheid vallen;

onderhouden de justitiële samenwerking met de lidstaten van de EU in zaken die onder hun bevoegdheid vallen, met uitzondering van zaken betreffende overtredingen;

leggen buitenlandse strafvonnissen ten uitvoer;

verrichten andere in de wet bepaalde taken.

 Districtsrechtbanken in de Republiek Kroatië

Laatste update: 15/04/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Italië

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gewone rechtbanken in Italië.

Gewone rechtbanken – Inleiding

De gewone rechtbanken hebben twee soorten rechtsbevoegdheid:

rechtsbevoegdheid in burgerlijke zaken, waarmee de bescherming van rechten wordt beoogd in betrekkingen tussen particuliere rechtssubjecten onderling of tussen particuliere rechtssubjecten en de overheid in omstandigheden waarin de overheid, bij de uitoefening van haar taken, inbreuk maakt op de rechten van het particuliere rechtssubject;

rechtsbevoegdheid in strafzaken, waarbij een beroep wordt gedaan op de rechtbank om te beslissen of de strafvervolgung die een openbare aanklager tegen iemand heeft ingesteld, gegrond is.

De burgerlijke en strafrechtelijke procedures zijn vastgelegd in twee afzonderlijke verzamelingen van procedureregels: het **wetboek van burgerlijke rechtsvordering** (*codice di procedura civile*) en het **wetboek van strafvordering** (*codice di procedura penale*).

Strafvervolgung wordt ingesteld door een ambtenaar die een bevoegd rechter bij een gewone rechtbank is in de functie van openbaar aanklager (*pubblico ministero*; zie artikel 107, laatste lid, van de grondwet).

Burgerlijke procedures kunnen door elke publieke of particuliere partij (*l'attore*, de eiser) tegen een andere partij (*il convenuto*, de verweerder) worden ingeleid.

Burgerlijke rechtbanken

Vrederechters (*giudici di pace*) zijn "honoraire" of niet-permanente rechters (*giudici onorari*) die bevoegd zijn voor **minder ernstige zaken**.

De **lagere rechtbanken** (*tribunali*) zijn **gerechten van eerste aanleg** die voor alle andere geschillen bevoegd zijn; zij fungeren daarnaast ook als **beroepsinstanties** voor de uitspraken van vrederechters.

De **jeugdrechtbanken** (*tribunali per i minorenni*) en **jeugdkamers van de hoven van beroep** (*sezioni per i minorenni delle corti di appello*) zijn bevoegd voor zaken waarbij minderjarigen zijn betrokken, en die niet onder de bevoegdheid van de gewone rechtbanken vallen.

Er zijn ook **kamers** (*sezioni*) van de lagere rechtbanken en de hoven van beroep die zijn gespecialiseerd in **arbeidsgeschillen**.

De **hoven van beroep** (*corti di appello*) zijn gerechten van **tweede aanleg**.

Het Hof van Cassatie (*Corte di Cassazione* of *Corte Suprema di Cassazione*), met zetel in Rome, is de hoogste rechterlijke instantie in het gerechtelijk apparaat en gaat na of uitspraken van andere rechtbanken met inachtneming van de wet tot stand zijn gekomen.

Strafrechtbanken

De **vrederechters** zijn bevoegd voor minder ernstige strafbare feiten.

De **lagere rechtbanken** zijn gerechten van eerste aanleg die bevoegd zijn voor alle strafzaken die niet onder de bevoegdheid van de vrederechters of de assisenhoven vallen, en fungeren daarnaast ook als beroepsinstanties voor de uitspraken van de vrederechters.

De **jeugdrechtbanken** en de **jeugdkamers van de hoven van beroep** zijn de gerechten van eerste en tweede aanleg voor alle door minderjarigen gepleegde strafbare feiten.

De **assisenhoven** (*corti di assise*) zijn de gerechten van eerste aanleg die bevoegd zijn voor de ernstigste misdrijven.

De **hoven van beroep** zijn gerechten van tweede aanleg.

De **assisenhoven van beroep** (*corti di assise di appello*) zijn gerechten van tweede aanleg die beroepszaken tegen uitspraken van de assisenhoven behandelen.

De **penitentiaire rechtbanken** (*tribunali di sorveglianza*) en de **penitentiaire kamers** (*uffici di sorveglianza*) houden toezicht op de tenuitvoerlegging van **gevangenisstraffen en boetes** en op de toepassing van het recht inzake vonnissen.

Het **Hof van Cassatie** gaat na of de uitspraken van andere rechtbanken met inachtneming van het recht tot stand zijn gekomen. Het behandelt beroepszaken tegen alle uitspraken van alle rechtbanken, zowel in burgerlijke als in strafzaken, of tegen elke beperking van de vrijheid van een individu; in sommige gevallen kan het beroepsverzoekschrift rechtstreeks aan het Hof van Cassatie worden gericht.

Het Hof van Cassatie is de hoogste rechterlijke instantie in het gerechtelijk apparaat. Volgens de fundamentele wet inzake de rechterlijke organisatie (*legge fondamentale sull'ordinamento giudiziario*), wet nr. 12 van 30 januari 1941, artikel 65, behoort het tot de belangrijkste functies van het hof om "de correcte toepassing van het recht en de eenvormige interpretatie ervan, evenals de eenheid van het recht in het hele land en de eerbiediging van de grenzen tussen de bevoegdheid van de verschillende gerechten" te garanderen. Een van zijn belangrijkste rollen bestaat er dus in te garanderen dat het recht uniform wordt toegepast om rechtszekerheid te bieden.

Met betrekking tot de vraag of het Hof van Cassatie als een rechtbank van verder beroep of van derde aanleg kan worden beschouwd, geven de bestaande regels het hof de bevoegdheid de feiten van een zaak slechts te onderzoeken voor zover zij reeds tijdens de eerdere procedures zijn vastgesteld, en uitsluitend wanneer dit noodzakelijk is om te bepalen of het verzoekschrift aan het Hof van Cassatie wettelijk is toegelaten.

Laatste update: 18/01/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([el](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [en](#)

Nationale gewone rechtbanken - Cyprus

De Republiek Cyprus kent uitsluitend rechtbanken van eerste en tweede aanleg: het hooggerechtshof (*Ανώτατο Δικαστήριο*), dat alle beroepen tegen uitspraken van rechtbanken van eerste aanleg behandelt, en de volgende rechtbanken van eerste aanleg:

administratieve rechtbank (*Διοικητικό Δικαστήριο*),

districtsrechtbanken (*Επαρχιακά Δικαστήρια*),

assisenrechtbanken (*Κακουργιοδικεία*),

familie rechtbank (*Οικογενειακό Δικαστήριο*),

rechtbank voor huurgeschillen (*Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων*),

rechtbank voor industriële geschillen (*Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών*), en

militaire rechtbank (*Στρατοδικείο*).

Gewone rechtbanken – inleiding

Hooggerechtshof

Het hooggerechtshof is samengesteld uit dertien rechters, van wie één voorzitter is. Het heeft rechtsprekende bevoegdheid op de onderstaande gebieden.

Hoger beroep (Εφετείο)

Het hooggerechtshof behandelt alle beroepen tegen uitspraken van lagere rechtbanken in civiele zaken en strafzaken. In de regel worden beroepen behandeld door drie rechters. De behandeling van het beroep geschiedt op basis van het proces-verbaal van de lagere rechtbank (het hooggerechtshof hoort slechts in zeer uitzonderlijke gevallen getuigen). In zijn hoedanigheid van hof van beroep is het hooggerechtshof gemachtigd om de beslissing waartegen beroep is ingesteld te handhaven, te wijzigen of naast zich neer te leggen of om een nieuw proces te gelasten.

Herziening van administratieve beslissingen

Het hooggerechtshof heeft de exclusieve bevoegdheid om beroepszaken te behandelen tegen beslissingen, handelingen en nalatigheid van personen of organen die administratief gezag uitoefenen. Het is gemachtigd om administratieve beslissingen nietig te verklaren die gepaard gaan met schending of misbruik van bevoegdheid of die in strijd zijn met de wet of de grondwet.

Prerogatieve bevelschriften (Προνομιακά Εντάλματα)

Het hooggerechtshof heeft de exclusieve bevoegdheid om writs of habeas corpus, mandamus, certiorari, quo warranto en prohibition uit te vaardigen.

Maritieme aangelegenheden (Ναυτοδικείου)

Het hooggerechtshof heeft bevoegdheid om in eerste aanleg en in hoger beroep uitspraak te doen in maritieme zaken. In eerste aanleg worden de zaken behandeld door één rechter en in hoger beroep door het gehele hof.

Verzoekschriften in verband met verkiezingsaangelegenheden (Εκλογοδικείου)

Als electoraal hof heeft het hooggerechtshof exclusieve bevoegdheid om verzoekschriften betreffende de interpretatie en de toepassing van kieswetten te behandelen.

Grondwettelijke aangelegenheden

Het hooggerechtshof is bevoegd om de grondwettigheid van wetten te toetsen en machts- of bevoegdheidsconflicten tussen de verschillende overheidsorganen op te lossen. Het spreekt zich tevens uit over de grondwettigheid van wetten in verband waarmee de president van de Republiek zijn of haar grondwettelijk recht op beroep uitoefent.

Districtsrechtbanken (Επαρχιακά Δικαστήρια)

De districtsrechtbanken zijn in eerste aanleg bevoegd in civiele zaken (met uitzondering van maritieme zaken) en strafzaken met betrekking tot strafbare feiten die worden bestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaar. Er is een districtsrechtbank in elk administratief district van Cyprus. De zaken worden behandeld door één rechter, zonder jury.

Assisenrechtbanken (Κακουργιοδικεία)

De assisenrechtbanken behandelen uitsluitend strafzaken. In de regel worden de ernstigste zaken, die met een gevangenisstraf van meer dan vijf jaar worden bestraft, voor de assisenrechter gebracht. Elke assisenrechtbank is samengesteld uit drie rechters. Alle beslissingen worden bij meerderheid genomen. Er is geen jury.

Juridische gegevensbanken

Er bestaat nog geen officiële juridische gegevensbank. Er zijn enkele particuliere juridische gegevensbanken, waarvan sommige abbonneediensten aanbieden en andere kosteloze toegang verlenen.

Zij bevatten informatie over rechterlijke beslissingen en primaire wetgeving.

Links

 [Hooggerechtshof van Cyprus](#)

Laatste update: 11/04/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Letland

In dit deel vindt u informatie over de organisatie van de gewone rechtbanken in Letland.

Gewone rechtbanken: inleiding

In Letland wordt de rechterlijke macht uitgeoefend door de **arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken**, de **regionale rechtbanken**, het **Hooggerechtshof** en het **Grondwettelijk Hof** (en, in noodtoestand of tijdens oorlog, door militaire rechtbanken), waarvan de arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken, de regionale rechtbanken en het Hooggerechtshof de gewone rechtbanken zijn.

Strafzaken en civiele zaken worden in Letland behandeld door deze rechtbanken die zijn onderverdeeld in **drie niveaus**:

de arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken (*rajonu (pilsētu) tiesas*);

de regionale rechtbanken (*apgabaltiesas*);

de afdeling civiele zaken (*Civillietu departaments*) en de afdeling strafzaken (*Krimināllietu departaments*) van het Hooggerechtshof (*Augstākās tiesa*).

Hun territoriale bevoegdheid is geregeld in het [besluit betreffende de rechtbanken, hun territoriale bevoegdheid en hun locatie](#) (*Lēmums par tiesām, darbības teritorijām un atrašanās vietām*).

De arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken en hun territoriale bevoegdheid

Nr.	Rechtbank	Administratieve gebieden
		1.1 Gemeente Augšdaugava
		1.2 Stad Daugavpils

1.	Rechtbank van Daugavpils (<i>Daugavpils tiesa</i>)	1.3 Gemeente Krāslava 1.4 Gemeente Līvāni 1.5 Gemeente Preiļi
2.	Arrondissementsrechtbank Kurzeme (<i>Kurzemes rajona tiesa</i>)	2.1 Gemeente Dienvidkurzeme 2.2 Gemeente Kuldīga 2.3 Stad Liepāja 2.4 Gemeente Saldus 2.5 Gemeente Talsi 2.6 Stad Ventspils 2.7 Gemeente Ventspils
3.	Rechtbank van Rēzekne (<i>Rēzeknes tiesa</i>)	3.1 Gemeente Balvi 3.2 Gemeente Ludza 3.3 Gemeente Rēzekne 3.4 Stad Rēzekne
4.	Arrondissementsrechtbank van Riga (<i>Rīgas rajona tiesa</i>)	4.1 Gemeente Ādaži 4.2 Stad Jūrmala 4.3 Gemeente Ķekava 4.4 Gemeente Mārupe 4.5 Gemeente Olaine 4.6 Gemeente Ropaži 4.7 Gemeente Salaspils 4.8 Gemeente Saulkrasti 4.9 Gemeente Sigulda
5.	Arrondissementsrechtbank van Vidzeme (<i>Vidzemes rajona tiesa</i>)	5.1 Gemeente Alūksne 5.2 Gemeente Cēsis 5.3 Gemeente Gulbene 5.4 Gemeente Limbaži 5.5 Gemeente Madona 5.6 Gemeente Smiltene 5.7 Gemeente Valka 5.8 Gemeente Valmiera 5.9 Gemeente Varakļāni
6.	Arrondissementsrechtbank van Zemgale (<i>Zemgales rajona tiesa</i>)	6.1 Gemeente Aizkraukle 6.2 Gemeente Bauska 6.3 Gemeente Dobeles 6.4 Gemeente Jelgava 6.5 Stad Jelgava 6.6 Gemeente Jēkabpils 6.7 Gemeente Ogre 6.8 Gemeente Tukums

De territoriale bevoegdheid van de gemeentelijke rechtbank van Riga is het administratieve grondgebied van de stad Riga.

De territoriale bevoegdheid van de rechtbank voor economische zaken is het gehele grondgebied van de Republiek Letland.

Territoriale bevoegdheid van de regionale rechtbanken		
Nr.	Territoriale bevoegdheid van de regionale rechtbank	Arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken
1.	Regionale rechtbank van Kurzeme (<i>Kurzemes apgabaltiesa</i>)	1. Arrondissementsrechtbank van Kurzeme
2.	Regionale rechtbank van Latgale (<i>Latgales apgabaltiesa</i>)	2.1 Rechtbank van Daugavpils 2.2 Rechtbank van Rēzekne
3.	Regionale rechtbank van Riga (<i>Rīgas apgabaltiesa</i>)	3.1 Rechtbank van Riga-stad (<i>Rīgas pilsētas tiesa</i>) 3.2 Arrondissementsrechtbank van Riga 3.3 Rechtbank van economische zaken
4.	Regionale rechtbank van Vidzeme (<i>Vidzemes apgabaltiesa</i>)	4. Arrondissementsrechtbank van Vidzeme
5.	Regionale rechtbank van Zemgale (<i>Zemgales apgabaltiesa</i>)	5. Arrondissementsrechtbank van Zemgale
6.	Regionale administratieve rechtbank (<i>Administratīvā apgabaltiesa</i>)	6.1 Administratieve arrondissementsrechtbank (<i>Administratīvā rajona tiesa</i>)

Bestuursrechtelijke procedures worden behandeld door

de administratieve arrondissementsrechtbank (waarvan de gerechtsgebouwen zijn gevestigd in Riga, Jelgava, Liepāja, Rēzekne en Valmiera);

de regionale administratieve rechtbank;

de afdeling bestuursrechtelijke zaken (*Administratīvo lietu departaments*) van het Hooggerechtshof.

De territoriale jurisdictie van de **regionale administratieve rechtbank** en de **administratieve arrondissementsrechtbank** bestrijkt het volledige Letse grondgebied. De administratieve arrondissementsrechtbank beschikt over vijf gerechtsgebouwen (één voor elke regio) in Riga, Jelgava, Rēzekne, Valmiera en Liepāja.

Territoriale bevoegdheid van de gerechtsgebouwen van de administratieve arrondissementsrechtbank

Nr.	Gerechtsgebouw	Administratieve gebieden
1.	Gerechtsgebouw in Riga van de administratieve arrondissementsrechtbank	1.1 Gemeente Ādaži
		1.2 Stad Jūrmala
		1.3 Gemeente Ķekava
		1.4 Gemeente Mārupe
		1.5 Gemeente Ogre
		1.6 Gemeente Olaine
		1.7 Stad Riga
		1.8 Gemeente Ropaži
		1.9 Gemeente Salaspils
		1.10 Gemeente Saulkrasti
		1.11 Gemeente Sigulda
2.	Gerechtsgebouw in Jelgava van de administratieve arrondissementsrechtbank	2. Gemeente Aizkraukle
		2.2 Gemeente Bauska
		2.3 Gemeente Dobele
		2.4 Gemeente Jelgava
		2.5 Stad Jelgava
		2.6 Gemeente Jēkabpils
		2.7 Gemeente Tukums
3.	Gerechtsgebouw in Rēzekne van de administratieve arrondissementsrechtbank	3. Gemeente Augšdaugava
		3.2 Gemeente Balvi
		3.3 Stad Daugavpils
		3.4 Gemeente Krāslava
		3.5 Gemeente Līvāni
		3.6 Gemeente Ludza
		3.7 Gemeente Preiļi
		3.8 Gemeente Rēzekne
		3.9 Stad Rēzekne
4.	Gerechtsgebouw in Valmiera van de administratieve arrondissementsrechtbank	4. Gemeente Alūksne
		4.2 Gemeente Cēsis
		4.3 Gemeente Gulbene
		4.4 Gemeente Limbaži
		4.5 Gemeente Madona
		4.6 Gemeente Smiltene
		4.7 Gemeente Valka
		4.8 Gemeente Valmiera
		4.9 Gemeente Varakļāni
5.	Gerechtsgebouw in Liepāja van de administratieve arrondissementsrechtbank	5. Gemeente Dienvidkurzeme
		5.2 Gemeente Kuldīga
		5.3 Stad Liepāja
		5.4 Gemeente Saldus
		5.5 Gemeente Talsi
		5.6 Gemeente Ventspils
		5.7 Stad Ventspils

Bevoegdheid van de gerechten

Overeenkomst het **Wetboek van strafvordering** (*Kriminālprocesa likums*) behandelen de arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken alle strafrechtelijke procedures in eerste aanleg.

De rechtbank van Riga-stad is bevoegd als rechtbank van eerste aanleg voor strafrechtelijke procedures waarin het zaaksdossier staatsgeheimen bevat. In arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken worden strafrechtelijke procedures behandeld door één rechter (enkelvoudige kamer). Indien de strafrechtelijke procedure bijzonder gecompliceerd is, kan de president van de rechtbank van eerste aanleg bepalen dat de zaak moet worden behandeld door een college van drie rechters van de rechtbank (meervoudige kamer).

Beroepen (*apelācija*) tegen vonnissen van een arrondissements-/gemeentelijke rechtbank worden behandeld door een regionale rechtbank.

Tegen vonnissen van de arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken en de regionale rechtbanken kan cassatieberoep (*kasācija*) worden ingesteld bij de afdeling strafzaken van het Hooggerechtshof.

Beroepen tegen strafrechtelijke vonnissen, ongeacht of het een beroep of een cassatieberoep betreft, worden behandeld door een college van rechters. Overeenkomstig het [Wetboek van burgerlijke rechtsvordering](#) (*Civilprocesa likuma*) worden procedures in eerste aanleg behandeld door de arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken.

De rechtbank van Riga-stad behandelt zaken met betrekking tot staatsgeheimen en zaken die verband houden met de bescherming van octrooirechten, kwekersrechten, de topografie van halfgeleiderproducten, modellen, handelsmerken, certificeringsmerken en verwijzingen naar beschermde geografische herkomstaanduidingen, alsook zaken betreffende auteursrechten en naburige rechten, de bescherming van de *sui generis* rechten van databanken en procedures betreffende de bescherming van bedrijfsgeheimen tegen onrechtmatige verkrijging, gebruik en openbaarmaking. Indien de zaak in kwestie betrekking heeft op een vordering in een zaak die onder de bevoegdheid van de rechtbank van Riga-stad of van een arrondissements-/gemeentelijke rechtbank valt, of ingeval van een tegenvordering bij een arrondissements-/gemeentelijke rechtbank die onder de jurisdictie van de gemeentelijke rechtbank van Riga valt, is het aan de stadsrechtbank van Riga om de zaak te onderzoeken.

Overeenkomstig het [octrooiwetboek](#) (*Patentu likums*) worden de volgende geschillen in verband met de rechtsbescherming van uitvindingen in eerste aanleg behandeld door de gemeentelijke rechtbank van Riga:

zaken betreffende herstel in octrooirechten;

zaken betreffende nietigverklaring van octrooien;

zaken betreffende rechten van voorgebruik;

zaken betreffende illegaal gebruik van een octrooi (inbreuk op een octrooi);

zaken betreffende nietigverklaring van een vastgestelde inbreuk op een octrooi;

zaken betreffende licentieverlening, de contractuele bepalingen van een licentie of de naleving van die bepalingen;

zaken betreffende het recht op compensatie vanwege het niet publiekelijk kunnen gebruiken van de uitvinding.

Overeenkomstig de [Wet inzake tekeningen en modellen](#) (*Dizainparaugu likums*) worden de volgende geschillen in verband met rechtsbescherming van tekeningen en modellen in eerste aanleg behandeld door de rechtbank van Riga-stad:

geschillen over de erkenning van het recht op een tekening of model;

geschillen over de bevinding dat de registratie van een tekening of model ongeldig is;

geschillen over illegaal gebruik van een tekening of model (inbreuk op een model);

geschillen over licentieverlening, de contractuele bepalingen van een licentie of de naleving van deze bepalingen.

Zaken betreffende geschillen die zijn voorgelegd aan de commissie van beroep voor industriële eigendomsrechten worden behandeld door de rechtbank van Riga-stad.

De rechtbank van Riga-stad vaa rldigt tenuitvoerleggingsbevelen uit voor handelingen van de Raad, de Commissie of de Europese Centrale Bank overeenkomstig artikel 299 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Zaken **betreffende het voorleggen van een advies** aan een buitenlandse rechtbank in zaken **betreffende een kind dat illegaal over de grens naar een ander land is overgebracht** of in een ander land wordt vastgehouden, terwijl het kind zijn verblijfplaats in Letland heeft, worden behandeld door de rechtbank van Riga-stad.

Zaken **betreffende een kind dat illegaal over de grens naar Letland is overgebracht** of in Letland wordt vastgehouden terwijl het kind zijn of haar verblijfplaats in een ander land heeft, worden behandeld door de rechtbank van Riga-stad.

Arrondissements- of gemeentelijke rechtbanken behandelen ook **kadastrale zaken**. In 2019 hebben de arrondissements- of gemeentelijke rechtbanken in het kader van de optimalisering van het gerechtelijk systeem ook 72 rechters van de kadasterafdeling benoemd, die hun specialisatie hebben behouden.

De regionale rechtbank van Riga is als rechtbank van eerste aanleg bevoegd voor civielrechtelijke procedures waarin het zaaksdossier (een) staatsgeheim (en) bevat. In de rechtbank van eerste aanleg worden civiele zaken behandeld door één rechter, terwijl zij in hoger beroep (beroep of cassatieberoep) door een college van rechters worden behandeld.

Partijen in de zaak kunnen **beroep instellen** tegen het vonnis (of aanvullend vonnis) van de rechtbank van eerste aanleg, maar de openbaar aanklager kan alleen een buitengewoon beroep instellen volgens de in dit deel beschreven procedures, behalve indien de wet bepaalt dat er geen beroep tegen het vonnis kan worden ingesteld.

Tegen het vonnis van de rechter in eerste aanleg op basis van de bepalingen van hoofdstuk 30.4 van de Wet op de burgerlijke rechtsvordering en tegen de beslissing (nevenbeslissing) van de rechter in hoger beroep kunnen de partijen cassatieberoep instellen in het kader van de **cassatieprocedure**, maar de openbaar aanklager kan alleen een buitengewoon cassatieberoep instellen.

Zaken betreffende administratieve inbreuken worden behandeld door arrondissements- of gemeentelijke rechtbanken en regionale rechtbanken die bevoegd zijn voor civiel- en strafrechtelijke zaken. Overeenkomstig de [Letse wet inzake bestuursrechtelijke aansprakelijkheid](#) (*Latvijas Administratīvās atbildības likums*) kan een besluit van een hogere autoriteit worden aangevochten bij een arrondissements- of gemeentelijke rechtbank. Tegen een uitspraak van de rechter van een arrondissements- of gemeentelijke rechtbank kan beroep worden aangetekend bij een regionale rechtbank, indien het Letse wetboek inzake bestuursrechtelijke inbreuken daarin uitdrukkelijk voorziet. Tegen een uitspraak van een rechter in hoger beroep in een bestuursrechtelijke inbreukprocedure kan geen beroep worden ingesteld, en deze wordt van kracht op de dag van uitspraak.

Overeenkomstig het [Wetboek van administratieve procedures](#) (*Administratīvā procesa likums*) worden bestuursrechtelijke zaken in eerste aanleg behandeld in een gerechtsgebouw van de administratieve arrondissementsrechtbank, tenzij de wet anders bepaalt. Indien een procedure in eerste aanleg wordt behandeld door de administratieve arrondissementsrechtbank en de rechtbank informatie moet verifiëren die staatsgeheimen omvat, vindt de behandeling plaats in het gerechtsgebouw van de administratieve arrondissementrechtbank in Riga. Indien de wet bepaalt dat een bestuursrechtelijke procedure in eerste aanleg moet worden behandeld door de administratieve regionale rechtbank of de afdeling bestuursrechtelijke zaken van het Hooggerechtshof in plaats van door de administratieve arrondissementsrechtbank, moet de rechtbank een verzoek daartoe indienen bij het bevoegde gerecht. Een partij in een bestuursrechtelijke procedure kan beroep instellen tegen een vonnis of een aanvullend vonnis van de rechtbank van eerste aanleg, tenzij wettelijk is bepaald dat er geen beroep tegen het vonnis kan worden ingesteld of dat er alleen cassatieberoep kan worden ingesteld. Tegen een vonnis van een administratieve arrondissementsrechtbank dat nog niet in kracht van gewijsde is gegaan, kan beroep worden ingesteld bij de administratieve regionale rechtbank. Een partij in een bestuursrechtelijke procedure kan cassatieberoep instellen tegen een vonnis of een aanvullend vonnis van het hof van beroep indien het hof inhoudelijke of procedurele regels heeft overtreden of tijdens de procedure zijn bevoegdheid heeft overschreden. In de rechtbank van eerste aanleg worden bestuursrechtelijke procedures behandeld door één rechter (enkelvoudige kamer) of door een college van rechters (meervoudige kamer), terwijl ze in een hof van beroep – beroep of cassatieberoep – altijd door een college van rechters worden behandeld.

Het **Hooggerechtshof** omvat de afdeling civiele zaken, de afdeling strafzaken en de afdeling bestuursrechtelijke zaken. De afdeling civiele zaken, de afdeling strafzaken en de afdeling bestuursrechtelijke zaken van het Hooggerechtshof zijn de rechtbanken die bevoegd zijn voor cassatieberoepen tegen alle

vonnissen van arrondissements-/gemeentelijke rechtbanken en regionale rechtbanken en zijn de rechtbanken van eerste aanleg voor zaken die betrekking hebben op besluiten van de raad van de staatsauditedienst (*Valsts kontroles padome*) die zijn vastgesteld in overeenstemming met de procedure van artikel 55 van de Wet inzake de staatsauditedienst (*Valsts kontroles likums*). In de afdelingen van het Hooggerechtshof worden zaken behandeld door colleges bestaande uit drie rechters of, in bepaalde wettelijk voorgeschreven gevallen, door een groter aantal rechters.

Juridische gegevensbanken

Naam en URL van de gegevensbank

 [Portaal van Letse rechtbanken](#)

 [Website voor elektronische dienstverlening van de Letse rechtbanken](#)

 [Website van het Hooggerechtshof](#)

Is de toegang tot de gegevensbank kosteloos?

Ja, de toegang is **kosteloos**.

Beknopte beschrijving van de inhoud van de gegevensbank

Het portaal van de Letse rechtbanken biedt algemene, actuele informatie over de rechtbanken in Letland.

Via het portaal voor elektronische dienstverlening van de Letse rechtbanken kunt u toegang krijgen tot een gegevensbank van geanonimiseerde rechterlijke beslissingen, gerechtelijke procedures in elektronische vorm volgen, elektronische vorderingen indienen bij rechtbanken, de kosten van gerechtelijke procedures en diensten berekenen met een kostencalculator, elektronische formulieren ontvangen en invullen en toegang krijgen tot andere elektronische diensten.

De startpagina van het Hooggerechtshof bevat een archief van jurisprudentie waar u zowel arresten van het Hooggerechtshof als samenvattingen van jurisprudentie kunt vinden. De informatie is te vinden in het onderdeel Judikatūra (jurisprudentie).

Meer informatie

Zowel de informatie die wordt gepubliceerd op het portaal van de nationale rechtbanken, als de arresten van het Hooggerechtshof en de samenvattingen van jurisprudentie die worden gepubliceerd op het portaal van het Hooggerechtshof, zijn momenteel alleen beschikbaar in het Lets.

Laatste update: 27/11/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Litouwen

Op deze pagina vindt u informatie over de gewone rechtbanken in Litouwen.

Gewone rechtbanken - inleiding

Er zijn 56 rechterlijke instanties met **algemene bevoegdheid** in Litouwen:

het Hooggerechtshof van Litouwen (*Lietuvos Aukščiausiasis Teismas*);

het Hof van beroep van Litouwen (*Lietuvos apeliacinis teismas*);

5 regionale rechtbanken (*apygardos teismai*);

49 districtsrechtbanken (*apylinkės teismai*).

Hooggerechtshof van Litouwen

Het **Hooggerechtshof van Litouwen** is het enige **cassatiegerecht** (laatste instantie) voor het herzien van reeds van kracht zijnde vonnissen, beschikkingen, uitspraken en bevelen van de rechterlijke instanties met algemene bevoegdheid.

Het hof heeft een uniforme rechterlijke praktijk ontwikkeld voor de uitlegging en toepassing van wetten en andere juridische instrumenten.

Meer informatie is te vinden op de website van het Hooggerechtshof.

Hof van beroep van Litouwen

Het **Hof van beroep** biedt het recht om in beroep te gaan tegen uitspraken van de regionale rechtbanken (als gerechten van eerste aanleg). Het behandelt ook zaken die betrekking hebben op de erkenning van beslissingen van buitenlandse of internationale rechtbanken en buitenlandse of internationale arbitrale uitspraken en de uitvoering ervan in de Republiek Litouwen. Het Hof van beroep oefent ook andere functies uit die hem bij wet zijn toegewezen.

De **voorzitter** van het Hof van beroep organiseert en controleert de administratieve activiteiten van de districtsrechtbanken en hun rechters overeenkomstig de wettelijke procedure.

Meer informatie is te vinden op de website van het [Hof van beroep](#).

Regionale rechtbanken

Een **regionale rechtbank** is een gerecht van eerste aanleg voor straf- en civiele zaken die hem bij wet zijn toegewezen. Regionale rechtbanken behandelen ook beroepen tegen vonnissen, beschikkingen, uitspraken en bevelen van districtsrechtbanken.

De **voorzitter** van een regionale rechtbank organiseert en controleert de administratieve activiteiten van de districtsrechtbanken en hun rechters op het grondgebied waarvoor hij bevoegd is overeenkomstig de wettelijke procedure.

Districtsrechtbanken

Een **districtsrechtbank** is een gerecht van eerste aanleg dat bevoegd is voor de volgende soorten zaken:

strafzaken;

civiele zaken;

zaken met betrekking tot inbreuken door bestuursorganen (waarvoor hij krachtens de wet bevoegd is);

zaken waarvoor de hypotheekrechter bevoegd is;

zaken betreffende de uitvoering van beschikkingen en vonnissen.

Rechters in een districtrechtbank oefenen ook de functies uit van onderzoeksrechter, tenuitvoerleggingsrechter, alsook andere functies die bij wet aan de districtsrechtbanken zijn toegewezen.

Laatste update: 07/04/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Luxemburg

In deze rubriek vindt u een overzicht van de gewone rechtbanken in Luxemburg.

Gewone rechtbanken – inleiding

Krachtens de Grondwet berust de rechterlijke macht bij de hoven en rechtbanken, die algemene en lokale verordeningen en besluiten moeten toepassen, voor zover deze verenigbaar zijn met de wet.

Rechtbanken van de rechterlijke orde

Hooggerechtshof (*Cour Supérieure de Justice*)

Het Hooggerechtshof staat aan de top van de hiërarchie van de rechtbanken van de rechterlijke orde en omvat het **Hof van Cassatie** (*Cour de Cassation*), het **Hof van Beroep** (*Cour d'Appel*) en het **Parket-Generaal** (*Parquet Général*).

Het **Hof van Cassatie** behandelt voornamelijk: **beroepen tot nietigverklaring of cassatie** van arresten van de verschillende kamers van het Hof van Beroep en van vonnissen die in laatste aanleg zijn gewezen. Partijen moeten zich door een advocaat laten vertegenwoordigen.

Het **Hof van Beroep** behandelt civiele zaken, handelszaken, strafzaken (zeer ernstige en ernstige delicten) en zaken waarin de arbeidsrechtbanken (*tribunaux du travail*) van de twee gerechtelijke arrondissementen van het land uitspraak hebben gedaan. In alle zaken moeten partijen zich door een advocaat laten vertegenwoordigen, behalve in strafzaken en in kort geding. De strafkamer van het Hof van Beroep behandelt beroepen tegen vonnissen van de strafkamer van de arrondissementsrechtbank (*tribunal d'arrondissement*).

Arrondissementsrechtbanken

Het land is verdeeld in **twee gerechtelijke arrondissementen**, Luxemburg en Diekirch. In elk arrondissement is er een arrondissementsrechtbank gevestigd. De twee arrondissementsrechtbanken zijn als volgt verdeeld: bij elke arrondissementsrechtbank is er een **parket**, dat bestaat uit een procureur en substituten. Bij elke arrondissementsrechtbank zijn er ook **onderzoekersrechters**, die zeer ernstige strafzaken (*affaires criminelles*) onderzoeken en indien nodig ernstige strafzaken (*affaires correctionnelles*).

De arrondissementsrechtbank is de **gewone rechtbank** voor civiele en handelszaken en is bevoegd voor alle zaken waarvoor niet uitdrukkelijk een andere rechtbank bevoegd is verklaard op grond van de aard of het bedrag van de vordering.

Zij is **bevoegd** voor vorderingen met een waarde van meer dan 15 000 euro.

Zij is **bij uitsluiting bevoegd** voor zaken waarvoor zij krachtens de wet uitdrukkelijk bevoegd is op grond van de aard van de vordering. Zij is ook bij uitsluiting bevoegd voor het exequatur van vonnissen van buitenlandse rechtbanken en akten van buitenlandse overheidsfunctionarissen. De arrondissementsrechtbanken zijn in het kader van vrijwillige rechtspraak ook bevoegd voor zaken als adoptie, voogdij, ontvoogding enz.

De arrondissementsrechtbank is bevoegd voor het **beroep** tegen vonnissen die in eerste aanleg zijn gewezen door de vrederechters (*justices de paix*) die in het gerechtelijk arrondissement van de arrondissementsrechtbank zijn gevestigd.

In beginsel wordt een vordering voor de arrondissementsrechtbank ingesteld door middel van een dagvaarding, die door een gerechtsdeurwaarder (*huissier de justice*) aan de tegenpartij wordt betekend.

De voorzitters van de arrondissementsrechtbanken – of hun plaatsvervangers – zijn kortgedingrechter en kunnen in die hoedanigheid voorlopig uitspraak doen in spoedeisende civiele en handelszaken.

De arrondissementsrechtbanken treden ook op in strafzaken, als **straf- of correctionele kamer** (*chambre criminelle ou correctionnelle*). Zij zijn bevoegd voor alle ernstige delicten, d.w.z. inbreuken op de wet die met een correctionele straf worden bestraft, en zeer ernstige delicten, na verwijzing door de raadkamer (*Chambre du Conseil*) of de raadkamer van het Hof van Beroep. De verdachten moeten persoonlijk aanwezig zijn, tenzij de inbreuk slechts met een boete wordt bestraft. In dat geval mogen zij zich door een advocaat laten vertegenwoordigen.

Voor de arrondissementsrechtbank moeten partijen zich in beginsel door een advocaat laten bijstaan, tenzij in de wetgeving anders wordt bepaald, bijvoorbeeld in handelszaken of in kort geding, waar de partijen zelf mogen pleiten.

Vrederechters

Er zijn **drie vrederechters**: een in Luxemburg, een in Esch-sur-Alzette (gerechtelijk arrondissement Luxemburg) en een in Diekirch (gerechtelijk arrondissement Diekirch).

In **civiele en handelszaken** behandelt de vrederechter alle zaken waarvoor hij krachtens het nieuwe wetboek van burgerlijke rechtsvordering (*code de procédure civile*) of andere wettelijke bepalingen bevoegd is. Hij doet **uitspraak in laatste aanleg** in zaken met een waarde tot 2 000 euro. In zaken met een waarde tot 15 000 euro doet hij **uitspraak in eerste aanleg**.

Hij is bevoegd voor bepaalde materies, zoals beslag op loon, pensioen en uitkeringen alsook de verdeling van in beslag genomen bedragen, en dit ongeacht de hoogte van de schuld.

In beginsel wordt een vordering bij de vrederechter ingesteld door middel van een deurwaardersexploot, dagvaarding genoemd. Een aantal vorderingen kan worden ingesteld door middel van een verzoekschrift dat bij de griffie wordt ingediend. Voor de vrederechter verschijnen de partijen persoonlijk of laten zij zich vertegenwoordigen. Die vertegenwoordiger mag een advocaat zijn, of de echtgenoot, een verwant in rechte lijn of een verwant in zijlijn tot de derde graad, of een persoon die in uitsluitende dienst is van een partij of haar onderneming.

In **strafzaken** treedt de vrederechter op als **politierechter** (*juge de police*). In die hoedanigheid doet hij uitspraak over inbreuken op de wet die met een boete van 25 tot 250 euro worden bestraft, en over meer ernstige delicten die door de raadkamer naar de politierechtbank (*tribunal de police*) zijn verwezen.

Ook doet hij uitspraak over inbreuken die met een zwaardere straf dan een politiestraf worden bestraft, op voorwaarde dat hij daarvoor krachtens de wet bevoegd is. Tegen vonnissen van de politierechtbank kan altijd beroep worden ingesteld. De termijn om **beroep** in te stellen bedraagt veertig dagen, te rekenen vanaf de datum waarop het vonnis is uitgesproken. Is het vonnis bij verstek gewezen, dan loopt de termijn vanaf de datum van betekening of kennisgeving daarvan aan de betrokken persoon of aan de betreffende woonplaats. Beroep moet worden ingesteld bij de arrondissementsrechtbank. Bij elk vrederecht is er een arbeidsgerecht (*juridiction du travail*), dat bevoegd is voor geschillen in verband met arbeidsovereenkomsten en leercontracten. Beroep moet worden ingesteld bij het Hooggerechtshof.

Juridische gegevensbanken

Is de toegang tot de juridische gegevensbank kosteloos?

Ja, de toegang tot de gegevensbank is **kosteloos**.

Korte beschrijving van de inhoud

Zie de website van de [rechtbanken van de rechterlijke orde](#).

Zie de website van de [rechtbanken van de bestuurlijke orde](#).

Links

 [Ministerie van Justitie](#)

Laatste update: 05/05/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Hongarije

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van gewone rechtbanken in Hongarije.

Gewone rechtbanken – Inleiding

Civiele zaken

Rechtbanken van eerste aanleg

Arrondissementsrechtbanken en algemene rechtbanken

Alle procedures die niet op grond van de wet worden doorverwezen naar de algemene rechtbanken vallen onder de bevoegdheid van de **arrondissementsrechtbanken (járásbíróságok)**.

De **algemene rechtbanken (törvényszékek)** zijn de rechtbank van eerste aanleg bij de volgende zaken:

- rechtstvorderingen betreffende vermogensrechten, waarbij het bedrag van de vordering meer bedraagt dan 30 miljoen HUF (ongeveer 106 000 EUR), tenzij de rechtstvordering is ingesteld samen met of in het kader van een echtscheidingsprocedure;
- vorderingen betreffende auteursrechten en aanverwante rechten, en betreffende de bescherming van industriële octrooien;
- rechtstvorderingen ter vergoeding van schade die is veroorzaakt door personen die handelden uit hoofde van hun functie in overheidsdienst;
- rechtstvorderingen die betrekking hebben op internationale overeenkomsten inzake vervoer en expeditie van goederen;
- rechtstvorderingen ter handhaving van burgerrechten die zijn ontstaan als gevolg van een schending van morele rechten, waaronder vorderingen voor de compensatie van een dergelijke schending indien deze zijn ingesteld samen met of in het kader van deze rechtstvorderingen;
- rechtstvorderingen betreffende effecten;
- rechtstvorderingen in verband met smaad;
- bepaalde vennootschapsrechtgeschillen zoals bij wet bepaald;
- rechtstvorderingen die strekken tot herroeping van de beslissing van een rechtbank met betrekking tot registratie van een bedrijf;
- rechtstvorderingen die strekken tot vaststelling van declaratoire vonnissen over het bestaan, de ongeldigheid of rechtsgeldigheid van oprichtingsakten of statuten;
- rechtstvorderingen die strekken tot herziening van besluiten van bedrijfsorganen;
- rechtstvorderingen op grond van lidmaatschap, tussen ondernemingen en hun leden (of voormalige leden) en tussen leden (of voormalige leden) onderling;
- rechtstvorderingen in verband met de verwerving van deelnemingen in ondernemingen;
- rechtstvorderingen die strekken tot wijziging van de regels inzake de aansprakelijkheid van leden die aandelen met beperkte aansprakelijkheid bezitten;
- bepaalde vorderingen in verband met organisaties die geen ondernemingen zijn en door de kantonrechtbank zijn geregistreerd, waaronder:
- rechtstvorderingen die zijn ingesteld tegen dergelijke organisaties door de wettelijke toezichthouder;
- rechtstvorderingen op grond van lidmaatschap, tussen ondernemingen en hun leden (of voormalige leden) en tussen leden (of voormalige leden) onderling;
- rechtstvorderingen betreffende financieringsovereenkomsten met zorgverleners;
- rechtstvorderingen strekkende tot vaststelling van de feiten voor zaken waar de waarde van het voorwerp van de vordering de hierboven vermelde waarde zou overschrijden;
- rechtstvorderingen betreffende oneerlijke contractvoorwaarden;
- rechtstvorderingen voor schadevergoeding in verband met de schending van het recht op een eerlijk proces en het voltooiën van het proces binnen een redelijke termijn;
- rechtstvorderingen die volgens de wet onder de bevoegdheid van de kantonrechtbank vallen.

Als een van de mede-eisers onder de bevoegdheid van de kantonrechtbank valt, wordt de vordering behandeld onder bevoegdheid van die rechtbank.

Rechtbanken van tweede aanleg

Algemene rechtbanken (törvényszékek): zaken die vallen onder de bevoegdheid van de arrondissementsrechtbanken in eerste aanleg, evenals zaken die zijn behandeld door de administratieve en arbeidsrechtbanken.

Regionale hoven van beroep (ítélőtáblák): voor zaken die in eerste aanleg vallen onder de bevoegdheid van de algemene rechtbanken.

Curia (Kúria): voor zaken die worden doorverwezen door de regionale hoven van beroep. Ook voor zaken waarin in eerste aanleg een vonnis is gewezen door de algemene rechtbanken en waar de partijen, mits vertegenwoordigd door een advocaat of gemachtigde, gezamenlijk verzoeken om behandeling van de zaak door de Curia, indien het beroep is gebaseerd op een schending van het materiële recht. Een verzoek om een vordering in verband met vermogensrecht door de Curia te laten behandelen, kan alleen worden ingediend indien de in geschil zijnde som meer bedraagt dan 500 000 HUF (ong. 1 840 EUR).

De Curia spreekt zich ook uit over moties tot herziening.

Samenstelling van de rechtbanken

Een rechtbank van **eerste aanleg** bestaat meestal uit **één rechter**, maar in bij de wet bepaalde gevallen behandelt de rechtbank zaken **als college van in totaal drie leden, één beroepsrechter en twee toegevoegde rechters**. In de procedures hebben de toegevoegde rechters dezelfde rechten en verplichtingen als de beroepsrechter. Alleensprekende rechters en voorzitters van raden zijn echter altijd beroepsrechters.

De **rechtbanken van tweede aanleg** (algemene rechtbanken en regionale hoven van beroep) **bestaan uit drie beroepsrechters**.

Bij **rechterlijke herzieningen**, oordeelt de Curia met **drie** (of in gevallen waarin de bijzonder complexe aard van de zaak dat rechtvaardigt, **vijf**) **beroepsrechters**.

Bevoegdheid van de rechtbank

Algemene bevoegdheid: Over het algemeen wordt de zaak behandeld door de rechtbank in wier jurisdictie het permanente adres van de gedaagde ligt, tenzij een andere rechtbank exclusief bevoegd is. Er zijn ook bij wet aanvullende bevoegdheidsregels opgesteld (bv. bij afwezigheid van een permanent adres hangt de bevoegdheid af van de woonplaats van de gedaagde).

Bij wet worden ook speciale bevoegdheidsgronden erkend in aanvulling op de algemene bevoegdheid (alternatieve bevoegdheid, exclusieve bevoegdheid).

In geval van alternatieve bevoegdheid, wanneer er geen exclusieve bevoegdheid is bepaald, kan de eiser een vordering aanhangig maken bij een andere rechtbank naar zijn keuze, zolang dat wettelijk mogelijk is, in plaats van voor een rechtbank met algemene bevoegdheid (bv. voogdijzaken mogen ook aanhangig worden gemaakt voor de rechtbank met bevoegdheid voor het permanente adres van het kind, zaken met betrekking tot compensatievorderingen mogen ook aanhangig worden gemaakt bij de rechtbank met bevoegdheid overeenkomstig de plaats of het gebied waar de schade is opgetreden, enz.).

In geval van exclusieve bevoegdheid mogen zaken alleen aanhangig worden gemaakt bij een specifieke rechtbank.

Strafzaken

Rechtbanken van eerste aanleg

Over het algemeen zijn de **arrondissementsrechtbanken** bevoegd in strafzaken.

In de volgende specifieke gevallen kunnen echter de **algemene rechtbanken** de zaak behandelen:

strafbare feiten die worden bestraft met een gevangenisstraf van maximaal vijftien jaar of levenslang; en strafbare feiten tegen de staat (hoofdstuk X van het wetboek van strafrecht); misdaden tegen de menselijkheid (hoofdstuk X van het wetboek van strafrecht); samenzwering voor het plegen van moord, dood door nalatigheid (artikel 166, leden 3 en 4, van het wetboek van strafrecht), crime passionnel (artikel 167 van het wetboek van strafrecht), zwaar lichamelijk letsel waardoor er een levensgevaarlijke situatie ontstaat (of de dood tot gevolg hebbende) (derde alternatief in artikel 170, leden 6 en 7, van het wetboek van strafrecht), kidnapping (artikel 175/A van het wetboek van strafrecht), mensensmokkel (artikel 175/B van het wetboek van strafrecht), strafbare feiten tot schending van de regels over medisch ingrijpen en medisch onderzoek en van het recht op medische zelfbeschikking (titel II van hoofdstuk XII van het wetboek van strafrecht); strafbare feiten tegen het goede verloop van verkiezingen, referenda en burgerinitiatieven en Europese burgerinitiatieven (artikel 211 van het wetboek van strafrecht), misbruik van vertrouwelijke gegevens (titel III van hoofdstuk XV van het wetboek van strafrecht), ambtsmisdriven (titel IV van hoofdstuk XV van het wetboek van strafrecht), geweld tegen een persoon die onder internationale bescherming staat (artikel 232 van het wetboek van strafrecht), gevangenisopstand (artikel 246 van het wetboek van strafrecht), belemmering van de rechtsgang in een internationale rechterlijke instantie (artikel 294/B van het wetboek van strafrecht), strafbare feiten tegen het (internationaal) publiekrecht (titels VII en VIII van hoofdstuk XV van het wetboek van strafrecht); terroristische daden (artikel 261 van het wetboek van strafrecht), schending van internationale economische restricties (artikel 261/A van het wetboek van strafrecht), kaping van vliegtuigen en treinen, zeevarende schepen en vrachtwagens voor massatransporten of voertuigen die voor dit doel geschikt zijn (artikel 262 van het wetboek van strafrecht), deelname aan een criminele organisatie (artikel 263/C van het wetboek van strafrecht); misbruik van militaire producten en diensten of producten voor tweeterlei gebruik (artikel 263/B van het wetboek van strafrecht), handel met voorkennis (artikel 299/A van het wetboek van strafrecht), fraude met kapitaalbeleggingen (artikel 299/B van het wetboek van strafrecht), organisatie van een piramidespel (artikel 299/C van het wetboek van strafrecht), witwassen van geld (artikel 303 van het wetboek van strafrecht); het veroorzaken van een algemeen gevaarlijke situatie die tot aanzienlijke of ernstige financiële verliezen leidt (artikel 259, lid 2, onder b), van het wetboek van strafrecht), verstoring van de werking van openbare voorzieningen die tot aanzienlijke of buitengewoon ernstige financiële verliezen leidt (artikel 260, leden 3 en 4, van het wetboek van strafrecht), strafbare feiten tegen computersystemen en -gegevens waardoor aanzienlijke of buitengewoon ernstige schade ontstaat (artikel 300/C lid 4, onder b) en c) van het wetboek van strafrecht), belastingfraude en nalaten te voldoen aan een toezichts- of auditverplichting in verband met de betreffende belastingfraude, met een aanzienlijk of ernstig verlies aan inkomsten tot gevolg (artikel 310, lid 4, onder a), lid 5, onder a) en lid 6, evenals artikel 310/A van het wetboek van strafrecht), verkeerd gebruik van vervangingsmiddelen van contant geld waardoor aanzienlijke of buitengewoon grote schade is veroorzaakt (artikel 313/C, lid 5, onder a), en artikel 313/C, lid 6, van het wetboek van strafrecht), diefstal (artikel 316, lid 6, onder a), en artikel 316, lid 7, van het wetboek van strafrecht) en verduistering (artikel 317, lid 6, onder a), en artikel 317, lid 7, van het wetboek van strafrecht) van zaken met een aanzienlijke of uitzonderlijk hoge waarde, fraude waardoor aanzienlijke of buitengewoon grote schade is veroorzaakt (artikel 318, lid 6, onder a), en artikel 318, lid 7, van het wetboek van strafrecht), verduistering van gelden waardoor aanzienlijke of buitengewoon grote financiële verliezen zijn veroorzaakt (artikel 319, lid 3, onder c) en d), van het wetboek van strafrecht), nalatig, slecht beheer van gelden waardoor aanzienlijke of ernstige financiële verliezen zijn veroorzaakt (artikel 320, lid 2, van het wetboek van strafrecht), roof (artikel 321, lid 4, onder b), van het wetboek van strafrecht) en plundering (artikel 322, lid 3, onder a), van het wetboek van strafrecht) van zaken met een aanzienlijke of hoge waarde, vandalisme met aanzienlijke of buitengewoon grote schade tot gevolg (artikel 324, lid 5, en artikel 324, lid 6, van het wetboek van strafrecht), het in ontvangst nemen van gestolen producten met een aanzienlijke of buitengewoon hoge waarde (artikel 326, lid 5, onder a), en artikel 326, lid 6, van het wetboek van strafrecht), schending van auteursrechten of aanverwante rechten met aanzienlijke of buitengewoon hoge financiële verliezen tot gevolg (artikel 329/A, lid 3, van het wetboek van strafrecht), en schending van door het industriële octrooirecht beschermde rechten (artikel 329/D, lid 3, van het wetboek van strafrecht); strafbare feiten die onder het militair recht vallen;

communistische strafbare feiten en strafbare feiten waarop overeenkomstig internationaal recht geen verjaring van toepassing is, zoals vastgelegd in de wet op de strafrechtelijke aansprakelijkheid voor en niet-toepasbaarheid van verjaringstermijnen op misdaden tegen de menselijkheid en de vervolging van bepaalde strafbare feiten die zijn gepleegd tijdens de communistische dictatuur.

Over het algemeen wordt de **bevoegdheid** van de rechtbank bepaald door het gebied waarin het **strafbare feit is gepleegd**.

Indien de gedaagde strafbare feiten heeft gepleegd in gebieden die onder de bevoegdheid van verschillende rechtbanken vallen, dan is de **algemene rechtbank** bevoegd voor de behandeling van de zaak.

Rechtbanken van tweede aanleg

Algemene rechtbanken: voor zaken die in eerste aanleg vallen onder de bevoegdheid van de arrondissementsrechtbank.

Regionale hoven van beroep: voor zaken die in eerste aanleg vallen onder de bevoegdheid van de algemene rechtbank.

Curia: voor zaken die onder de bevoegdheid van een regionaal hof van beroep vallen, indien er tegen de beslissing van dat hof hoger beroep kan worden ingesteld.

Rechtbanken van derde aanleg

Regionale hoven van beroep: voor zaken waarover een algemene rechtbank zich in tweede aanleg heeft uitgesproken.

Curia: voor waarover een regionaal hof van beroep zich in tweede aanleg heeft uitgesproken.

Samenstelling van de rechtbanken

Wanneer het betreffende strafbare feit bestraft kan worden met een gevangenisstraf van acht jaar of meer, treedt **de arrondissementsrechtbank op als college bestaande uit een beroepsrechter en twee toegevoegde rechters**. In andere gevallen **zit de rechter alleen**.

De algemene rechtbank die als rechtbank van eerste aanleg optreedt, behandelt de zaak ook **als college bestaande uit één beroepsrechter en twee toegevoegde rechters**.

De rechtbank die optreedt als **rechtbank van tweede of derde aanleg** behandelt de zaken **als college bestaande uit drie beroepsrechters**. De **Curia** behandelt zaken **als college bestaande uit drie of vijf beroepsrechters**.

Verwante links

 [Officiële website van de Hongaarse rechtbanken](#)

Laatste update: 30/10/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Malta

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gewone rechtbanken in Malta.

Gewone rechtbanken - inleiding

In onderstaande tabellen vindt u informatie over de civiele en strafrechtbanken van Malta.

Civiele rechtbanken

Court of Appeal	Tweede aanleg Hof van beroep	De Court of Appeal behandelt, als lagere én als hogere rechter, beroepen vanuit de civiele rechtbanken . (i) Dit hof behandelt beroepen vanuit de First Hall of the Civil Court en de Civil Court (Family Section). (ii) Dit hof behandelt ook beroepen vanuit de Court of Magistrates als civiele rechtbank, de Small Claims Tribunal (rechtbank voor geringe vorderingen) en de administratieve tribunalen.	(i) Drie rechters (ii) Eén rechter
Civil Court: First Hall of the Civil Court Civil Court (Voluntary Jurisdiction Section) Civil Court (Family Section)	Eerste aanleg	De First Hall of the Civil Court behandelt burgerlijke en handelszaken die de juridische bevoegdheid van de Court of Magistrates te boven gaan. In het kader van haar bevoegdheid in zaken de grondwet betreffende, behandelt deze rechtbank ook zaken met betrekking tot schendingen van de mensenrechten en fundamentele vrijheden die vallen onder de grondwet en het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. De Civil Court (Voluntary Jurisdiction Section) is een rechtbank voor vrijwillige rechtspraak met bevoegdheid voor het onder curatele stellen of handelingsonbekwaam verklaren van personen met een geestelijk gebrek , het aanstellen van voogden voor deze personen, erfopvolgingen en de aanstelling van executeurs-testamentair. Bovendien worden hier geheime testamenten bewaard. Deze rechtbank neemt kennis van alle zaken betreffende familieaangelegenheden , zoals nietigverklaring van huwelijken, scheiding van tafel en bed, echtscheiding, alimentatie en de voogdij van kinderen.	Voorgezeten door een rechter Voorgezeten door een rechter Voorgezeten door een rechter
Court of Magistrates	Eerste aanleg	Binnen het burgerlijk recht fungeert de Court of Magistrates (rechtbank voor kleine vorderingen) slechts als lagere rechtbank van eerste aanleg, in het algemeen beperkt tot vorderingen tot 15 000 EUR .	Voorgezeten door een vrederechter
Court of Magistrates for Gozo	Eerste aanleg	Binnen het burgerlijk recht heeft de Court of Magistrates for Gozo een tweeledige bevoegdheid : een bevoegdheid als lagere rechtbank vergelijkbaar met die van haar tegenhanger op Malta, en een bevoegdheid als hogere rechtbank die gelijk is aan die van de First Hall of the Civil Court los van de bevoegdheid betreffende grondwettelijke zaken en de Civil Court (Voluntary Jurisdiction Section).	Voorgezeten door een vrederechter
Small Claims Tribunal	Eerste aanleg	De Small Claims Tribunal (rechtbank voor geringe vorderingen) behandelt op basis van beginselen van recht en billijkheid vorderingen tot een bedrag van 5 000 EUR , in een verkorte procedure.	Voorgezeten door een adjudicator (arbitrator)

Strafrechtbanken

Court of Criminal Appeal	Tweede aanleg	Dit hof behandelt, als hogere rechter, beroepen ingesteld door personen die door de Criminal Court zijn veroordeeld. Dit hof behandelt, als lagere rechter, beroepen met betrekking tot zaken waarover de Court of Magistrates als strafrechter uitspraak heeft gedaan.	Drie rechters Eén rechter
Criminal Court	Eerste aanleg	Dit hof treedt op als strafrechtbank voor strafzaken die de juridische bevoegdheid van de Court of Magistrates te boven gaan.	Voorgezeten door een rechter, die zitting kan houden met negen juryleden.
Court of Magistrates	Eerste aanleg	Op het strafrechtelijk gebied beschikt deze rechtbank over een dubbele bevoegdheid: als strafrechtbank voor zaken die binnen haar rechtsmacht vallen, en als onderzoeksrechtbank voor delicten die binnen de rechtsmacht van de Criminal Court vallen. (i) Court of Criminal Judicature (strafrechtbank) – deze rechtbank is bevoegd om zaken te behandelen die betrekking hebben op strafbare feiten met een gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden. (ii) Court of Inquiry (onderzoeksrechtbank) – deze rechtbank voert	Voorgezeten door een vrederechter

		gerechtelijke vooronderzoeken uit met betrekking tot misdrijven en doet de bijbehorende documenten toekomen aan de Attorney General. Wanneer de aangeklaagde hier geen bezwaar tegen aantekent, kan de Attorney General zaken waarop een gevangenisstraf van maximaal tien jaar staat, terugverwijzen naar de Court of Magistrates.	
Court of Magistrates for Gozo	Eerste aanleg	Binnen het strafrecht heeft de Court of Magistrates for Gozo dezelfde bevoegdheid als de Court of Magistrates (als strafrechtbank én als onderzoeksrechtbank).	Voorgezeten door een vrederechter
Juvenile Court	Eerste aanleg	De Juvenile Court (jeugdrechtbank) behandelt aanklachten tegen, en voert andere procedures uit in verband met minderjarigen jonger dan 16 jaar en legt ondertoezichtstellingen op.	Voorgezeten door een vrederechter en twee leden

Juridische gegevensbanken

Zie de Maltese pagina "**Organisatie van justitie in de lidstaten - Malta**" voor meer gedetailleerde informatie over en links naar de betreffende gegevensbanken.

Links

- [Ministerie voor Justitie, Cultuur en Plaatselijk Bestuur](#)
- [Gerechtelijke diensten](#)
- [Gerechtelijke diensten – Gerechtelijke beslissingen online](#)
- [Gerechtelijke diensten – Gerechtelijke procedures](#)
- [Gerechtelijke diensten – Gebruik kamers](#)
- [Gerechtelijke diensten – Statistieken](#)
- [Gerechtelijke diensten – Gerechtelijke verkopen bij opbod](#)
- [Gerechtelijke diensten – Civiele formulieren \(in het Maltees\)](#)
- [Forensisch deskundigen](#)
- [Juridische diensten \(Maltese wetgeving\)](#)

Laatste update: 04/05/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Nederland

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gewone rechtbanken in Nederland.

Rechtbanken

Er zijn elf rechtbanken in Nederland.

Iedere rechtbank is opgedeeld in verschillende [rechtsgebieden](#):

Civiel recht (conflicten tussen particulieren en/of organisaties)

Bestuursrecht (conflicten tussen particulieren of organisaties en de overheid)

Strafrecht (strafbare feiten)

Tevens heeft de rechtbank een sector kanton, waarbij de kantonrechter onder meer lichte strafzaken en civiele zaken tot een bedrag van € 25.000 behandelt.

Instanties in hoger beroep

Wie het niet eens is met een uitspraak van de rechtbank, kan in hoger beroep. Strafzaken en civiele zaken komen terecht bij een van de vier gerechtshoven.

Bij bestuurszaken kan het hoger beroep afhankelijk van het onderwerp terechtkomen bij:

Gerechtshoven

Centrale Raad van Beroep

College van Beroep voor het Bedrijfsleven

Raad van State (Afdeling bestuursrechtspraak)

Hoge Raad

De Hoge Raad der Nederlanden is de hoogste rechtsprekende instantie in Nederland op het gebied van civiel recht, strafrecht en belastingrecht. De Hoge Raad kan uitspraken van met name gerechtshoven vernietigen (dit heet cassatie). Verder is de Hoge Raad belast met toezicht op de rechtseenheid en rechtsontwikkeling van het Nederlandse recht.

Meer informatie over de organisatie van de rechtspraak is te vinden op de website voor [de rechtspraak in Nederland](#).

Juridische gegevensbanken

De rechtspraak publiceert een belangrijk deel van de uitspraken. Deze uitspraken worden voor het publiek toegankelijk gemaakt door middel van opname in de databank op de website van [rechtspraak.nl](#).

Is de toegang tot de gegevensbank kosteloos?

Ja, de toegang is **kosteloos**.

Gerelateerde links

 [Nederlandse rechtspraak en de Hoge Raad der Nederlanden](#)

 [Informatie over de Nederlandse rechtspraak in het Engels](#)

Laatste update: 02/02/2022

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Oostenrijk

Op deze pagina vindt u informatie over gewone rechtbanken voor civiele en strafzaken in Oostenrijk.

Gewone rechtbanken – inleiding

De gewone rechtbanken zijn op vier niveaus georganiseerd. Op dit moment (maart 2023) zijn de volgende gerechten belast met de **behandeling van rechtszaken**:

113 districtsgerechten (*Bezirksgerichte*);

20 arrondissementsrechtbanken (*Landesgerichte*);

4 hoven van beroep (*Oberlandesgerichte*);

hooggerechtshof (*Oberster Gerichtshof*).

Sinds begin 2013 is, door de samenvoeging of oprichting van de districtsgerechten van de deelstaten Opper-Oostenrijk, Neder-Oostenrijk, Stiermarken, Salzburg, Tirol en Burgenland het aantal districtsgerechten geleidelijk teruggebracht van 141 tot 113 (sinds 1 maart 2023).

De volgende diensten van het openbaar ministerie behartigen het publieke belang:

16 bureaus van het openbaar ministerie (*Staatsanwaltschaften*);

het centraal bureau van het openbaar ministerie voor de vervolging van economische misdrijven en corruptie (*Zentrale Staatsanwaltschaft*);

4 bureaus van hoofdofficiëren van justitie (*Oberstaatsanwaltschaften*);

het bureau van de procureur-generaal (*Generalprokuratur*).

28 inrichtingen van het gevangeniswezen zijn belast met de **tenuitvoerlegging van vrijheidsstraffen**.

A. Rechterlijke organisatie: civiele en strafrechtbanken

In eerste aanleg worden geschillen aan districtsgerechten of aan arrondissementsrechtbanken toegewezen. De bevoegdheidsafbakening gebeurt in burgerlijke zaken in principe op basis van de aard van het geschil (eigen bevoegdheden) en voor alle andere zaken naargelang de waarde van het geschil (bevoegdheid op basis van de waarde van het geschil). De eigen bevoegdheid heeft steeds voorrang op bevoegdheid op basis van de waarde van het geschil.

In strafzaken wordt de bevoegdheid afgebakend op grond van de strafmaat.

Districtsgerechten (eerste niveau in de rechterlijke organisatie)

Districtsgerechten zijn gerechten van eerste aanleg. Zij zijn bevoegd voor:

burgerlijke zaken **met een waarde tot 15 000 EUR** (bevoegdheid op basis van de waarde van het geschil);

bepaalde soorten zaken (ongeacht de waarde van het geschil), voornamelijk **familierechtelijke zaken, huur- en tenuitvoerleggingszaken** (eigen bevoegdheden);

bepaalde **strafrechtelijke zaken**: alle overtredingen of misdrijven waarop doorgaans alleen een boete staat, een boete en een gevangenisstraf van maximaal één jaar of alleen een dergelijke gevangenisstraf (bv. lichamelijk letsel als gevolg van onachtzaamheid, diefstal).

Arrondissementsrechtbanken of gerechten van eerste aanleg (*Gerichtshöfe erster Instanz*) (tweede niveau in de rechterlijke organisatie)

Arrondissementsrechtbanken (in strafzaken) of gerechten van eerste aanleg (in burgerlijke zaken) zijn bevoegd:

voor uitspraken in **eerste aanleg** over juridische kwesties die niet voorbehouden zijn aan de districtsgerechten. Bovendien hebben zij een eigen bevoegdheid voor geschillen in verband met de wet op de nucleaire aansprakelijkheid, de wet op de overheidsaansprakelijkheid en de wet op de gegevensbescherming, en voor mededinging en auteursrechten;

voor uitspraken in **tweede aanleg** in beroepen tegen beslissingen van districtsgerechten.

Hoven van beroep of gerechten van tweede aanleg (*Gerichtshöfe zweiter Instanz*) (derde niveau in de rechterlijke organisatie)

Deze behoren tot het derde niveau in de rechterlijke organisatie. Zij zijn gevestigd in Wenen (met als ambtsgebied Wenen, Neder-Oostenrijk en Burgenland), Graz (Stiermarken en Karinthië), Linz (Opper-Oostenrijk en Salzburg) en Innsbruck (Tirol en Vorarlberg).

Deze gerechten fungeren als **hoven van beroep voor alle burgerlijke en strafzaken** (in tweede aanleg).

Daarnaast vervullen zij een speciale rol in het **beheer van de rechterlijke organisatie**. De voorzitter van een hof van beroep of van een gerecht van tweede aanleg is in de hoedanigheid van directeur verantwoordelijk voor het beheer van alle gerechten in zijn ambtsgebied. In die functie is zijn enige directe superieur de bondsminister van Justitie.

Het hooggerechtshof (vierde niveau in de rechterlijke organisatie)

Het hooggerechtshof te Wenen is de **hoogste rechterlijke instantie in burgerlijke en strafzaken**. Naast het grondwettelijk hof (*Verfassungsgerichtshof*) en het administratief hof (*Verwaltungsgerichtshof*) geldt het hooggerechtshof als hoogste rechtscollege. Dit betekent dat er verder geen (binnenlands) rechtsmiddel meer openstaat tegen zijn arresten.

De rechtspraak van het hooggerechtshof draagt in belangrijke mate bij tot het waarborgen van de **uniforme toepassing van het recht** op het gehele nationale grondgebied.

Hoewel de lagere rechtbanken niet rechtens gebonden zijn door de arresten van dit hof, laten zij zich in de regel leiden door de rechtspraak van het hoogste rechtscollege.

B. Burgerlijke rechtspleging

De burgerlijke rechtspleging omvat de algemene burgerlijke procedure, de procedure voor de arbeidsrechtbanken, handelszaken en niet-contentieuze procedures.

In het kader van algemene burgerlijke procedures worden burgerrechtelijke aangelegenheden behandeld die niet tot de bevoegdheid van de handels- of arbeidsrechtbanken behoren, of waarvoor een niet-contentieuze procedure is voorgeschreven.

C. Opeenvolgende fasen in een rechtszaak

C.1 Opeenvolgende fasen in burgerlijke zaken

In **algemene burgerlijke procedures** kunnen er in principe twee instanties worden onderscheiden, die elk in drie fasen kunnen worden ingedeeld. In eerste aanleg worden geschillen aan districtsgerechten of aan arrondissementsrechtbanken toegewezen.

Is in eerste aanleg het districtsgerecht bevoegd, dan kan hoger beroep worden ingesteld bij het gerecht van eerste aanleg. Daar doet een beroepskamer uitspraak over het hoger beroep.

Doet in eerste aanleg het gerecht van eerste aanleg uitspraak, dan wordt de verdere procedure voor het gerecht van tweede aanleg gevoerd, waar een beroepskamer in tweede aanleg uitspraak doet.

De in tweede aanleg bevoegde gerechten hebben slechts tot taak de in eerste aanleg gewezen beslissingen te controleren. Zij doen dus enkel uitspraak op basis van de aan het eind van de mondelinge procedure in eerste aanleg geformuleerde eisen en de feiten zoals die op dat ogenblik vaststaan. De in tweede

aanleg bevoegde gerechten kunnen over de grond van de zaak uitspraak doen (en de uitspraak van de eerste rechter bevestigen of wijzigen). Hiertoe kunnen zij – binnen het kader van de in eerste aanleg geformuleerde eisen en argumenten – de procedure geheel of gedeeltelijk hernemen, vervolledigen of het in eerste aanleg gewezen vonnis nietig verklaren en de zaak voor afdoening verwijzen naar de eerste rechter, of het beroep afwijzen.

In gevallen waarin over rechtsvragen van fundamenteel belang moet worden beslist, is ook verder beroep bij het hooggerechtshof mogelijk.

Het hooggerechtshof doet slechts uitspraak over rechtsvragen en is derhalve gebonden door de voordien vastgestelde feiten. Het beoordeelt dus slechts de juistheid van de daarop gebaseerde beslissingen of spreekt zich uit over gronden van nietigheid en – binnen bepaalde grenzen – procedurefouten. Het hooggerechtshof heeft niet alleen de functie van een cassatiegerecht, maar kan ook uitspraak doen over de grond van de zaak (in bevestigende of wijzigende zin), eerdere beslissingen nietig verklaren en de zaak voor afdoening naar de vorige rechter verwijzen, of het beroep afwijzen.

In eerste aanleg worden geschillen in het merendeel van de gevallen door een alleensprekend rechter beslecht (slechts in geschillen die over meer dan 100 000 EUR gaan, neemt op verzoek van een partij een kamer met drie rechters kennis van het geschil). In tweede aanleg oordeelt een kamer met drie rechters (vijf rechters in het geval van het hooggerechtshof). Heeft de zaak betrekking op een rechtsvraag van fundamenteel belang (zoals het wijzigen van vaste rechtspraak) dan zetelt het hooggerechtshof in een grote kamer met elf rechters.

C.2 Opeenvolgende fasen in strafrechtelijke zaken

In strafrechtelijke zaken zijn er twee fasen.

Tegen een vonnis van een districtsgerecht als gerecht van eerste aanleg kan beroep worden ingesteld op de volgende gronden:

beroep wegens nietigheid, of

een beroep tegen de vastgestelde mate van schuld en de strafmaat.

Daarover spreekt een kamer van drie rechters van de hogere arrondissementsrechtbank zich uit.

Tegen een vonnis van een alleensprekend rechter van een arrondissementsrechtbank als gerecht van eerste aanleg (inzake alle overtredingen en misdrijven waarop maximaal vijf jaar gevangenisstraf staat, zoals een valse getuigenis voor de rechter) kan op de volgende gronden beroep worden ingesteld:

beroep wegens nietigheid, of

een beroep tegen de vastgestelde mate van schuld en de strafmaat.

Daarover spreekt een kamer van drie rechters van het hogere hof van beroep zich uit.

Wanneer een kamer van lekenrechters (*Schöffengericht*) of een lekenjury bij een arrondissementsrechtbank (*Gesworenengericht*) optreedt als gerecht van eerste aanleg, moet een beroep wegens nietigheid worden ingesteld bij het hooggerechtshof. Heeft het beroep uitsluitend betrekking op de strafmaat, dan zal het hogere hof van beroep uitspraak doen.

D. Rechtsmiddelen

In het kader van **algemene burgerlijke procedures** kan tegen vonnissen in eerste aanleg hoger beroep worden aangetekend. Er kan in alle gevallen hoger beroep worden ingesteld op grond van nietigheid of foutieve juridische beoordeling; voor bepaalde aangelegenheden en voor geschillen met een waarde van minstens 2 700 EUR is ook hoger beroep mogelijk op grond van procedurefouten of foutieve vaststelling van feiten.

Tegen in tweede aanleg gewezen arresten kan cassatieberoep worden ingesteld. Dit rechtsmiddel bij het hooggerechtshof is echter – naargelang de aangelegenheid – aan verscheidene beperkingen onderworpen. Het hooggerechtshof doet in principe slechts uitspraak over rechtsvragen van aanzienlijk belang. Aan deze voorwaarde moet zijn voldaan opdat het cassatieberoep ontvankelijk zou zijn. Los daarvan is tegen in tweede aanleg gewezen vonnissen in bepaalde zaken geen cassatieberoep mogelijk, wanneer de waarde van het geschil lager is dan 5 000 EUR. Wanneer de waarde van het geschil niet meer dan 30 000 EUR bedraagt, kan daarenboven de toelating van het in tweede aanleg bevoegde gerecht nodig zijn (rechtstreeks of na een nieuw verzoekschrift).

E. Juridische gegevensbanken

Op de [website van het Oostenrijkse ministerie van Justitie](#) vindt u algemene informatie over de rechterlijke organisatie in Oostenrijk.

Is de toegang tot de juridische gegevensbank kosteloos?

Ja, de toegang tot de website van het Oostenrijkse ministerie van Justitie is kosteloos.

Links

[Bevoegdheid van de rechtbanken – Oostenrijk](#)

Laatste update: 11/09/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Let op: de oorspronkelijke versie van deze pagina ([pl](#)) is onlangs gewijzigd.

Aan de vertaling in het Nederlands wordt momenteel gewerkt.

De volgende vertalingen zijn al beschikbaar: [en](#)

Nationale gewone rechtbanken - Polen

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gewone rechtbanken in Polen.

Gewone rechtbanken

Het systeem van gewone rechtbanken omvat de **hoven van beroep** (sądy apelacyjne), de **regionale rechtbanken** (sądy okręgowe) en de **districtsrechtbanken** (sądy rejonowe). Deze rechtbanken beslissen onder andere in zaken op het gebied van strafrecht, civiel recht, familie- en jeugdrecht, handelsrecht, arbeidsrecht en wetgeving inzake sociale zekerheid, behalve voor zaken waarvoor de bevoegdheid bij andere gespecialiseerde rechtbanken, zoals militaire rechtbanken, berust.

Gewone rechtbanken houden ook **kadasters** en **hypotheekregisters** bij, alsmede het register van roerende goederen, het nationale gerechtsregister en het nationale strafregister.

Civiele rechtbanken

Er is een afdeling civiele zaken (wydział cywilny) in elk **hof van beroep**, elke **regionale rechtbank** en elke **districtsrechtbank**.

Strafrechtbanken

Er is een afdeling strafzaken (wydział karny) in elk **hof van beroep**, elke **regionale rechtbank** en elke **districtsrechtbank**.

Juridische gegevensbanken

De website van de [Poolse overheid](#) bevat een lijst met gepubliceerde wetten, die teruggaat tot 1918.

De gegevensbank is **gratis** toegankelijk.

Laatste update: 19/07/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Portugal

In dit gedeelte vindt u informatie over de organisatie van de gewone rechtbanken in Portugal.

Organisatie van de gewone rechtbanken

Behalve het Constitutioneel Hof (*Tribunal Constitucional*), dat specifiek bevoegd is voor grondwettelijke aangelegenheden, zijn er in Portugal de volgende categorieën rechterlijke instanties:

het Hooggerechtshof (*Supremo Tribunal de Justiça*) en de gerechten van eerste en tweede aanleg;

het Hooggerechtshof voor bestuurszaken (*Supremo Tribunal Administrativo*) en de andere bestuurs- en fiscale gerechten;

de Rekenkamer (*Tribunal de Contas*).

Er kunnen ook voor maritieme aangelegenheden bevoegde gerechten, scheidsgerechten en vrederechters bestaan.

In de wet zijn de zaken bepaald waarin bovengenoemde rechterlijke instanties afzonderlijk of gezamenlijk een conflictgerecht (*Tribunal dos Conflitos* – een rechterlijke instantie die conflicten van bevoegdheid behandelt) mogen instellen, alsmede de wijze waarop zij dit mogen doen.

Met inachtneming van de bepalingen betreffende militaire gerechten (*tribunais militares*), die in tijden van oorlog kunnen worden opgericht, zijn rechterlijke instanties met exclusieve bevoegdheid om vonnis te wijzen in een bepaalde categorie misdrijven verboden.

Rechterlijke instanties

Hooggerechtshof

Het Hooggerechtshof is het hoogste gerecht in de hiërarchie van rechterlijke instanties, met inachtneming van de bevoegdheid van het Constitutioneel Hof.

Het bestaat uit een civiele, straf- en sociale sector.

Het is gevestigd in Lissabon en is bevoegd op het gehele grondgebied van Portugal.

Het Hooggerechtshof functioneert onder leiding van een president (presiderend rechter), als meervoudige kamer (alle rechters van de verschillende kamers), in gespecialiseerde afdelingen en in sectoren.

Op een aantal wettelijk vastgelegde uitzonderingen na houdt het Hooggerechtshof zich uitsluitend bezig met rechtsvragen.

Hoven van beroep

De hoven van beroep (*tribunais da relação*) zijn doorgaans gerechten van tweede aanleg.

Er zijn momenteel hoven van beroep in Lissabon, Porto, Coimbra, Évora en Guimarães. Deze worden voorgezeten door een president (presiderend rechter), als meervoudige kamer en per sector.

De hoven van beroep hebben een civiele, straf-, sociale, familie- en jeugd-, bedrijfs-, regelgevings- en toezichtssector en een sector voor intellectuele eigendom en mededinging. Of er een sociale, familie- en jeugd-, bedrijfs- regelgevings- en toezichtssector en een sector voor intellectuele eigendom en mededinging is, hangt af van de hoeveelheid werk die moet worden verricht en van de complexiteit daarvan. Deze sectoren worden opgericht in opdracht van de Hoge Raad voor de Magistratuur, op voorstel van de president van het betreffende Hof van beroep.

Rechtbanken van eerste aanleg (*Tribunais judiciais de 1.ª instância*)

De rechtbanken van eerste aanleg zijn in de regel districtsrechtbanken (*tribunais de comarca*). Zij zijn bevoegd in alle zaken die niet aan andere rechterlijke instanties zijn toegewezen. De districtsrechtbanken hebben zowel algemene als gespecialiseerde bevoegdheden.

De districtsrechtbanken zijn onderverdeeld in colleges met gespecialiseerde of algemene bevoegdheden, evenals lokale “satellietcolleges”. De colleges worden vernoemd naar het type procedure dat ze behandelen en de gemeente waarin ze zijn gevestigd.

De volgende colleges met gespecialiseerde bevoegdheden kunnen worden gecreëerd:

centraal civielrechtelijk (*Central civil*);

lokaal civielrechtelijk (*Local civil*);

centraal strafrechtelijk (*Central criminal*);

lokaal strafrechtelijk (*Local criminal*);

lokaal strafrechtelijk kleine overtredingen (*Local de pequena criminalidade*);

strafrechtelijk onderzoek (*Instrução criminal*);

familie en jeugd (*Família e menores*);

arbeid (*Trabalho*);

handel (*Comércio*);

uitvoering (*Execução*).

De rechtbanken van eerste aanleg werken, afhankelijk van de zaak, met alleensprekende rechter, als meervoudige kamer of als meervoudige kamer met een jury. Iedere districtsrechtbank heeft een president met vertegenwoordigings- en leidinggevende bevoegdheid, het beheer van zaken en administratief en functioneel beheer.

Wanneer er meer dan vijf rechters zijn binnen één rechtbank of college, kan de presiderend rechter, nadat hij de andere rechters heeft gehoord, met toestemming van de betreffende rechter een rechter-coördinator (*magistrado judicial coordenador*) voor een of meerdere van de colleges voordragen aan de Hoge Raad voor de Magistratuur. Onder leiding van de presiderend rechter voert de rechter-coördinator de door die rechter aan hem toegewezen taken uit, met inachtneming van het recht op verwijzing van de zaak naar een hogere rechterlijke instantie (*avocação*). Ook moet hij, op verzoek van de presiderend rechter, verslag uitbrengen van zijn werkzaamheden.

Bestuurs- en fiscale gerechten

De bestuurs- en fiscale gerechten zijn bevoegd voor vorderingen en beroepen in verband met geschillen naar aanleiding van bestuurs- of belastingzaken. Dit zijn de bestuurs- en fiscale gerechten:

het Hooggerechtshof voor bestuurszaken;

de centrale bestuursgerechten;

de districtsbestuursgerechten;

de fiscale gerechten.

Het Hooggerechtshof voor bestuurszaken

Het Hooggerechtshof voor bestuurszaken is het hoogste gerecht in de hiërarchie van bestuurs- en fiscale gerechten, met inachtneming van de bevoegdheid van het Constitutioneel Hof.

Het is gevestigd in Lissabon en is bevoegd op het gehele grondgebied van Portugal.

Het Hooggerechtshof voor bestuurszaken bestaat uit een sector voor bestuurlijke geschillen en een sector voor fiscale geschillen. De belangrijkste verantwoordelijkheid is het behandelen van beroepen tegen vonnissen van de centrale bestuursgerichten.

Het Hooggerechtshof voor bestuurszaken staat onder leiding van een president (presiderend rechter), bijgestaan door drie vicepresidenten.

Afhankelijk van de zaak treedt het hof op als meervoudige kamer, als meervoudige kamer voor elke sector, of per sector. De meervoudige kamer en de meervoudige kamer per sector behandelen uitsluitend rechtsvragen.

Centrale bestuursgerichten

De centrale bestuursgerichten zijn gewoonlijk gerichten van tweede aanleg in de bestuurlijke rechtspraak. Momenteel zijn er twee centrale bestuursgerichten (Noord en Zuid).

Hun hoofdtaak is om beroepen te behandelen tegen vonnissen van bestuursgerichten en fiscale gerichten op districtsniveau.

Ieder gerecht bestaat uit een sector voor bestuurlijke geschillen en een sector voor fiscale geschillen.

De centrale bestuursgerichten staan onder leiding van een president (presiderend rechter), bijgestaan door twee vicepresidenten.

De centrale bestuursgerichten doen feitelijk onderzoek en behandelen rechtsvragen.

Bestuursgerichten en fiscale gerichten op districtsniveau

Dit zijn gerichten van eerste aanleg, met als hoofdtaak het behandelen van geschillen over bestuurs- en fiscale aangelegenheden. Zij kunnen autonoom optreden als bestuursgerecht of fiscaal gerecht op districtsniveau, of gezamenlijk als bestuurs- en fiscaal gerecht.

Deze gerichten staan onder leiding van een president, die voor vijf jaar wordt aangesteld door CSTAF (*Conselho Superior dos Tribunais Administrativos e Fiscais* – Hoge Raad voor fiscale en bestuursgerichten).

Deze gerichten worden gewoonlijk voorgezeten door één rechter, maar volgens de wet kunnen er in bepaalde gevallen andere regelingen gelden.

Vrederechters

De behandeling door vrederechters (*julgados de paz*) vormt een alternatief voor het beslechten van geschillen die uitsluitend civielrechtelijk van aard zijn, in zaken die verband houden met kleine geldbedragen en niet met familie-, erf- of arbeidsrecht.

Op grond van de huidige versie van Wet nr. 78/2011 van 13 juli 2011 zijn vrederechters bevoegd om uitspraak te doen over vorderingen waarvan de waarde de bevoegdheid van de gerichten van eerste aanleg niet overstijgt (15 000 EUR).

Op grond van artikel 9 van dezelfde wet zijn vrederechters bevoegd voor:

vorderingen om naleving van verplichtingen af te dwingen, met uitzondering van vorderingen in verband met naleving van financiële overeenkomsten betreffende natrekking;

vorderingen voor de afgifte van roerende zaken;

vorderingen die voortkomen uit de rechten en plichten van mede-eigenaren van onroerende zaken, wanneer arbitrage op grond van de algemene vergadering niet verplicht is bij de beslechting van geschillen tussen mede-eigenaren of tussen de eigenaren en de beheerder;

vorderingen voor de beslechting van geschillen tussen de eigenaren van gebouwen met betrekking tot tijdelijke gedwongen doorgang, natuurlijke waterafvoer, werkzaamheden ter bescherming tegen overstroming, het delen van afvoerleidingen, buizen en heggen; openingen van ramen, deuren, veranda's en soortgelijke constructies; dakafwatering, het planten van bomen en struiken, scheidingswanden binnen en buiten;

vorderingen voor het terugvorderen van eigendom, bezitsvorderingen, vorderingen in verband met verkrijgende verjaring, verwerving en verdeling (van gemeenschappelijke activa);

vorderingen in verband met het recht om onroerende zaken in gezamenlijk eigendom te gebruiken en te beheren, of met oppervlakterechten, vruchtgebruik, gebruiks- en bewoningsrecht, en het zakelijke recht van timesharingovereenkomsten;

vorderingen in verband met huur van onroerende zaken, met uitzondering van uitzettingen;

vorderingen in verband met civielrechtelijke aansprakelijkheid, zowel contractueel als niet-contractueel;

vorderingen in verband met het niet naleven van overeenkomsten, met uitzondering van arbeids- en pachtovereenkomsten;

vorderingen in verband met de algemene waarborging van verplichtingen.

Vrederechters zijn ook bevoegd om verzoeken om civielrechtelijke schadeloosstelling te behandelen, als er geen aanklacht is ingediend of deze is ingetrokken en de zaak verband houdt met:

lichamelijk letsel;

lichamelijk letsel door nalatigheid;

laster;

smaad;

diefstal;

schade;

beschadiging van monumenten;

fraude om voedsel, drank of diensten te verkrijgen.

Overeenkomstig artikel 16 biedt elke vrederechter een bemiddelingsdienst aan voor wie daaraan behoefte heeft als alternatieve methode om geschillen te beslechten. Het doel van deze dienst is het aanmoedigen van vroegtijdige beslechting van geschillen door middel van een schikking tussen de partijen. De dienst is bevoegd voor bemiddeling bij geschillen die daarvoor in aanmerking komen, ook wanneer deze niet onder de bevoegdheid van de vrederechters vallen.

Laatste update: 29/01/2024

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Roemenië

Op deze pagina vindt u informatie over de gewone rechtbanken in Roemenië.

Inleiding tot het Roemeense rechtsstelsel

Het rechtsstelsel in Roemenië heeft de volgende structuur:

Rechtbanken en parketten

Niveau 1

Districtsrechtbanken (176)

Parketten

Niveau 2

Rechtbanken (42)

Speciale rechtbanken (3)

Rechtbank voor Jeugd- en Familiezaken (1)

Parketten

Niveau 3

Gerechtshoven (15)

Parketten

Niveau 4

Hof van Cassatie

Parket

Het rechtsstelsel in Roemenië omvat het Hof van Cassatie en de overige rechtbanken.

Rechtbanken

Hof van Cassatie

Als de hoogste rechter in Roemenië is het Hof van Cassatie de enige rechterlijke instantie die bevoegd is om een **eenvormige uitleg en toepassing van het recht door de overige rechtbanken te waarborgen. De voornaamste procedure die hiervoor wordt gebruikt, is de toetsing in het belang der wet.**

Het Hof van Cassatie heeft vier secties, die elk hun eigen bevoegdheden hebben:

Civiele Sectie I;

Civiele Sectie II;

Strafsectie;

Sectie Bestuurs- en Belastinggeschillen.

De vier colleges bestaande uit vijf rechters, de secties in gezamenlijke zitting, het college voor toetsing in het belang der wet en het college voor de duiding van juridische kwesties zijn andere onderdelen van het hooggerechtshof, met eigen bevoegdheden.

De **Civiele Sectie I, de Civiele Sectie II en de Sectie Bestuurs- en Belastinggeschillen** van het Hof van Cassatie nemen kennis van verzoeken tot toetsing van vonnissen van gerechtshoven en andere gerechtelijke beslissingen zoals wettelijk bepaald, alsook van verzoeken tot toetsing van niet-definitieve vonnissen of gerechtelijke handelingen van allerlei aard waartegen geen andere rechtsmiddelen openstaan, in gevallen waarin de gerechtelijke procedure bij het gerechtshof is onderbroken.

De Strafsectie van het Hof van Cassatie neemt kennis:

in eerste aanleg, van de zaken en verzoeken die rechtens worden voorgelegd aan het Hof van Cassatie in die gevallen waarin het hof in eerste aanleg bevoegd is.

De Strafsectie van het Hof van Cassatie neemt, als rechter in eerste aanleg, kennis van zaken betreffende hoogverraad, strafbare feiten begaan door senatoren, afgevaardigden en Roemeense leden van het Europees Parlement, door leden van de regering, door rechters van het Grondwettelijk Hof, door leden van de Hoge Raad voor de Magistratuur, door rechters van het Hof van Cassatie en door officieren van justitie van het parket behorend bij het Hof van Cassatie;

van verzoeken tot toetsing van strafvonnissen die in eerste aanleg zijn gewezen door een gerechtshof of het militair gerechtshof;

van verzoeken tot toetsing van strafvonnissen die in eerste aanleg zijn gewezen door een gerechtshof, het militair gerechtshof of de Strafsectie van het Hof van Cassatie;

van verzoeken tot toetsing van niet-definitieve vonnissen of gerechtelijke handelingen van allerlei aard waartegen geen andere rechtsmiddelen openstaan, in gevallen waarin de gerechtelijke procedure bij het gerechtshof is onderbroken;

van beroepen tegen definitieve strafvonnissen, zoals wettelijk bepaald;

van verzoeken om een voorlopige uitspraak voor de duiding van juridische kwesties;

van jurisdictiegeschillen tussen de gewone hogere rechtbank en rechtbanken die de jurisdictie van deze rechtbank betwisten;

van verzoeken om verwijzing, van het op zich bevoegde gerechtshof naar een ander gerechtshof;

van andere bij wet bepaalde zaken.

De colleges van vijf rechters

Op grond van artikel 24 van Wet nr. 304/2004 (opnieuw bekendgemaakt, als daarna gewijzigd en aangevuld) nemen de colleges van vijf rechters kennis van verzoeken tot toetsing van vonnissen die in eerste aanleg zijn gewezen door de Strafsectie van het Hof van Cassatie, beroepen tegen de vonnissen die na de eerste toelating in hoger beroep zijn gewezen door de colleges van vijf rechters, verzoeken tot toetsing van conclusies die in eerste aanleg zijn gegeven door de Strafsectie van het Hof van Cassatie, tuchtzaken uit hoofde van de wet en andere zaken die naar de colleges zijn verwezen en volgens de wet onder hun bevoegdheid vallen, en verzoeken tot toetsing van vonnissen tot afwijzing van verwijzingen naar het Grondwettelijk Hof die door andere colleges van vijf rechters zijn gewezen. Overeenkomstig artikel 51, lid 3, van Wet nr. 317/2004 (opnieuw bekendgemaakt) nemen de colleges van vijf rechters kennis van verzoeken tot toetsing van de uitspraken van de Hoge Raad voor de Magistratuur in tuchtzaken.

Het Hof van Cassatie komt in de volgende gevallen bijeen in **gezamenlijke zitting**:

behandeling van verwijzingen in verband met veranderingen in de jurisprudentie van het Hof van Cassatie;

verwijzing naar het Grondwettelijk Hof ter vaststelling van de grondwettigheid van wetten voordat zij worden afgekondigd.

Gerechtshof

In Roemenië worden **de gerechtshoven** voorgezeten door een voorzitter, die kan worden bijgestaan door één of twee vicevoorzitters.

De gerechtshoven beschikken over gespecialiseerde secties of colleges voor:

civiele zaken;

strafzaken;

jeugd- en familiezaken;

zaken betreffende bestuurlijke of belastinggeschillen;

zaken betreffende arbeidsgeschillen en de sociale zekerheid, bedrijven, het Handelsregister, faillissementen, oneerlijke mededinging en overige zaken; en

zaken betreffende de zee- en binnenvaart.

De 15 gerechtshoven hebben rechtspersoonlijkheid en ieder van hen heeft bevoegdheid ten aanzien van het rechtsgebied van verschillende rechtbanken (circa 3).

In civiele zaken nemen de gerechtshoven kennis van de volgende zaken:

als **rechtbank in eerste aanleg** nemen zij kennis van verzoeken betreffende bestuurlijke en belastinggeschillen, overeenkomstig speciale wettelijke voorschriften;

als **beroepsinstantie** nemen zij kennis van beroepen tegen vonnissen die in eerste aanleg zijn gewezen door rechtbanken;

als **toetsingsinstantie** nemen zij kennis van verzoeken tot toetsing van vonnissen die in hoger beroep door rechtbanken zijn gewezen en in eerste aanleg door rechtbanken gewezen vonnissen waartegen volgens de wet geen rechtsmiddelen openstaan, en verzoeken in andere uitdrukkelijk bij wet bepaalde gevallen.

In strafzaken nemen de gerechtshoven kennis van de volgende zaken:

Als rechtbank van eerste aanleg:

de in de artikelen 394-397, 399-412 en 438-445 van het Wetboek van Strafrecht genoemde strafbare feiten;

strafbare feiten die verband houden met de nationale veiligheid van Roemenië, zoals bepaald in speciale wetten;

strafbare feiten begaan door rechters van een districtsrechtbank of een rechtbank, en door officieren van justitie van de parketten behorend bij deze rechtbanken;

strafbare feiten begaan door advocaten, notarissen, gerechtsambtenaren of leden van de Algemene Rekenkamer, en externe auditoren van de overheid;

strafbare feiten begaan door de leiders van wettelijk erkende religieuze genootschappen of andere vooraanstaande religieuze personen, die ten minste de rang van bisschop of een vergelijkbare rang hebben;

strafbare feiten begaan door assistent-magistraten van het Hof van Cassatie, rechters van een gerechtshof of het militair gerechtshof, of door officieren van justitie van de parketten behorend bij deze rechtbanken;

strafbare feiten begaan door leden van de Algemene Rekenkamer, de voorzitter van de Wetgevende Raad, de Ombudsman, diens plaatsvervangers en door quaestoren;

verzoeken om verwijzing naar een ander gerecht, zoals wettelijk bepaald.

Als **beroepsinstantie** nemen zij kennis van beroepen tegen strafvonnissen die in eerste aanleg zijn gewezen door districtsrechtbanken en rechtbanken.

De gerechtshoven zijn ook bevoegd in **jurisdictiegeschillen** tussen rechtbanken, tussen districtsrechtbanken en rechtbanken in hun rechtsgebied, en tussen districtsrechtbanken in de rechtsgebieden van verschillende rechtbanken die zich in het rechtsgebied van het gerechtshof bevinden.

De gerechtshoven kunnen ook kennis nemen van verzoeken tot **uitlevering** of overbrenging naar het buitenland van veroordeelde personen.

Rechtbanken

De **42 landelijke rechtbanken** hebben rechtspersoonlijkheid en zijn ingedeeld naar gewest. Het rechtsgebied van iedere rechtbank omvat alle districtsrechtbanken die in het betreffende gewest zijn gevestigd.

De rechtbanken hebben gespecialiseerde secties of colleges voor:

civiele zaken;

strafzaken;

jeugd- en familiezaken;

zaken betreffende bestuurlijke of belastinggeschillen;

zaken betreffende arbeidsgeschillen en de sociale zekerheid, bedrijven, het Handelsregister, faillissementen, oneerlijke mededinging en overige zaken; en zaken betreffende de zee- en binnenvaart.

In civiele zaken nemen de rechtbanken kennis van de volgende zaken:

Als **rechtbank van eerste aanleg** nemen de rechtbanken kennis van alle verzoeken die volgens de wet niet behoren tot de rechtsmacht van de overige rechterlijke instanties.

Als **beroepsinstantie** nemen zij kennis van beroepen tegen vonnissen die in eerste aanleg zijn gewezen door districtsrechtbanken.

Als **toetsingsinstantie** nemen zij kennis van verzoeken tot toetsing van door districtsrechtbanken gewezen vonnissen waartegen volgens de wet geen rechtsmiddelen openstaan, en verzoeken in andere uitdrukkelijk bij wet bepaalde gevallen.

In strafzaken nemen de rechtbanken kennis van de volgende zaken:

Als **rechtbank van eerste aanleg**:

strafbare feiten gericht tegen het leven, de lichamelijke integriteit of de gezondheid, strafbare feiten gericht tegen de persoonlijke vrijheid, strafbare feiten betreffende ernstige vernietiging van eigendommen, strafbare feiten met zeer ernstige gevolgen, strafbare feiten betreffende migrantenhandel, marteling, corruptie en dienstverlening, openbaarmaking van staatsgeheimen, openbaarmaking van inlichtingen van diensten of van geheimen van andere dan staatsorganen, onrechtmatige verschaffing van middelen, onrechtmatig gebruik van middelen, niet-naleving van de regelingen betreffende nucleaire of andere radioactieve stoffen, niet-naleving van de regelingen betreffende explosieven, het overdragen van het verworven immuundeficiëntiesyndroom, strafbare feiten gericht tegen de veiligheid en integriteit van informatiesystemen en data, oprichting van een georganiseerde-misdaadgroep;

pogingen tot misdrijf die leiden tot de dood van het slachtoffer;

strafbare feiten waartegen vervolging is ingesteld door het Directoraat voor onderzoek naar georganiseerde misdaad en terrorisme (*Directia de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată*) of het Nationale Directoraat voor corruptiebestrijding, tenzij deze feiten volgens de wet onder de bevoegdheid van hogere rechtbanken vallen;

strafbare feiten betreffende het witwassen van geld en belastingontduiking krachtens artikel 9 van Wet nr. 241/2005 inzake het voorkomen en bestrijden van belastingontduiking, zoals later gewijzigd;

overige strafbare feiten die volgens de wet tot hun rechtsmacht behoren.

De rechtbanken doen uitspraak in jurisdictiegeschillen tussen districtsrechtbanken in hun rechtsgebied, en beslissen over verzoeken tot toetsing van vonnissen die door districtsrechtbanken zijn gewezen in de bij wet bepaalde gevallen.

Districtsrechtbanken

Districtsrechtbanken hebben geen rechtspersoonlijkheid en zijn gevestigd in gewesten en in Boekarest.

In civiele zaken nemen districtsrechtbanken hoofdzakelijk kennis van de volgende zaken:

verzoeken die volgens het Burgerlijk Wetboek behoren tot de rechtsmacht van de rechtbank voor voogdij- en familiezaken, met uitzondering van gevallen waarin de wet uitdrukkelijk anders bepaalt;

verzoeken met betrekking tot akten van de burgerlijke stand, overeenkomstig de wet;

verzoeken met betrekking tot het beheer van gebouwen met meerdere verdiepingen, appartementen of ruimten die het exclusieve eigendom zijn van verschillende personen, of met betrekking tot de rechtsbetrekkingen die verenigingen van huiseigenaren zijn aangegaan met andere natuurlijke of rechtspersonen, voor zover van toepassing;

verzoeken om uitzetting;

verzoeken met betrekking tot gedeelde muren of sloten, de afstand tussen gebouwen of landbouwterreinen, het recht van overpad en alle andere wettelijk voorziene lasten en beperkingen die gevolgen hebben voor eigendomsrechten, zoals overeengekomen door partijen of vastgesteld door de rechtbank;

verzoeken met betrekking tot veranderingen in grenzen of de bepaling van grenzen;

verzoeken met betrekking tot de bescherming van bezittingen;

verzoeken met betrekking tot verplichtingen tot het verrichten of nalaten van handelingen die niet in geld kunnen worden uitgedrukt, ongeacht of deze gebaseerd zijn op een overeenkomst, met uitzondering van die gevallen die volgens de wet tot de rechtsmacht van een andere rechterlijke instantie behoren; verzoeken om een gerechtelijke overlijdensverklaring; verzoeken tot gerechtelijke verdeling, ongeacht de betreffende waarde; verzoeken in erfrechtelijke zaken, ongeacht de betreffende waarde; verzoeken tot verjaringsverkrijging, ongeacht de betreffende waarde; verzoeken in grondeigendomszaken, uitgezonderd die welke op grond van een speciale wet onder de bevoegdheid van andere rechtbanken vallen; alle overige verzoeken die in geld kunnen worden uitgedrukt, tot en met een waarde van 200 000 RON, ongeacht of de partijen een beroepsmatige status hebben.

Daarnaast nemen de districtsrechtbanken kennis van beroepen ingesteld tegen de besluiten van lokale overheidsinstanties met lokale jurisdictie en van andere organen met dergelijke jurisdictie, in de bij wet bepaalde gevallen, en van andere verzoeken die volgens de wet onder hun bevoegdheid vallen.

In strafzaken nemen districtsrechtbanken kennis van de volgende zaken:

In het algemeen van alle soorten strafbare feiten, met uitzonderingen van degene die volgens de wet in eerste aanleg moeten worden behandeld door een rechtbank, gerechtshof of het Hof van Cassatie.

Geldige informatie over deze rechtbanken is beschikbaar op [het portaal van de Roemeense rechterlijke macht, dat wordt beheerd door het Roemeense ministerie van Justitie](#).

Juridische gegevensbanken

De volgende juridische databanken zijn online toegankelijk:

het Hof van Cassatie publiceert zijn jurisprudentie op zijn eigen [website](#);

de rechtbanken publiceren samenvattingen van hun vonnissen op het portaal van de rechterlijke macht. Zie bijvoorbeeld de [samenvattingen van de vonnissen van het gerechtshof Boekarest](#);

de juridische databank die eigendom is van en beheerd wordt door de **Roemeense Wetgevende Raad**; [Bevoegdheid van rechtbanken - Roemenië](#).

Laatste update: 16/04/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Slovenië

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gewone rechtbanken in Slovenië.

Gewone rechtbanken

Overeenkomstig artikel 98 van de wet op de rechterlijke organisatie heeft Slovenië de volgende rechtbanken:

plaatselijke rechtbanken (*okrajna sodišča*),

arrondissementsrechtbanken (*okrožna sodišča*),

gerechtshoven (*višja sodišča*),

het Hooggerechtshof van de Republiek Slovenië (*Vrhovno sodišče*) (hierna het "Hooggerechtshof" genoemd).

Bevoegdheden van de plaatselijke rechtbanken

Overeenkomstig artikel 99 van de wet op de rechterlijke organisatie zijn de plaatselijke rechtbanken in Slovenië bevoegd voor het behandelen van de hieronder vermelde zaken.

Strafzaken

In eerste aanleg oordelen over strafbare feiten waarop een boete of een gevangenisstraf van maximaal drie jaar staat, behalve wanneer het gaat om laster door de pers, via radio, televisie of andere publieke informatiemiddelen.

De hierboven omschreven strafbare feiten onderzoeken.

Andere bij wet bepaalde zaken behandelen.

Civiele zaken

Oordelen of uitspraak doen in eerste aanleg:

in civiele zaken conform het wetboek van burgerlijke rechtsvordering;

bij nalatenschappen en in andere niet-contentieuze zaken, tenzij bij wet anders is bepaald, en in zaken met betrekking tot het kadaster;

in zaken met betrekking tot de tenuitvoerlegging en het zeker stellen van vorderingen, tenzij bij wet anders is bepaald.

Andere zaken

Oordelen of uitspraak doen in andere zaken, indien dit bij wet is bepaald.

Rechtsbijstand

Het behandelen van rechtsbijstandszaken wanneer andere rechtbanken niet wettelijk bevoegd zijn, en het behandelen van internationale rechtsbijstand in het geval van minder ernstige strafbare feiten.

Bevoegdheden van de arrondissementsrechtbanken

Overeenkomstig artikel 101 van de wet op de rechterlijke organisatie zijn de arrondissementsrechtbanken in Slovenië bevoegd voor het behandelen van de hieronder vermelde zaken.

Strafzaken

In eerste aanleg oordelen over strafbare feiten die niet onder de bevoegdheid van de plaatselijke rechtbanken vallen.

Onderzoek/onderzoeksactiviteiten verrichten met betrekking tot de in punt 1 hierboven omschreven strafbare feiten.

Prejudiciële procedures voeren en in eerste aanleg oordelen over strafbare feiten die door minderjarigen zijn gepleegd.

In eerste aanleg uitspraak doen over de uitvoering van een strafvonnis dat door een buitenlandse rechtbank is gewezen.

De uit de punten 1, 3 en 4 hierboven voortvloeiende strafvonnissen uitvoeren en de strafvonnissen van plaatselijke rechtbanken uitvoeren.

Uitspraak doen over de toewijzing van inbreuk te maken op de mensenrechten en de fundamentele vrijheden.

Beslissingen nemen in een kamer van vooronderzoek (ook in strafzaken die onder de bevoegdheid van de plaatselijke rechtbanken vallen).

Andere bij wet bepaalde zaken behandelen.

Toezicht uitoefenen met betrekking tot de rechtmatige en correcte behandeling van veroordeelden en toezicht houden op gedetineerden.

Gespecialiseerde afdelingen van de (arrondissements)rechtbanken zijn verantwoordelijk voor het afhandelen van de in de punten 1, 2, 3, 6, 7 en 8 vermelde taken in meer complexe zaken die betrekking hebben op georganiseerde en economische criminaliteit, terrorisme, corruptie en andere dergelijke criminele activiteiten.

Civiele zaken

Oordelen of uitspraak doen in eerste aanleg:

in civiele zaken overeenkomstig het wetboek van burgerlijke rechtsvordering;

inzake de erkenning van uitspraken van buitenlandse rechtbanken;

in zaken waarbij er sprake is van een dwangakkoord, faillissement en liquidatie wanneer deze binnen de bevoegdheid van de rechtbank vallen, en in daarmee verband houdende geschillen;

over geschillen betreffende intellectuele eigendomsrechten;

over voorstellen voor het uitvaardigen van voorlopige maatregelen die vóór het begin van een geding zijn ingediend en waarover de rechtbank zal beslissen overeenkomstig de regels inzake economische geschillen, over zaken waarvoor arbitrage is overeengekomen en over verzoeken om voorlopige maatregelen inzake intellectuele eigendom;

in niet-contentieuze procedures wanneer dit bij wet is bepaald.

Andere zaken

Het handelsregister bijhouden.

Oordelen of uitspraak doen in andere zaken, indien dit bij wet is bepaald.

Zaken behandelen die betrekking hebben op rechtsbijstand in civiele, strafrechtelijke en andere zaken.

Zaken behandelen die betrekking hebben op internationale rechtsbijstand.

Bevoegdheden van de gerechtshoven

Overeenkomstig artikel 104 van de wet op de rechterlijke organisatie zijn de gerechtshoven bevoegd voor het behandelen van de hieronder vermelde zaken.

Beoordelen of uitspraak doen in tweede aanleg in beroepszaken tegen beslissingen van plaatselijke en arrondissementsrechtbanken in hun rechtsgebied.

Uitspraak doen over rechtsbevoegdheidsgeschillen tussen plaatselijke en arrondissementsrechtbanken in hun rechtsgebied, en over de overdracht van rechtsbevoegdheden aan een andere plaatselijke of arrondissementsrechtbank in hun rechtsgebied.

Andere bij wet bepaalde zaken behandelen.

Juridische gegevensbanken

Naam en URL van de gegevensbank

 [Sodstvo Republike Slovenije \(rechtbanken van de Republiek Slovenië\)](#)

Is toegang tot de gegevensbank kosteloos?

Ja, de toegang tot de gegevensbank is **kosteloos**.

Korte beschrijving van de inhoud

Via [Sodstvo Republike Slovenije \(rechtbanken van de Republiek Slovenië\)](#) krijgt u toegang tot verschillende gegevensbanken, zoals:

het rechtstelsel van de Republiek Slovenië;

de gerechtelijke administratie;

openbare registers (kadaster, gerechtelijk register).

Links

 [Lijst van rechtbanken](#)

Laatste update: 16/04/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Slowakije

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gewone rechtbanken in Slowakije.

Gewone rechtbanken – inleiding

De rechterlijke macht in de Slowaakse Republiek wordt uitgeoefend door onafhankelijke en onpartijdige rechtbanken. Op alle niveaus is er een strikte scheiding tussen justitie en andere nationale autoriteiten.

Juridische gegevensbanken

Gegevensbank van het Slowaakse ministerie van Justitie [Slov-Lex](#)

Het wetgevings- en informatieproject van het Slowaakse ministerie van Justitie “Slov-Lex” is gebaseerd op twee onderling verbonden informatiesystemen:

eZbierka (in de Engelstalige versie van de website “e-Collection” genoemd) – een informatiesysteem waarin bindende geconsolideerde elektronische versies van wetgevingsteksten en andere normen worden aangeboden aan degenen aan wie de wet gericht is;

eLegislativa (in de Engelstalige versie “e-Legislation”) – een procesmanagement-informatiesysteem voor alle stadia van het wetgevingsproces, dat is uitgerust met geavanceerde redactiehulpmiddelen voor wetgevers.

Voordelen voor doelgroepen

Het fundamentele rechtsbeginsel dat alle mensen bekend zijn met de geldende en vigerende wet en op de hoogte zijn van hun rechten en plichten is in de praktijk steeds moeilijker vol te houden, nu het wetgevingscorpus almaar groter en complexer wordt. Het project Slov-Lex zal de toepassing van dit beginsel bevorderen door eenieder te verzekeren van effectieve toegang tot de geldende wetgeving:

burgers – zullen met name voordeel hebben van de afdeling e-Collection van het project in de vorm van een formeel en substantieel verbeterde toegang tot de vigerende wetgeving, zonder dat hier kosten aan zijn verbonden, en een grotere bekendheid van nieuwe wetgeving;

rechtsbeoefenaren – krijgen een continue toegang tot de vigerende wetgeving en de mogelijkheid om op de hoogte te worden gebracht van nieuwe Slowaakse en EU-wetgeving, zowel in het algemeen als specifiek als het gaat om wetgeving die van toepassing is op hun specialismen;

ondernemers – krijgen eveneens kosteloos een continue toegang tot de vigerende wetgeving en de mogelijkheid om op de hoogte te worden gebracht van nieuwe Slowaakse en EU-wetgeving, zowel in het algemeen als specifiek van wetgeving die van toepassing is op hun vakgebied; een beter regelgevingsklimaat zal leiden tot gunstigere omstandigheden voor ondernemerschap en minder administratieve bedrijfslasten;

lokale en regionale instanties – krijgen een continue toegang tot de vigerende wetgeving, terwijl tegelijkertijd hun administratieve lasten (de administratief omslachtige en kostbare verplichting om op werkdagen toegang tot het staatsblad te bieden, die gepaard gaat met een abonnement op en het bewaren van een papieren exemplaar van het staatsblad) zullen worden verminderd, doordat de omslachtige verplichting om op werkdagen te zorgen voor begeleide toegang tot het staatsblad, vervalft;

overheden – het project zal enerzijds kosteloos een continue toegang verschaffen tot bronnen van de vigerende wetgeving en anderzijds de administratieve lasten en daarmee de financiële kosten van het wetgevingsproces verminderen; de uitvoering van taken op het gebied van wetgeving en de toepassing van het EU-recht kunnen worden verbeterd;

justitiële autoriteiten – krijgen een continue en snelle toegang tot de op elk moment in het verleden vigerende wetgeving en de mogelijkheid om in gerechtelijke beslissingen te verwijzen naar de wetgeving die op een bepaald moment van kracht was, waardoor routineuze werkzaamheden ten minste voor een deel kunnen worden weggenomen en rechters en rechtbankpersoneel efficiënter kunnen werken;

wetgevingsorganen – zullen gebruik kunnen maken van een efficiënt hulpmiddel voor het opstellen van wetgeving en het beheren van het wetgevingsproces, wat hen deels van de rompslomp zal ontlasten, zodat zij zich beter kunnen richten op de inhoud van voorstellen die in behandeling zijn.

De organisatie van gewone rechtbanken

Het stelsel van rechtbanken van Slowakije

De Slowaakse rechterlijke macht omvat:

districtsrechtbanken (54),
regionale rechtbanken (8),
de Speciale Strafrechtbank,
het Hooggerechtshof van de Slowaakse Republiek.

Bevoegdheid van rechtbanken

Districtsrechtbanken

Districtsrechtbanken behandelen civiele en strafzaken in eerste aanleg, tenzij de wetgeving inzake rechtsprocedures anders voorschrijft. Zij behandelen ook verkiezingszaken, wanneer dit in de desbetreffende wetgeving is voorgeschreven.

Regionale rechtbanken

Regionale rechtbanken behandelen in tweede aanleg civiele en strafzaken die in eerste aanleg door districtsrechtbanken zijn behandeld. De civiele en strafzaken waarin regionale rechtbanken als rechtbank van eerste aanleg optreden, zijn gespecificeerd in de procedureregels. Regionale rechtbanken behandelen in eerste aanleg bestuursrechtelijke zaken, tenzij anders bepaald door specifieke wetgeving. Zij behandelen ook andere zaken wanneer specifieke wetgeving dit voorschrijft (Wet nr. 166/2003 inzake bescherming van de persoonlijke levenssfeer tegen ongeoorloofd gebruik van informatietechnologie en tot wijziging van bepaalde andere wetten).

De Speciale Strafrechtbank

De Speciale Strafrechtbank behandelt strafzaken en andere zaken, zoals bepaald in de regels voor gerechtelijke procedures.

Het Hooggerechtshof

Het Hooggerechtshof is bevoegd in:

gewone beroepen tegen beslissingen van regionale rechtbanken en de Speciale Strafrechtbank, wanneer de regels voor gerechtelijke procedures dit voorschrijven;

buitengewone beroepen tegen beslissingen van districtsrechtbanken, regionale rechtbanken, de Speciale Strafrechtbank en het Hooggerechtshof, wanneer de regels voor gerechtelijke procedures dit voorschrijven;

jurisdictiegeschillen tussen rechtbanken en organen van de centrale overheid;

de verwijzing van een zaak naar een andere rechtbank dan de bevoegde rechtbank, wanneer de regels voor gerechtelijke procedures dit voorschrijven;

andere zaken, wanneer een wet of internationaal verdrag dit voorschrijft.

Het Hooggerechtshof **toetst beslissingen van rechtbanken** in gevallen waarin een eindbeslissing is gegeven.

Het Hooggerechtshof ziet toe op de **eenduidige uitleg en consistente toepassing van wetten** en andere handelingen van algemene strekking: via zijn eigen besluitvorming;

door opinies te geven met als doel tot een eenduidige uitleg van wetten en andere handelingen van algemene strekking te komen;

door belangwekkende gerechtelijke eindbeslissingen te publiceren in de verslagen met opinies van het Hooggerechtshof en beslissingen van de rechtbanken van de Republiek Slowakije.

Verwante links

 [Ministerie van Justitie](#)

Laatste update: 27/02/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Finland

Op deze pagina vindt u informatie over de algemene en administratieve rechtbanken in Finland.

Algemene en administratieve rechtbanken – inleiding

De Finse rechtbanken zijn onderverdeeld in **algemene rechtbanken**, die straf- en civiele zaken behandelen, **administratieve rechtbanken**, die gerechtelijk toezicht houden op bestuursrechtelijke handelingen, en bepaalde **speciale rechtbanken**.

"Algemene rechtbanken" verwijst naar rechtbanken met algemene bevoegdheid. Anders gezegd, zij behandelen rechtsgeschillen die niet onder de bevoegdheid van andere rechtbanken vallen. Bij de Finse algemene rechtbanken gaat het om:

twintig **districtsrechtbanken** (*käräjäoikeudet/tingsrätterna*);

vijf **gerechtshoven** (*hovioikeudet/hovrätterna*), en

het hoogste gerechtshof (*korkein oikeus/högsta domstolen*).

Administratieve rechtbanken zijn de algemene administratieve rechtbanken (*hallinto-oikeudet/förvaltningsdomstolarna*) in Finland.

De algemene administratieve rechtbanken zijn onderverdeeld in het hoogste administratieve gerechtshof (*korkein hallinto-oikeus/högsta förvaltningsdomstolen*) en regionale administratieve rechtbanken. Er zijn zes regionale administratieve rechtbanken in Finland: de administratieve rechtbanken van Helsinki, Hämeenlinna, Oost-Finland, Noord-Finland, Turku en Vaasa. Daarnaast heeft Åland een eigen administratieve rechtbank.

Het hoogste administratieve gerechtshof is **het gerecht van laatste aanleg in administratieve zaken**.

Districtsrechtbanken

De **districtsrechtbanken** fungeren als rechtbanken van eerste aanleg. Zij behandelen straf- en civiele zaken en bepaalde verzoekschriftprocedures, zoals echtscheidingen. Momenteel zijn er twintig districtsrechtbanken in Finland. Zowel qua personeel als qua werklast variëren ze sterk in omvang. De districtsrechtbanken behandelen jaarlijks zo'n 550 000 zaken (80 000 strafzaken, 420 000 civiele zaken en 50 000 verzoekschriftprocedures). Bij deze rechtbanken werken in totaal ongeveer 1 900 mensen.

De bepalingen en regelingen betreffende de werking en de administratie van districtsrechtbanken zijn vervat in de **Wet 673/2016 inzake de rechtbanken (tuomioistuinelaki/domstolslag)**, alsmede in het reglement van orde van de districtsrechtbanken. Overeenkomstig de wet is de hoofdrechter van een rechtbank van eerste aanleg ook het administratieve hoofd ervan.

Van een districtsrechtbank maken ook lekenrechters deel uit, die meebeslissen in ernstiger strafzaken en zaken betreffende land- en grondrechten. Deze lekenrechters worden benoemd door de gemeenteraden. Het ministerie van Justitie bevestigt het aantal lekenrechters dat door elke gemeenteraad moet worden gekozen. De lekenrechters ontvangen een vergoeding van de staat.

Procedure in de districtsrechtbanken

Een **civiele procedure** in een districtsrechtbank heeft twee fasen: de **voorbereiding** en de **hoofdzitting**. De voorbereiding vangt aan met schriftelijke verklaringen van de partijen. Zaken betreffende niet-betwiste vorderingen worden vaak al in deze fase geregeld. De mondelinge voorbereiding vindt plaats in de vorm van een voorbereidende zitting in aanwezigheid van één rechter.

Als de partijen het in deze fase niet eens worden, wordt de zaak doorverwezen voor behandeling in een afzonderlijke hoofdzitting, waarbij één of drie rechters aanwezig zijn. Waar mogelijk vindt de hoofdzitting onmiddellijk na de voorbereidende zitting plaats.

In een **strafzaak** hangt de samenstelling van de rechtbank af van het strafbare feit. Overtredingen worden door één rechter behandeld, terwijl ernstiger strafbare feiten (misdrijven) doorgaans worden behandeld door een kamer bestaande uit één rechter en twee lekenrechters, of door drie rechters.

De **strafrechtelijke procedure** geschiedt volgens dezelfde principes als de civiele procedure. Ook een strafzaak kan aanvangen met een voorbereidende zitting. De rechtbank kan de verdachte verzoeken om vóór de hoofdzitting zijn of haar standpunt over de zaak kenbaar te maken. De procedure is mondeling, en de uitspraak is gebaseerd op de feiten en bewijzen die door de partijen aan de rechtbank zijn voorgelegd. Alle bewijsmiddelen worden tijdens de hoofdzitting aangevoerd. Ook in strafzaken vindt de hoofdzitting waar mogelijk onmiddellijk na de voorbereidende zitting plaats. De samenstelling van de rechtbank mag tijdens een hoofdzitting niet meer veranderen. Sommige strafzaken kunnen onder bepaalde wettelijke voorwaarden worden behandeld middels een schriftelijke procedure zonder hoofdzitting.

Wanneer de rechtbank geen **consensus** bereikt over de uitspraak, wordt tot stemming overgegaan; elk lid van de kamer brengt één stem uit. Bij staking van stemmen is de voorkeursoptie van de rechter bepalend in civiele zaken, terwijl in strafzaken het mildste alternatief prevaleert.

De uitspraak bestaat uit de beslissing zelf en de motivering daarvan. In de meeste zaken wordt de uitspraak aan het eind van de hoofdzitting gedaan. Bij omvangrijke of anderszins ingewikkelde zaken is het echter mogelijk dat de uitspraak maximaal twee weken na de hoofdzitting wordt gedaan. In dat geval kunnen de partijen de uitspraak in schriftelijke vorm verkrijgen bij de griffie van de rechtbank.

Gerechtshoven

Er zijn vijf **gerechtshoven** in Finland: Helsinki, Oost-Finland (in Kuopio), Rovaniemi, Vaasa en Turku.

Als gerechten van tweede aanleg behandelen de gerechtshoven beroepen tegen en klachten over beslissingen van districtsrechtbanken. In sommige zaken kunnen gerechtshoven ook fungeren als gerecht van eerste aanleg. Zo behandelen zij bijvoorbeeld zaken betreffende ambtsmisdrijven van rechters of hogere overheidsfunctionarissen van administratieve rechtbanken binnen hun rechtsgebied.

Daarnaast houdt elk hof van beroep toezicht op de werking van de districtsrechtbanken binnen zijn rechtsgebied en is het verantwoordelijk voor bepaalde zaken betreffende de gerechtelijke administratie, zoals het afgeven van een verklaring aan de raad voor rechterlijke benoemingen over sollicitanten naar de functie van rechter bij een districtsrechtbank of gerechtshof. Het hof van beroep moet deze verklaring afgeven in de wettelijk voorgeschreven samenstelling. De voorzitter van het hof van beroep is verantwoordelijk voor de werking en productiviteit van het hof.

Hoven van beroep zijn onderverdeeld in **afdelingen**. Een afdeling bestaat uit een hoofd en andere rechters. Zaken worden doorgaans behandeld door een kamer van drie rechters.

Procedure in hoven van beroep

In bepaalde straf- en civiele zaken moet het hof eerst toestemming geven voor hoger beroep voordat de zaak verder in behandeling kan worden genomen. De bepalingen hiervoor zijn wettelijk vastgelegd. De zaak wordt verder behandeld in een schriftelijke procedure of een mondelinge hoofdzitting.

Hoogste gerechtshof

 Het hoogste gerechtshof is de **hoogste rechterlijke beroepsinstantie** in Finland. Het hof is onderverdeeld in kamers, die over het vereiste quorum beschikken als er vijf leden aanwezig zijn.

Om een zaak aanhangig te maken bij het hoogste gerechtshof, moet een betrokken partij een verzoek tot beroep tegen de uitspraak van een rechtbank indienen. Het hoogste gerechtshof toetst het verzoek en beslist of in de betreffende zaak toestemming voor het instellen van hoger beroep kan worden verleend. De beslissing wordt genomen door een **kamer** bestaande uit twee of drie leden. Toestemming voor hoger beroep kan alleen worden verleend onder bepaalde wettelijke voorwaarden.

Sinds 1980 schept het hoogste gerechtshof precedentes. In de praktijk creëert een beslissing van dit hof een rechtsregel die andere rechtbanken in vergelijkbare zaken moeten volgen. Er is geen toestemming voor hoger beroep nodig voor zaken waar een hof van beroep als rechtbank van eerste aanleg heeft gefungeerd.

De werkzaamheden van het hoogste gerechtshof staan onder de leiding van de **voorzitter**. De andere leden van dit hof worden rechters van het hoogste gerechtshof genoemd. Een zaak kan worden ingeleid en gepresenteerd door de secretaris-generaal, een als referendaris optredende raadsheer of een (senior) gerechtssecretaris.

Naast de behandeling van aangelegenheden betreffende gerechtelijke procedures is het hoogste gerechtshof verantwoordelijk voor de benoeming van rechters van algemene rechtbanken met een aanstelling voor bepaalde tijd, doch langer dan één jaar. Voorts spreekt het hoogste gerechtshof zich ook uit over wetsontwerpen en voorstellen voor presidentiële gratie die ter bekrachtiging worden voorgelegd aan de President van de Republiek.

De **procedure** in het hoogste gerechtshof is doorgaans **schriftelijk**, maar indien nodig kunnen ook **mondelinge zittingen** worden gehouden.

Algemene administratieve rechtbanken

Administratieve rechtbanken

Uit hoofde van de Finse grondwet moet de wet strikt worden nageleefd bij alle publieke activiteiten. Indien naar het oordeel van een natuurlijke persoon of rechtspersoon een beslissing van een centrale of lokale overheidsinstantie in een zaak die hem betreft onwettig is, kan hij in de regel beroep hiertegen aantekenen.

Een dergelijke instantie moet bij haar beslissing aangeven hoe en waar beroep tegen deze beslissing kan worden ingesteld. In veel zaken kan eerst om herstel door de desbetreffende overheidsinstantie worden verzocht; is dit naar mening van de betrokken partij ontoereikend, dan kan deze beroep instellen bij een **administratieve rechtbank**. De gerechtelijke districten van de administratieve rechtbanken zijn zodanig op basis van de Finse regio's ingedeeld dat elk district een of meer regio's bestrijkt.

In hoger beroep gaat de administratieve rechtbank na of de beslissing van de instantie wettig is. Als de appellant zich niet kan vinden in de beslissing van de administratieve rechtbank, is het in de meeste gevallen mogelijk om hoger beroep in te stellen bij het hoogste administratieve gerechtshof of om dit hof ten minste te verzoeken om toestemming voor hoger beroep.

De bepalingen inzake administratieve rechtbanken zijn neergelegd in Wet 430/1999 inzake de administratieve rechtbanken (*hallinto-oikeuslaki/lag om förvaltningsdomstolarna*), Regeringsbesluit 865/2016 inzake de bevoegdheden van administratieve rechtbanken (*valtionueuvoston asetus hallinto-oikeuksien tuomiopiireistä/statsrådets förordning om förvaltningsdomstolarnas domkretsar*) en verscheidene reglementen van orde. De bepalingen betreffende procedures bij administratieve rechtbanken zijn vervat in Wet 586/1996 inzake de administratiefrechtelijke procedure (*hallintolainkäyttölaki /förfaringsprocesslag*).

Er dienen jaarlijks zo'n 20 000 zaken voor de administratieve rechtbanken. Bij de meeste daarvan gaat het om beroepszaken, maar zij behandelen ook administratieve geschil- en verzoekschriftzaken. Het betreffende register omvat bijna 300 verschillende zaakcategorieën, waaruit het zeer uiteenlopende karakter van de zaken bij administratieve rechtbanken blijkt. Deze rechtbanken zijn algemene regionale rechtbanken en behandelen in de regel alle bestuursrechtelijke aangelegenheden. Sommige zaken worden echter enkel door een specifieke administratieve rechtbank behandeld:

de administratieve rechtbank van Helsinki is als enige bevoegd in zaken betreffende btw en douanerechten;

de administratieve rechtbank van Vaasa is als enige bevoegd in zaken betreffende vergunningen en bestuursdwang uit hoofde van de Waterwet en de Milieubeschermingswet;

de administratieve rechtbank van Hämeenlinna behandelt beroepszaken betreffende landbouwsubsidies, ondersteuning van plattelandsontwikkeling en structurele landbouwsteun;

de administratieve rechtbank van Noord-Finland behandelt beroepszaken betreffende subsidies aan rendierhouderijen en groepen die op natuurlijke wijze in hun levensonderhoud voorzien, evenals bepaalde beroepszaken waarover wordt beslist op basis van Wet 253/1995 inzake de Skolten (*koltlaki/skoltlag*). Een administratieve rechtbank wordt gevormd door een hoofdrechter en de gewone rechters. De hoofdrechter beheert de werkzaamheden van de rechtbank en is verantwoordelijk voor de productiviteit ervan. Met het oog op zijn werkzaamheden kan een administratieve rechtbank zich onderverdelen in afdelingen. Aan het hoofd van zo'n afdeling staat een rechter die zijn volledige beroepsopleiding heeft doorlopen. Naast de rechters bestaat het personeel van deze rechtbanken uit referendarissen en algemene (administratieve) rechtbankmedewerkers. Er werken in totaal zo'n 550 mensen bij de administratieve rechtbanken.

Samenstellingen van administratieve rechtbanken

De administratieve rechtbanken zijn rechtbanken met colleges, die normaliter over het vereiste quorum beschikken als er drie leden aanwezig zijn. Een administratieve rechtbank wordt gevormd door een hoofdrechter en de gewone rechters. In bepaalde zaken, bijvoorbeeld zaken waarin geestelijke gezondheid of de zorg voor een kind een rol spelen, neemt op deeltijdbasis ook een deskundige deel aan de behandeling van een beslissing in de zaak. Zaken voortvloeiende uit de Milieubeschermingswet en de Waterwet worden behandeld in een samenstelling van juridisch geschoolde leden, alsmede deskundigen op het gebied van natuurwetenschappen of civiele techniek. De gebruikelijke samenstelling in dergelijke zaken is vier leden.

In sommige eenvoudige beroepszaken kunnen administratieve rechtbanken ook beslissen in kleinere samenstellingen, mits dit geen afbreuk doet aan de rechtsbescherming van de partijen.

Over bepaalde in de wet genoemde beroepszaken kan worden beslist in een samenstelling van twee leden wanneer de zaak helder is en geen nieuwe rechts- en/of wetsinterpretatie behoeft. Het gaat hier om een aantal beroepszaken betreffende inkomsten-, onroerendesaak- en motorrijtuigenbelasting en bouwvergunningen. Als de leden het in een samenstelling van twee niet eens worden over de beslissing, moet over de zaak worden beslist door een normale samenstelling van drie leden. Een samenstelling van slechts één persoon is bijvoorbeeld toegestaan voor beroepen betreffende parkeerboeten, kosten voor het wegslepen van voertuigen, rijbewijzen en boeten in het openbaar vervoer. Het is deze samenstelling eveneens toegestaan om te beslissen over alle voorlopige tenuitvoerleggingsverboden en om de tenuitvoerlegging van belastingen of betalingen te verbieden of op te schorten.

Procedure in de administratieve rechtbanken

Zaken die voor administratieve rechtbanken dienen, worden voornamelijk behandeld in een schriftelijke procedure, hoewel mondelinge zittingen en gerechtelijke plaatsopnemingen sinds enkele jaren aan een opmars bezig zijn. Er zijn met name meer mondelinge zittingen gekomen in kinderbeschermingszaken en zaken betreffende buitenlandse onderdanen.

In de regel is de appellant of verzoeker verplicht zijn of haar vordering en de gronden daarvoor in te dienen. De administratieve rechtbank is er echter ambtshalve voor verantwoordelijk de zaak naar behoren te onderzoeken. Volgens de Wet inzake de administratiefrechtelijke procedure moet dit onderzoek zo ver reiken als nodig is met het oog op de onpartijdigheid en billijkheid van de procedure, en gelet op de aard van de zaak.

Administratieve rechtbanken streven ernaar de zaken te behandelen in volgorde van binnenkomst. Sommige zaken worden echter met voorrang behandeld vanwege het dringende karakter ervan. Zodra een zaak aanhangig is gemaakt in een administratieve rechtbank, bereidt de referendaris de zaak voor. Als referendaris bij de administratieve rechtbanken fungeren ook assistent-rechters en -notarissen, en soms ook bestuursrechters. De referendaris is verantwoordelijk voor het verzamelen van alle vereiste verklaringen of rapporten van de desbetreffende instanties en voor het horen van de partijen. Zodra de zaak aanhangig is, worden de voorwaarden voor (het verloop van) de procedure onderzocht en worden, in beroepszaken, een verklaring en eventuele relevante achtergrondinformatie opgevraagd bij de instantie die verantwoordelijk is voor de betwiste beslissing. Hierna worden de appellant en eventuele andere partijen gehoord.

De referendaris stelt voor de aanhangige zaak een ontwerpbeslissing op. De rechters nemen kennis van de stukken en de ontwerpbeslissing, waarna in een zitting van de administratieve rechtbank over de zaak wordt beslist.

De administratieve rechtbank kijkt naar alle omstandigheden die zich in de zaak voordoen en beslist welke daarvan relevant zijn voor de beslissing. Als de leden die deelnemen aan de beslissing in de zaak het niet eens worden, vindt een stemming plaats. De referendaris heeft het recht om een afwijkend advies uit te brengen in de zaak. Na de zitting kan de motivering van de beslissing nog worden aangepast. De beslissing wordt na ondertekening ervan ten overstaan van de partijen gegeven.

Hoogste administratieve gerechtshof

Het [hoogste administratieve gerechtshof](#) is het gerecht van laatste aanleg in administratieve zaken en beschikt over de grootste bevoegdheden in aangelegenheden betreffende gerechtelijke procedures.

Bij de meeste zaken die door dit hof worden behandeld, gaat het om tegen beslissingen van andere administratieve rechtbanken ingestelde beroepsprocedures. In bepaalde zaken moet de appellant het hof eerst verzoeken om toestemming voor hoger beroep.

Het is in Finland ook mogelijk om in beroep te gaan tegen beslissingen van de regering of een ministerie, de organen die de hoogste plek innemen binnen de hiërarchie van de uitvoerende macht.

Het hoogste administratieve gerechtshof kan ook verklaringen afgeven en voorstellen doen over wetgevingskwesties. Daarnaast ziet het binnen zijn bevoegdheidsterrein toe op de gerechtelijke procedure. Het hof dient ervoor te zorgen dat het administratiefrechtelijke systeem eenduidig en efficiënt functioneert. Voorts is het hof verantwoordelijk voor de benoeming van rechters van administratieve rechtbanken met een aanstelling voor bepaalde tijd, doch langer dan één jaar.

De voorzitter ziet toe op de werking van het hoogste administratieve gerechtshof. De andere leden van dit hof worden rechters van het hoogste administratieve gerechtshof genoemd. Er zijn ongeveer twintig rechters. Verder telt dit hof zo'n vijftig referendarissen en een overeenkomstig aantal andere

medewerkers. Het hoogste administratieve gerechtshof is onderverdeeld in kamers. De secretaris-generaal staat aan het hoofd van de rechtbankmedewerkers.

Er dienen jaarlijks zo'n 6 000 beroepszaken voor het hoogste administratieve gerechtshof. Over de zaken voor het hof wordt doorgaans beslist door een kamer van vijf rechters. Indien geen toestemming voor hoger beroep wordt verleend, kan de kamer uit drie rechters bestaan. In zaken die worden genoemd in de Waterwet en de Milieubeschermingswet, en in zaken over bepaalde intellectuele-eigendomsrechten zoals octrooien, bestaat de kamer uit juridisch geschoolde leden en twee op deeltijdbasis deelnemende deskundigen. Deskundigen hebben de status van onafhankelijke rechter. Zaken die voor het hoogste administratieve gerechtshof dienen, worden voornamelijk behandeld in een schriftelijke procedure; het jaarlijkse aantal mondelinge zittingen en gerechtelijke plaatsopnemingen ligt onder de tien.

Juridische gegevensbanken en websites

Naam van de gegevensbank

 [Website Finlex](#)

 [Website van de Finse rechterlijke macht](#)

Is de toegang tot de website of gegevensbank kosteloos?

Ja, de toegang is **kosteloos**.

De website [Oikeus.fi](#) bevat informatie over het Finse gerechtelijke apparaat. Dit is een centrale onlinedienst voor wie op zoek is naar informatie over rechtbanken, openbaar aanklagers, gerechtsdeurwaarders, bureaus voor rechtsbijstand en andere overheidsinstanties die deel hebben aan de rechtspraak in Finland.

De website bevat onder meer recente jurisprudentie van de hoven van beroep en de administratieve rechtbanken. Uitgebreidere gegevensbanken over het hoogste gerechtshof, hoven van beroep, administratieve rechtbanken en speciale rechtbanken zijn kosteloos toegankelijk via de [dienst Finlex](#), die wordt beheerd door het Finse ministerie van Justitie.

Laatste update: 02/02/2021

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Zweden

Op deze pagina vindt u informatie over de organisatie van de gewone rechtbanken in Zweden.

Gewone rechtbanken - inleiding

Gewone rechtbanken behandelen strafzaken en civiele zaken. Ze zijn gestructureerd in een systeem van drie lagen.

 [arrondissementsrechtbanken](#) (tingsrätt),

 [beroepsinstanties voor arrondissementsrechtbanken](#) (hovrätt)

 [het hoogste rechtscollege](#) (Högsta domstolen).

De algemene bestuursrechtbanken behandelen zaken met betrekking tot openbaar bestuur. Ze zijn gestructureerd in een systeem van drie lagen.

 [districtsrechtbanken](#) (förvaltningsrätt)

 [beroepsinstanties voor districtsrechtbanken](#) (kammarrätt) en

 [het hoogste rechtscollege voor bestuursrechtpraak](#) (Högsta förvaltningsdomstolen).

Daarnaast bestaan er enkele gespecialiseerde rechtbanken voor de behandeling van specifieke zaken en gebieden, zoals de **arbeidsrechtbank** ([Arbetsdomstolen](#)) en de **marktrechtbank** ([Marknadsdomstolen](#)).

Laatste update: 09/11/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Engeland en Wales

Op deze pagina vindt u informatie over de gewone rechtbanken in Engeland en Wales.

Gewone rechtbanken – inleiding

De organisatie van de rechtspleging in Engeland en Wales wordt hieronder uiteengezet. Nadere details zijn te vinden op de website van [Her Amnesty's Courts and Tribunals Service](#), die het beheer en de ondersteuning van alle rechtbanken verzorgt, behalve van het Supreme Court.

Supreme Court

Op 1 oktober 2009 heeft het [Supreme Court of the United Kingdom](#) (hooggerechtshof) de rechtsbevoegdheid van de Appellate Committee van het Hogerhuis (House of Lords) overgenomen. Ook heeft het de taken overgenomen die waren overgedragen aan het Judicial Committee (gerechtelijk comité) van de Privy Council (de hoogste beroepsinstantie in verscheidene onafhankelijke landen van het Britse Gemenebest (Commonwealth), overzeese gebiedsdelen van het Verenigd Koninkrijk en de Britse crown dependencies).

Het Supreme Court is de **hoogste beroepsinstantie** in het Verenigd Koninkrijk voor zowel civiele als strafzaken. Voor Schotse strafzaken kan geen beroep bij het Supreme Court worden ingesteld. Voor het instellen van een beroep bij het Supreme Court wordt doorgaans alleen toestemming verleend voor zaken waarin rechtsvragen aan de orde komen die van algemeen belang zijn.

Court of Appeal

Het Court of Appeal is onderverdeeld in een afdeling strafrecht (criminal division) en een afdeling civiel recht (civil division) en houdt gewoonlijk in Londen zitting.

De **afdeling strafrecht**, onder voorzitterschap van de **Lord Chief Justice**, behandelt beroepen van personen tegen wie het Crown Court een strafvonnis heeft uitgesproken. De afdeling strafrecht van het Court of Appeal is bevoegd een schuldigverklaring te vernietigen of te bevestigen of een nieuw proces te gelasten, en, in geval van beroepen betreffende de strafmaat, de straf aan te passen (maar het kan geen hogere straf opleggen). Na een verwijzing naar het Court of Appeal door de [Attorney General](#) (procureur-generaal) is het Court of Appeal echter wel bevoegd een hogere straf op te leggen indien het van mening is dat onterecht een mild vonnis is gewezen.

Het Court of Appeal heeft verder de bevoegdheid incidenteel andere beroepszaken te behandelen, zoals hoger beroep in zaken met betrekking tot verslaglegging of beperking van openbare toegankelijkheid, beroepen tegen een rechterlijke uitspraak waarbij de aanklager in het ongelijk wordt gesteld, en verschillende soorten beroepszaken krachtens de Proceeds of Crime Act 2002. Bovendien behandelt het Court of Appeal beroepen tegen uitspraken van de krijgsraad (militaire strafkamer).

In de afdeling strafrecht van het Court of Appeal houden gewoonlijk drie rechters gezamenlijk zitting, maar wordt slechts één (meerderheids-)vonnis gewezen.

De **afdeling civiel recht** staat onder voorzitterschap van de **Master of the Rolls**. Deze afdeling behandelt hoofdzakelijk beroepszaken tegen beslissingen van het High Court (de Chancery Division, de Queens Bench Division en de Family Division), de county courts in Engeland en Wales en sommige tribunals. Gewoonlijk houden drie Lord Justices, die samen een college van rechters vormen, gezamenlijk zitting. Deze rechters kunnen bij het komen tot een uitspraak alle beslissingen nemen die volgens hen door de lagere rechter hadden moeten worden genomen. In sommige zaken wordt een nieuw proces gelast.

In het Court of Appeal worden zelden getuigen gehoord. De beslissingen zijn meestal gebaseerd op documenten, transcripten van de eerdere zittingen en de argumenten van de advocaten die de partijen vertegenwoordigen.

High Court

Het High Court is in Londen gevestigd, maar kan ook in andere delen van Engeland en Wales zaken behandelen. Het is bevoegd voor de behandeling van bijna elke civiele vordering, maar behandelt in de praktijk hoofdzakelijk de grote of meer ingewikkelde zaken. Het High Court bestaat uit drie afdelingen (divisions).

De **Queen's Bench Division** is de grootste van de drie afdelingen en behandelt een verscheidenheid aan civiele zaken, waaronder vorderingen tot vergoeding van schade als gevolg van contractbreuk en onrechtmatige daad, smaad, handelsgeschillen en maritieme zaken (civiele vorderingen met betrekking tot schepen, bijvoorbeeld aanvaring, schade aan de lading en berging).

De **Chancery Division** houdt zich met name bezig met vermogenskwesies, waaronder het beheer van het vermogen van overleden personen, de interpretatie van testamenten, octrooien en intellectuele eigendom, insolventie en geschillen over ondernemingen en maatschappen.

De **Family Division** behandelt veel ingewikkelde echtscheidingszaken, inclusief de daarmee samenhangende financiële en huwelijkse aangelegenheden. De afdeling behandelt verder zaken met betrekking tot kinderen (met name voogdij, adoptie en kinderontvoering), zaken die te maken hebben met de bevoegdheid van het Court of Protection (beschermingsbewind) en zaken die verband houden met de medische behandeling van kinderen die onder de inherente bevoegdheid van deze rechtbank vallen.

Administrative Court

Het werk van het Administrative Court (administratief gerecht) is heel gevarieerd. Enerzijds is het bevoegd voor het **bestuursrecht** voor Engeland en Wales, anderzijds houdt het **toezicht** op lagere gerechten en tribunals.

Het toezicht, dat overwegend wordt uitgeoefend door middel van de rechterlijke toetsing **judicial review**, wordt uitgeoefend op personen of instanties met een openbare functie. De rechterlijke toetsing beoogt te verzekeren dat beslissingen van deze instanties of personen volgens de regels en rechtmatig tot stand komen en dat daarbij de hun door het parlement verleende bevoegdheden niet worden overschreden.

Het Administrative Court houdt zich verder bezig met de volgende **wettelijke beroeps- en verzoekprocedures**:

Het krachtens bepaalde wetten bestaande recht beslissingen van ministers, de lokale overheid of tribunals aan te vechten

Verzoekschriften krachtens de Nationality, Immigration and Asylum Act 2002

Beroepen tegen bepaalde uitspraken van magistrates' courts en het Crown Court, betreffende rechtsvragen

Habeas corpus-verzoekschriften

Verzoeken om doorverwijzing in geval van belediging van de rechtbank

Verzoeken met betrekking tot vexatoire procespartijen

Verzoeken krachtens de Coroners Act 1988

Allerlei verzoeken ingediend krachtens de Prevention of Terrorism, Proceeds of Crime, Drugs Trafficking and Criminal Justice Acts.

In 2009 zijn er regionale kantoren van het Administrative Court geopend in Birmingham, Cardiff, Leeds en Manchester, zodat eisers/verzoekers bepaalde soorten eisen/verzoekschriften nu dichter bij de regio waarmee ze het nauwst verbonden zijn, kunnen indienen. In november 2012 is een ander nieuw kantoor geopend in Bristol.

Divisional courts

Sommige **beroepen tegen beslissingen van lagere gerechten** worden behandeld in de Divisional Courts van het High Court (rechtbanken die uit ten minste twee rechters bestaan).

Beroepen tegen beslissingen van de county courts (districtsrechtbanken) met betrekking tot zaken waarvoor de Chancery Division en de Queen's Bench Division bevoegd zijn, worden door de desbetreffende divisional courts behandeld.

De divisional courts van de Queen's Bench Division behandelen onder andere beroepen over rechtsvragen in de beslissingen van de magistrates' courts en het Crown Court (behalve tegen beslissingen van het Crown Court over door een jury te berechten zware misdrijven).

Een divisional court van de Family Division behandelt beroepen tegen beslissingen van de magistrates' courts over familiezaken.

County courts

County courts behandelen het merendeel van de **civiele zaken** in Engeland en Wales. Eenvoudig gezegd, de minder ingewikkelde civiele zaken worden in de county courts behandeld en de ingewikkelder zaken in het High Court. De zaken die door de county courts worden behandeld, hebben voor het merendeel betrekking op de inning van vorderingen, maar ook op beslag op onroerende zaken (bijvoorbeeld wanneer de hypotheek niet meer wordt afgelost), vorderingen wegens letselschade of nalatigheid, en faillissementen. Sommige County Courts fungeren tevens als High Court District Registries, die zaken bij het High Court kunnen neerleggen. Daarnaast beschikken sommige County Courts over specialistische rechtsmacht, waardoor ze kennis kunnen nemen van minder complexe zaken die anders in het High Court zouden worden behandeld.

De behandeling van vorderingen betreffende schulden of schade beneden de 5 000 GBP geschiedt gewoonlijk via een **speciale procedure voor geringe vorderingen** (special small claims procedure). Deze procedure is opgezet om een informele en betaalbare beslechting van geschillen mogelijk te maken, zonder verplichte inschakeling van een advocaat. De rechter kan een inquisitoire rol spelen en zowel de eiser als de gedaagde helpen bij het uiteenzetten van hun zaak. County courts bieden ook bemiddeling/mediation aan voor geringe vorderingen; voor andere betwiste vorderingen is externe bemiddeling /mediation een mogelijkheid.

Familiezaken, zoals echtscheidingen en kwesies betreffende kinderen, bijvoorbeeld waar ze moeten wonen, voogdigeschillen en adoptie behoren ook tot de bevoegdheid van de county courts. Sommige familiezaken zijn ingewikkeld en worden dan door het High Court behandeld. Alle familiezaken in Central London worden door de Principal Registry van de Family Division behandeld, niet door de county courts. Voor bemiddeling/mediation in familiezaken kan men terecht bij de Children and Family Court Advisory and Support Service (CAFCASS).

Crown Court

Het Crown Court is één nationale rechtbank die in verschillende centra in Engeland en Wales zitting houdt. Het behandelt alle **zware misdrijven** die eerder door de magistrates' courts zijn behandeld. De te berechten zaken worden behandeld door een rechter en een jury van twaalf burgers.

Ook in sommige civiele zaken, bijvoorbeeld als het gaat om smaad of laster of kwaadwillige vervolging, kan een jury nodig zijn. Dit komt echter niet vaak voor. Wanneer dit het geval is, vindt het proces plaats voor het High Court of voor een county court. Het Crown Court fungeert tevens als beroepsinstantie voor beslissingen over zaken die door magistraten van de magistrates' courts zijn behandeld.

Magistrates' courts

De magistrates' courts behandelen hoofdzakelijk **strafzaken**; het merendeel van de delicten wordt door deze magistrates' courts berecht. Zware misdrijven worden doorverwezen naar het Crown Court. De magistrates' courts zijn tevens bevoegd voor een **aantal civiele zaken**, zoals zaken op het gebied van familierecht, de inning van sommige soorten vorderingen, het verlenen van vergunningen (bijvoorbeeld drankvergunningen), inbreuken op de vergunningsvoorwaarden of op rechterlijke bevelen, en zaken op het gebied van kansspelen.

De meeste zaken in magistrates' courts worden behandeld door **lekenrechters** (magistraten die geen juridische opleiding hebben, ook bekend als Justices of the Peace (vrederechters) of JPs). De lekenrechters spreken gewoonlijk recht met drie personen en worden over juridische kwesties door een juridisch geschoolde clerk (soort griffier met een adviserende functie) geadviseerd. De meer complexe zaken in de magistrates' courts worden door beroepsjuristen behandeld, de zogeheten district judges (magistrates' courts) met een fulltime functie en deputy district judges (magistrates' courts) met een parttimefunctie. De magistrates' courts zijn bevoegd om personen die schuldig zijn verklaard, te bestraffen met een geldboete en een (korte) vrijheidsstraf. Sommige zaken worden daarom voor een uitspraak doorverwezen naar het Crown Court.

Sommige magistrates' courts zijn aangewezen als "youth courts" (gerechten voor jeugdzaken) of "family proceedings courts" (gerechten voor familiezaken) en bestaan in die hoedanigheid uit speciaal opgeleide magistraten, die uitsluitend tenlasteleggingen tegen en verzoeken met betrekking tot kinderen en jongeren behandelen.

Gerelateerde links

 [Her Majesty's Courts and Tribunals Service](#)

Laatste update: 02/07/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Noord-Ierland

Op deze pagina vindt u een overzicht van de verschillende soorten rechtbanken in Noord-Ierland.

Gewone rechtbanken – inleiding

De diverse rechtbanken in Noord-Ierland zijn als volgt georganiseerd:

Supreme Court

In 2009 heeft het nieuwe **Hooggerechtshof van het Verenigd Koninkrijk** de bevoegdheden van het *Appellate Committee* (commissie voor beroep) van het Hogerhuis (*House of Lords*) overgenomen. Ook heeft het de taken overgenomen die waren overgedragen aan het *Judicial Committee* (gerechtelijk comité) van de *Privy Council* (de hoogste beroepsinstantie in verscheidene onafhankelijke landen van het Britse Gemenebest (*Commonwealth*), overzeese gebiedsdelen van het Verenigd Koninkrijk en de Britse *crown dependencies*).

Het *Supreme Court* is de **hoogste beroepsinstantie** in het Verenigd Koninkrijk voor zowel civiele als strafzaken. Van Schotse strafzaken staat evenwel geen hoger beroep open bij het *Supreme Court*. Voor het instellen van een beroep bij het *Supreme Court* wordt doorgaans alleen toestemming verleend voor zaken waarin rechtsvragen aan de orde komen die van algemeen belang zijn.

Court of Appeal

Het *Court of Appeal* in Noord-Ierland is gevestigd in de Royal Courts of Justice in Belfast en behandelt hogere beroepen van strafzaken van het *Crown Court* en van civiele zaken van het *High Court*.

High Court

Het *High Court* in Belfast behandelt civiele zaken en beroepen ingesteld in strafzaken, en kan zich daarnaast buigen over het gedrag van personen en organisaties om te bekijken of deze wettig en rechtmatig hebben gehandeld. Het *High Court* behandelt normaal gesproken zaken met vorderingen van meer dan 30 000 pond. In bepaalde omstandigheden kan een zaak van meer dan 30 000 pond van het *High Court* naar een *County Court* worden verwezen, of, andersom, een zaak van minder dan 30 000 pond van een *County Court* naar het *High Court*.

Het *High Court* bestaat uit drie afdelingen (*divisions*).

De **Family Division** behandelt complexe scheidingszaken, voogdij, adoptie, huiselijk geweld, enzovoort. Daarnaast behandelt deze afdeling ook beroepen ingesteld in huwelijkszaken behandeld door een Magistrates' Court of een County Court en de zaken van wilsonbekwame personen en eenvoudige erfrechtprocedures.

De **Queen's Bench Division** behandelt grote en/of complexe vorderingen tot vergoeding van schade. Daarnaast behandelt deze afdeling ook een beperkt aantal beroepen ingesteld in zaken behandeld door een Magistrates' Court of een County Court. Bovendien toetst zij de wetmatigheid van acties van organisaties en behandelt zij smaad- en lasterzaken.

De **Chancery Division** behandelt onder meer zaken met betrekking tot trusts, geschillen in verband met testamenten, bedrijfsliquidaties, faillissementen, hypotheek, goede doelen, fiscale geschillen (meestal inkomstenbelasting).

Crown Court

Het *Crown Court* houdt zich bezig met:

de zwaardere misdrijven, waarbij een rechter met, in de meeste gevallen, een jury rechtspreekt; veroordelingen uitgesproken in een *Magistrates' Court* die naar het *Crown Court* zijn doorverwezen voor de strafbepaling. Het *Crown Court* kan hogere gevangenisstraffen uitspreken en grotere geldboetes opleggen dan een *Magistrates' Court*.

County Court

In *County Courts* (districtsrechtbanken) worden civiele zaken behandeld door een rechter of een *district judge*. De zaken in een *County Court* blijven normaal gesproken onder een geldswaarde van 30 000 pond (45 000 pond in vorderingen betreffende het equity-recht). Zaken met een hogere waarde worden in het *High Court* behandeld, zie boven. Alle vorderingen die voortkomen uit gereguleerde kredietovereenkomsten moeten, ongeacht hun waarde, in een *County Court* aanhangig worden gemaakt.

County Courts behandelen een grote variëteit aan zaken, maar de meest voorkomende zijn:

geschillen tussen verhuurders en huurders: onder andere inbezitting (uitzetting), huurachterstand, reparaties;

consumentengeschillen: onder andere ondeugdelijke goederen of diensten;

vorderingen wegens persoonlijk letsel (door nalatigheid veroorzaakte letsels): onder andere verkeersongevallen, vallen in gaten in het trottoir, ongevallen op het werk;

echtscheidingszaken zonder verweer, maar niet in alle *County Courts*;
zaken met betrekking tot discriminatie op grond van ras of geslacht;
schuldenproblematiek: zoals een schuldeiser die betaald wil worden;
geschillen tussen werkgever en werknemer: onder andere achterstallige uitbetaling van loon of salaris en ontslagvergoedingen;
hogere beroepen vanuit het *Magistrates' Court* die worden behandeld door een rechter (en ten minste twee lay magistrates (lekenrechters) indien de gedaagde een jongere is).

Kleine vorderingen

Zaken met betrekking tot kleine vorderingen worden ook in *County Courts* behandeld. In het algemeen zijn kleine vorderingen vorderingen met een waarde van niet meer dan 3 000 pond.

Magistrates' Court

Magistrates' Courts behandelen strafzaken en civiele zaken. De zaken worden behandeld door een "*district judge*" (rechterlijk ambtenaar).

Strafzaken in het Magistrates' Court

Magistrates' Courts behandelen strafbare feiten waarbij de gedaagde geen recht heeft op een juryproces. Deze staan bekend als *summary offences*, oftewel overtredingen. De maximale straf voor een overtreding is een gevangenisstraf van zes maanden en/of een geldboete van maximaal 5 000 pond.

Voor *Magistrates' Courts* komen ook zaken waarbij de gedaagde recht heeft op een juryproces, maar ervoor kiest om zijn of haar zaak in een *Magistrates' Court* te laten behandelen. Wanneer de gedaagde kiest voor een juryproces wordt de zaak verwezen naar een *Crown Court*.

Jeugdrechtbank

De jeugdrechtbank is er voor jongeren van 10 tot 17 jaar die strafbare feiten hebben gepleegd. De jeugdrechtbank maakt deel uit van het *Magistrates' Court* en bestaat uit een college van drie personen: een *district judge (magistrates' court)* en twee speciaal opgeleide lekenrechters. Indien een jongere wordt beschuldigd van een zeer zwaar misdrijf, een misdrijf waar een volwassene 14 jaar gevangenisstraf of meer voor kan krijgen, kan de jeugdrechtbank de zaak doorverwijzen naar het *Crown Court*.

Civiele zaken in het Magistrates' Court

Magistrates' Courts behandelen een beperkt aantal civiele zaken:

zaken betreffende bepaalde civiele schulden, zoals achterstand bij de inkomstenbelasting, nationale verzekeringspremies, btw-achterstand, tarieven;

zaken in verband met licenties, zoals het verlenen, vernieuwen en afnemen van licenties voor pubs en clubs;

huwelijkszaken, zoals alimentatie en uitzetting van een echtgenoot/echtgenote uit de echtelijke woning;

zaken betreffende het welzijn van kinderen, zoals ondertoezichtstellingen door lokale overheden, adoptieprocedures en de toewijzing van kinderen.

Coroners' Courts

Coroners' Courts onderzoeken de omstandigheden rondom plotselinge, gewelddadige en onnatuurlijke sterfgevallen.

Links

 [Northern Ireland Courts and Tribunals Service](#)

Laatste update: 16/01/2019

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

Nationale gewone rechtbanken - Schotland

Op deze pagina vindt u inleidende informatie over de gewone rechtbanken in het rechtsgebied Schotland van het Verenigd Koninkrijk.

Gewone rechtbanken – inleiding

Het Court of Session, het High Court of Justiciary, de Sheriff Courts en de Justice of the Peace Courts worden beheerd door de [Scottish Courts and Tribunals Service](#) (SCTS), een zelfstandig wettelijk orgaan dat wordt voorgezeten door de Lord President, de hoogste rechter in Schotland.

Hogere rechtbanken in Schotland

De hogere rechtbanken in Schotland zijn het Court of Session en het High Court of Justiciary.

Court of Session

Het Court of Session is het hoogste civiele gerecht in Schotland en is gevestigd in het Parliament House in Edinburgh. Het fungeert als beroepsinstantie en behandelt daarnaast zaken met betrekking tot schuldvorderingen, schade, familiezaken en handelsaangelegenheden.

High Court of Justiciary

Het High Court of Justiciary is de beroepsinstantie voor strafzaken die in het kader van een plechtige ("solemn") procedure worden gevoerd, en behandelt ernstige strafzaken. De rechtszaken worden behandeld door een rechter en een jury.

Zaken in hoger beroep worden behandeld in Edinburgh. Voor haar andere activiteiten heeft de rechtbank permanente zetels in Edinburgh, Glasgow en Aberdeen, maar er worden ook zaken behandeld in andere plaatsen in heel Schotland.

Sheriff Courts

Voor de rechtspraak is Schotland ingedeeld in zes regio's, de zogenaamde "sheriffdoms". Elk sheriffdom heeft een Sheriff Principal die naast het behandelen van civiele zaken en strafzaken in hoger beroep verantwoordelijk is voor de doelmatige uitvoering van alle activiteiten in de Sheriff Courts.

Elk sheriffdom heeft in totaal 39 Sheriff Courts die in grootte en opbouw verschillen, maar alle dezelfde functie hebben.

De zaken worden behandeld door een rechter, sheriff genoemd. De werkzaamheden van de Sheriff Courts kunnen worden onderverdeeld in de drie hoofdcategorieën civiele, strafrechtelijke en erfrechtelijke (commissary) procedures. De administratieve werkzaamheden hiervoor worden uitgevoerd door lokale Sheriff Clerks en hun medewerkers.

Summary Sheriffs zijn gemachtigd een deel van de taken van een Sheriff in straf- en civiele procedures te verrichten.

Daarnaast is er een nieuwe Personal Injury Court (rechtbank voor letselschade), die in Edinburgh is gevestigd en heel Schotland als rechtsgebied heeft.

De Sheriff Appeal Court in civiele zaken spreekt recht in kamers van één of drie rechters en is in tweede aanleg bevoegd voor civiele zaken waarover Sheriff Courts zich hebben uitgesproken.

De Sheriff Appeal Court in strafzaken is in tweede aanleg bevoegd voor beslissingen in verkorte strafprocedures waarover Sheriffs en Justices of the Peace zich hebben uitgesproken. Dit gerecht behandelt ook hoger beroep tegen beslissingen met betrekking tot borgtocht ("bail") van Sheriff Courts en Justice of the Peace Courts.

Civiele zaken

Bij de meeste civiele zaken gaat het om geschillen tussen personen en organisaties. Sheriff Courts behandelen drie soorten zaken:

gewone vorderingen, waarbij het hoofdzakelijk gaat om geschillen met betrekking tot echtscheidingen, kinderen, eigendom en schuldvorderingen of schadeclaims van meer dan 5 000 GBP. Met uitzondering van familiezaken (tenzij alleen om een bevel voor levensonderhoud wordt verzocht) kunnen zaken tot 100 000 GBP alleen bij de Sheriff Court worden aangespannen;

korte processen, waarbij een vereenvoudigde procedure wordt gevolgd; deze worden hoofdzakelijk toegepast voor geschillen met betrekking tot achterstallige huur voor sociale woningen, en schadevergoeding voor letselschade met een geldwaarde van ten hoogste 5 000 GBP;

eenvoudige procedure voor vorderingen met een geldwaarde van ten hoogste 5 000 GBP of vorderingen voor betaling, levering of terugverkrijging van roerende zaken, of een bevel aan iemand om een specifieke handeling te verrichten.

Daarnaast behandelt de Sheriff Court vele andere civiele zaken en procedures, waaronder:

adoptie;

liquidatie van bedrijven;

onderzoeken naar dodelijke ongevallen;

faillissementen.

Strafzaken

Strafzaken die voor de Sheriff Court dienen, kunnen in het kader van ofwel een plechtige ofwel een vereenvoudigde procedure worden behandeld. Welke procedure er voor een bepaalde zaak wordt toegepast, bepaalt de Procurator Fiscal (aanklager).

De **plechtige procedure** wordt toegepast voor ernstige zaken die op basis van de tenlastelegging kunnen worden bestraft met een gevangenisstraf van meer dan twaalf maanden of een boete zonder beperking. Dergelijke zaken worden behandeld door een rechter en een jury.

De **vereenvoudigde procedure** wordt toegepast bij minder ernstige zaken die worden behandeld door een rechter zonder jury. Hoewel de hoogste straf die een sheriff mag opleggen twaalf maanden gevangenisstraf is, zijn er gevallen waarin hij of zij een hogere straf kan opleggen.

Commissary work

Commissary work betreft voornamelijk de afhandeling van de nalatenschap van overledenen. De bevoegdheid die de rechtbank aan een executeur-testamentair verleent om de nalatenschap in beheer te nemen en te verdelen wordt "confirmation" genoemd. Deze bevoegdheid wordt pas verleend nadat bij de rechtbank een inventarislijst van de nalatenschap van de overledene is ingediend.

Indien de brutowaarde van de nalatenschap niet meer dan 36 000 GBP bedraagt, wordt deze als "kleine nalatenschap" geklasseerd en wordt de persoon die om "confirmation" heeft verzocht, bijgestaan bij het invullen van het juiste formulier door het personeel van het kantoor van de lokale Sheriff Clerk. Is de waarde van de nalatenschap hoger dan 36 000 GBP, dan wordt personen die om "confirmation" verzoeken geadviseerd een advocaat te raadplegen.

Justice of the Peace Courts

De Justice of the Peace Court is een lekenrechtbank waar een lekenrechter zetelt met een juridisch geschoolde Clerk. De Clerk adviseert de lekenrechter over juridische en procedurele aangelegenheden. Deze rechtbank behandelt hoofdzakelijk lichtere strafbare feiten, de overtredingen. Een lekenrechter kan maximaal zestig dagen gevangenisstraf opleggen of een boete van ten hoogste 2 500 GBP.

De **Sheriff Clerk** is verantwoordelijk voor alle administratieve werkzaamheden in de Sheriff Court en in de Justice of the Peace Court, waaronder:

de invordering van boeten en bevelen tot schadevergoeding;

de afgifte van kopieën van gerechtelijke beschikkingen met betrekking tot onder meer bail, community payback orders of restriction of liberty orders;

dagvaarding en samenstelling van jury's.

Uitgebreidere informatie over rechtbanken in Schotland is te vinden op de website van de [Scottish Courts and Tribunals Service](#).

Gerelateerde links

 [Scottish Courts and Tribunals Service](#)

Laatste update: 02/07/2020

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.